

Bio News

Νο. 25 - ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2001

Περιοδική έκδοση αφιερωμένη στην προστασία του βιο-περιβάλλοντος

www.hol.gr/bio

Ανατροπή της Περιβαλλοντικής Κρίσης Ανάγκη για ένα Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον

τών, που έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν αυτή την πρωτοβουλία σε κυβερνήσεις, κοινοβουλευτικές επιτροπές και διεθνείς οργανισμούς, και να επισπευθεί έτσι η ίδρυση του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον.

Στην προσπάθεια αυτή, η συμβολή της Βιοπολιτικής είναι το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον να μην αντιπροσωπεύει μόνο φραγμούς και απονομές ποινών, αλλά, υπό την αιγίδα του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, να προωθήσει νέες αξίες για τη διάσωση του περιβάλλοντος και της ζωής στον πλανήτη μας και να λειτουργήσει σαν φάρος που με το φως του θα απομακρύνει τη σήχυση και την αγωνία.

Δρ. Αγνή Βλαβιανού Αρβανίτη
Πρόεδρος και Ιδρύτρια της Β.Ι.Ο.

Tjaco van den Hout
Γενικός Γραμματέας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης

Οι δυσκολίες που αφορούν στις εντάσεις μεταξύ του κοινωνικού ενδιαφέροντος για τη προστασία του περιβάλλοντος και της φύσης από τη μια πλευρά, και των οικονομικών συμφερόντων από την άλλη, επανεξετάζονται. Νέες προσεγγίσεις για να

καλυφθούν τα χάσματα που υπάρχουν και να αντιμετωπιστούν οι εντάσεις, συζητούνται, καθώς και τα διλήμματα ότι κάποιες από αυτές τις προσεγγίσεις αντιπροσωπεύουν το σήμερα.

Γίνεται ξεκάθαρο το ζήτημα ότι δεν υπάρχει ένα ενιαίο πλαίσιο ανταλλαγής απόψεων στο οποίο χώρες, ενδοκυβερνητικοί οργανισμοί, μη κυβερνητικοί οργανισμοί, πολυεθνικές εταιρείες και ιδιώτες να έχουν πρόσβαση όταν προκύπτει ανάγκη για λύσεις σε θέματα που αφορούν στην προστασία και

διατήρηση του περιβάλλοντος.

Ενώ η πιθανή σύσταση ενός εντελώς νέου ιδρύματος βρέσεται σε εξέλιξη, το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης με μια εκατονταετή ιστορία επίλυσης διεθνών ζητημάτων, έχει πρόσφατα κάνει σημαντικά βήματα προς μια κατεύθυνση που θα του δώσει τη δυνατότητα να επέμβει αποτελεσματικά και στον χώρο αυτόν.

Francine Cousteau
Πρόεδρος του Ιδρύματος Cousteau, Γαλλία

Για περισσότερο από 50 χρόνια ο Πλοίαρχος Cousteau εργάστηκε σκληρά αφηνίζοντας την κοινή γνώμη σχετικά με το πόσο εύθραυστος είναι ο πλανήτης μας - ένας κατεξοχήν υδάτινος πλανήτης. Σήμερα ο πλανήτης μας απειλείται και μαζί μ' αυτόν και τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών.

Έτσι στο Ίδρυμα Cousteau πιστεύουμε ότι για να διαφυλάξουμε τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα παγκόσμιο αναγνωρισμένο εκτελεστικό όργανο με την κατάλληλη δικαιοδοσία για να εφαρμόζει κανόνες δικαίου για τον αέρα και το νερό. Είμαστε στο πλευρό της Βιοπολιτικής και των προσταθικών της να προωθήσει την εγκαθίδρυση ενός τέτοιου οργάνου. Επιθυμούμε τα μέλη αυτού του εκτελεστικού οργάνου να μην διορίζονται από τα κράτη αλλά να εκλέγονται από τους πολίτες, καθώς έτσι θα είναι περισσότερο αρμόδια να υπερασπίσουν τα δικαιώματα των σημερινών και των μελλοντικών γενεών. Δηλώνω περήφανα που προσκόλλησα από τη Δρ. Βλαβιανού-Αρβανίτη στην Αθήνα και θα βοηθήσω όσο μπορώ τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής στον αγώνα της να διασώσει τη ζωή στον πλανήτη μας.

Στο ξεκίνημα της νέας γλιετίας τα λάθη του παρελθόντος χρειάζεται να αντικατασταθούν από θετική δράση για το μέλλον. Ο βίος και το περιβάλλον απειλούνται, και η έγκαιρη αποφυγή περαιτέρω καταστροφών αποτελεί διεθνή προτεραιότητα. Η συμμετοχή του καθενός είναι απαραίτητη για την οικοδόμηση ενός οράματος ελπίδας και για την επίτευξη της ειρήνης και της παγκόσμιας περιβαλλοντικής αριμονίας.

Γι' αυτό και η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής (Biorolitics International Organisation - B.I.O.) διοργάνωσε συνέδριο με θέμα "Ανατροπή της Περιβαλλοντικής Κρίσης - Ανάγκη για ένα Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον". Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο Ζάππειο Μέγαρο τη Δευτέρα 22 Ιανουαρίου 2001 με τη συμμετοχή του Γενικού Γραμματέα του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, ανώτατων δικαστικών, καθηγητών, βουλευτών, νομικών, επιχειρηματιών και άλλων προσωπικοτήτων (βλ. σελ. 6-7, 15).

Το συνέδριο αυτό αποτελεί μέρος των διαδικασιών δημιουργίας Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον, στις οποίες εδώ και δύο χρόνια λαμβάνει ενεργά μέρος η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής. Είναι τιμή και χαρά για τη Βιοπολιτική που με το παρόν συνέδριο μπόρεσε να εμπλουτίσει τις διαδικασίες αυτές με τη συμμετοχή αντιπροσώπων του Συμβουλίου της Ευρώπης, Βουλευτών, της Πρόεδρος του Ιδρύματος Cousteau και Francine Cousteau, κορυφαίων επιχειρηματιών και διπλωμα-

Περιεχόμενα

Ταυτότητα της ΒΙΟ	2
Στόχοι, Χορηγοί	
Σημείωμα του Εκδότη	
Δραστηριότητες & Πρόσδος της ΒΙΟ	3,4,5
Βιο-Νομοθεσία 1, 6-7, 15	
Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον	
Βιο-Ενέργεια	5
Βιο-Εκπαίδευση	7-8, 16
Βιο-Υγεία	10
Προστασία Δασών	11
Βιο-Οικονομία	12-13
Ανακύκλωση Απορριμμάτων	
Βιο-Διαχείριση	14
Παράκτιες Ζώνες	
Βιο-Διπλωματία	15
Εκδόσεις της ΒΙΟ	16

Παγκοσμιοποίηση και ηθικές αξίες Πολιτιστικές Ολυμπιάδες

Η παγκοσμιοποίηση επιβεβαιώνει την ύπαρξη πολλαπλών κοινωνικών απαιτήσεων, νέων προκλήσεων αλλά και νέων ευκαιριών για την ανθρωπότητα. Παράλληλα με το αυξανόμενο ενδιαφέρον για οικονομική ανάπτυξη, υπάρχει η συνειδητοποίηση της ανάγκης για περιβαλλοντική προστασία και για καλύτερη ποιότητα ζωής. Νέα πολιτική χρειάζεται να εφαρμοστεί, ώστε να εξάλειφθούν οι τοπικές συρράξεις και να επιτευχθεί ενταξίωση του σεβασμού για το περιβάλλον με την οικονομική ανάπτυξη. Η ανάπτυξη σε κάθε κοινωνικό τομέα, για να μπορέσει να επιφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, οφείλει να σεβαστεί τις κατευθύνσεις που επιβάλλει η περιβαλλοντική ηθική.

Ο βιο-πολιτισμός όχι μόνο προσφέρει τις αναγκαίες ηθικές επιταγές που οφείλουν να κατευθύνουν τις ανθρώπινες ενέργειες, αλλά είναι ικανός να επαναπροσδιορίσει την υπάρχουσα πολιτική νοοτροπία με απώτερο στόχο τον σεβασμό και την εκτίμηση της προφοράς της Βιοπολιτικής. Η βαθύτερη κατανό-

ση των ατομικών μας υποχρεώσεων ως έμβια όντα σ' αυτόν τον πλανήτη είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη αυτού του σκοπού. Έχει παρατηρηθεί ότι οι περιβαλλοντικές καταστροφές είναι πιο έντονες και επεταμένες σε χώρες όπου παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα. Η καταπάτηση των βασικών ανθρωπίνων ελευθεριών οδηγεί και σε σημαντική περιβαλλοντική φθορά, καθώς οι άνθρωποις ανάγκες δεν εισακούονται. Το περιβάλλον απαιτεί την άμεση προσοχή μας γιατί ως όντα με ηθική συνείδηση δεν είναι δυνατό να συνεχίσουμε να καταστρέφουμε τη ζωή στον πλανήτη μας.

Οι περιβαλλοντικές καταστροφές συνεχίζονται επειδή η κοινωνία δεν έχει ακόμα αναλογιστεί τις επιπτώσεις τους και δεν έχει συνειδητοποιήσει πως το περιβάλλον αποτελεί τον πραγματικό πλούτο της ανθρωπότητας. Χρειάζεται μια τριτοβάθμια προσέγγιση στην οικονομική ανάπτυξη, που να συμπεριλαμβάνει το περιβάλλον σε κάθε απόφαση οικονομικής πολιτικής. Η έννοια του κέρδους πρέπει να εστιάζει στον εσωτερικό πλούτο, στη διατήρηση των φυσικών πόρων ως στοιχείο εθνικής ευημερίας, στη βελτίωση της υγείας και στην προστασία της βιοποικιλότητας, διαστάσεις οι οποίες αποτελούν ένα "αυθεντικό" κέρδος για την κοινωνία. (συνέχεια σελ. 5)

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΒΙΟ

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ
Ίδρυση του Διεθνούς Πανεπιστημίου για το Βιο-Περιβάλλον με στόχο τη μετάβαση από το ανθρωποκεντρικό στο βιοκεντρικό πρόγραμμα σπουδών, θέτοντας τον σεβασμό και την καλύτερη γνώση του βιο-περιβάλλοντος στο κέντρο ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού συστήματος. Η χρήση δορυφόρων και δικτύων ηλεκτρονικών υπολογιστών, όπως το Internet, αποτελεί πρωταρχική διάσταση αυτής της προσπάθειας.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
για την προστασία του βίου και του βιο-περιβάλλοντος. Ο βίος δεν αναγνωρίζει γεωγραφικά ή ιδεολογικά σύνορα, Βορρά - Νότο, Ανατολή - Δύση, και παρέχει μια δύναμη ενότητας, όπου επιτυγχάνεται η αρμονική συνύπαρξη όλων των μορφών ζωής. Παράλληλα προς τα εσωτερικά τους προβλήματα, τα έθνη θα πρέπει να αναλάβουν από κοινού μια παγκόσμια ευθύνη για τη διάσωση του πλανήτη.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
για τα δικαιώματα του βίου. Η καταστροφή του βιο-περιβάλλοντος συνιστά απειλή για όλες τις μορφές ζωής. Καθώς η τεχνολογική πρόοδος δημιουργεί την ανάγκη για νέους τρόπους αντιμετώπισης του κόσμου, η ανθρώπινη δημιουργικότητα και η οικονομική ανάπτυξη μπορούν να διοχετευθούν στην προσπάθεια να προστατεύσουμε όλες τις μορφές ζωής, να ελαττώσουμε τους κινδύνους για το περιβάλλον και να συμβάλουμε στην τεχνολογική ανάπτυξη με τη μέριμνα για το βιο-περιβάλλον.

ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
είναι αλληλένδετες έννοιες. Το πνεύμα του βίου αντανακλά μια πανίγηση ενωτική δύναμη που στο μέλλον θα χαρακτηρίζει την συνεξέλιξη ανθρώπινου πολιτισμού και περιβάλλοντος και την αρμονική συνύπαρξη όλων των μορφών ζωής.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΟΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
Διεθνής θεώρηση τεχνολογίας με στόχο τη γαλήνηση του χάσματος ανάμεσα στην τεχνολογική πρόοδο και τις κοινωνικές αξίες. Είναι αναγκαία η εξέταση της προόδου υπό το πρίσμα του βίου στην επόμενη γλιετία για να συζητούμε τα στοιχεία εκείνα της τεχνολογίας που συνεισφέρουν στην προστασία του βιο-περιβάλλοντος. Σε μια διαλεκτική ανταλλαγή απόψεων, ηγετικοί εκπρόσωποι κάθε ειδικότητας θα παρουσιάζουν τη θέση και την αντίθεση για να καταλήξουν στη σύνθεση των αξιών, που θα οδηγήσουν στο βιο-πολιτισμό, μέσω μιας αρμονικής παγκόσμιας κοινότητας. Η προστασία θα είναι η επισημόσημη των παραγόντων που οδηγούν στην κρίση των αξιών και στην υποβάθμιση του περιβάλλοντος, στον αφανισμό βιολογικών ειδών, στη ρύπανση της ατμόσφαιρας και των υδάτων, στην καταστροφή του στρώματος του όζοντος, στην όξινη βροχή και στα πυρηνικά απόβλητα.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ
Κάθε γωνιά της Ελλάδας, ανάλογα με την πολιτιστική της προσφορά στην ανθρωπότητα, μπορεί να χρησιμοποιήσει ως κέντρο αναζήτησης νέων αξιών. Οι Δελφοί ως κέντρο των διπλωματών που αναζητούν τις απαραίτητες μελλοντικές αξίες, η Πάμπος ως κέντρο για τους θεολόγους, οι οποίοι θα διερευνούν τις επιπτώσεις της τεχνολογίας στις θρησκευτικές αντιλήψεις και θα προτείνουν αξίες για το μέλλον, η Ολυμπία για την αναζήτηση των αξιών του αθλητισμού και της ευγενούς άμιλλας σε κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα, η Ικαρία για την αεροναυπηγική, η Ρόδος για τον τουρισμό κ.λπ. Η μυθολογία, η ιστορία, η παράδοση, συνδυαζόμενες με την τεχνολογική πρόοδο, μπορούν να δημιουργήσουν τη βάση ενός μέλλοντος, όπου θα επικρατεί η ελπίδα και ο σεβασμός προς το βιο-περιβάλλον.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ
Ένας φόρος τιμής στην ειρήνη και το βιο-περιβάλλον. Θα δίνονται κάθε τέσσερα χρόνια, με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων. Η βραβεία θα είναι, ένας παγκόσμιος θεσμός για την προστασία του περιβάλλοντος θα δίνονται σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας κατά την επόμενη γλιετία. Το πρώτο Βραβείο απενεμήθη το 1996 στον Ζακ Κουστό, σε αναγνώριση της ανεκτίμητης συνεισφοράς του στην κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος.

Πρακτικά βήματα για τη διάσωση του βιο-περιβάλλοντος

- Διοργάνωση Παγκόσμιας Δημοφιλίας, που θα επιτρέψει στους πολίτες της Γης να εκφράσουν ομόφωνα την επιθυμία τους "να διασωθεί ο βίος στον πλανήτη".
- Επαναπροσδιορισμός της έννοιας του κέρδους, ώστε να περιλάβει διαστάσεις όπως ο εσωτερικός πλούτος, ο πολιτισμός, η διαφύλαξη των φυσικών πόρων ως μετρησιμο τμήμα του ΑΕΠ, η καλύτερη υγεία και η προστασία της βιοποικιλότητας, οι οποίες αποτελούν ένα "αυθεντικό" κέρδος για τη κοινωνία
- Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής έχει προσθήσει την αναβίωση της αρχαίας ιδέας της εκχειρίδας κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων. Η πρόταση αυτή έγινε αποδεκτή με ψήφισμα από 75 χώρες κατά τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ το 1993. Η προστασία του βιο-περιβάλλοντος αποτελεί την ενωτική δύναμη της ανθρωπότητας.
- Υιοθέτηση Πράσινου Μισθού. Σε αντικατάσταση των επιδομάτων ανεργίας είναι δυνατό να χορηγούνται πράσινοι μισθοί σε όσους επιθυμούν να εργαστούν για τη διάσωση του περιβάλλοντος.
- Δημιουργία μιας Τράπεζας Ιδεών, με τη βοήθεια της πληροφορικής, όπου θα γίνεται "κατάθεση" ιδεών για το περιβάλλον, από κάθε ενδιαφερόμενο άτομο, και θα εμπλουτίζονται διαρκώς τα αποθέματα γνώσεων και αντιλήψεων για τα περιβαλλοντικά θέματα.
- Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στις εξελίξεις των βιολογικών επιστημών, ώστε περισσότεροι άνθρωποι να κατανοήσουν, ότι το βιο-περιβάλλον σχετίζεται με το δικό τους τομέα ενδιαφέροντος. Η πρόοδος αυτή δημιουργεί νέους τομείς δραστηριότητας, όπως βιο-νομοθεσία, βιο-ιατρική, βιο-ηθική, βιο-τέχνες, βιο-τουρισμός, βιο-οικονομία, βιο-αθλητισμός, βιο-επισκοπικές, βιο-ιστορία, βιο-εκπαίδευση, βιο-διπλωματία και πολλούς άλλους. Οι βιολογικές επιστήμες αποτελούν τη μεγαλύτερη επανάσταση των ημερών μας και μέσω αυτών αποκαλύπτεται καθημερινά η ενότητα που επικρατεί στις διάφορες εκδηλώσεις της ζωής.

2001 ΧΟΡΗΓΟΙ

Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Καίτη Π. Κυριακοπούλου

Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη
System International Foundation

Υπουργείο Πολιτισμού
ΕΛΛΙΣ Α.Ε.

Μαίρη Μολφέση
Γεράσιμος Μολφέσης

Ξενοδοχείο Herodion
Lonza Ltd.

Όμιλος Επιχειρήσεων Mi-Thita

Λευτέρης Τσάφος Pleasure Cruises

Hellas-On-Line
Xerox Hellas A.E.

Η ΒΙΟ ΣΕ 111 ΧΩΡΕΣ

Αφρική

Αίγυπτος, Αιθιοπία, Ακτή Ελεφαντόδοντος, Αλγερία, Γκάμπια, Γκάνα, Γουινέα, Κένυα, Κογκό, Μαδαγασκάρη, Μαλάουι, Μάλι, Μαρκό, Μαυρίκιος, Μοζαμβίκη, Μπενίν, Μπουρκίνα Φάσο, Μπτσουάνα, Νιγηρία, Ν. Αφρική, Ουγκάντα, Σενεγάλη, Σεϋχέλλες, Σουδάν, Τανζανία, Τσαντ, Τόγκο

Αμερική

Αργεντινή, Βενεζουέλα, Βερμούδες, Βραζιλία, Γουιάνα, Ηνωμένες Πολιτείες, Ισημερινός, Καναδάς, Κολομβία, Κούβα, Μεξικό, Μπαρμπάντος, Μπαχάμες, Ονδούρα, Ουρουγουάη, Παναμάς, Περού, Χιλή

Ασία

Αρμενία, Γεωργία, Ιαπωνία, Ιορδανία, Ινδία, Ινδονησία, Ιράν, Ισραήλ, Καμπότζη, Κίνα και Χονγκ Κονγκ, Κουβέιτ, Λίβανος, Μαλαισία, Μπαγκλαντές, Μπαχρέιν, Πακιστάν, Σαουδική Αραβία, Σγκαπούρη, Σρι Λάνκα, Ταϊλάνδη, Φιλιππίνες

Ευρώπη

Αλβανία, Αυστρία, Βατικανό, Βέλγιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Γιουγκοσλαβία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Εσθονία, Ιρλανδία, Ιταλία, Ισπανία, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λευκορωσία, Λιθουανία, Μάλτα, Μεγ. Βρετανία, Μολδαβία, Μονακό, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Ουκρανία, ΠΓΔΜ, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Ρωσία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τουρκία, Τσεχία, Φινλανδία

Ωκεανία

Αυστραλία, Παπούα Νέα Γουινέα, Νέα Ζηλανδία, Σαμόα, Νησιά Σολομώντα

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

Τα διεθνώς εμβέλεις εκπαιδευτικά προγράμματα της Β.Ι.Ο. στοχεύουν στην ευαισθητοποίηση της παγκόσμιας κοινότητας για τη σημασία υιοθέτησης βιοκεντρικών αξιών. Από την ίδρυσή της το 1985, η Β.Ι.Ο. προωθεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις στην εκπαίδευση, απελευθερώνοντας το περιβάλλον από τα στενά πλαίσια των συμβατικών επιστημονικών προσεγγίσεων. Με θέματα όπως βιο-νομοθεσία, βιο-οικονομία, βιο-αρχιτεκτονική και βιο-διπλωματία, έχουμε εισαγάγει νέες αντιλήψεις στην περιβαλλοντική προστασία αποβλέποντας στη συμμετοχή κάθε ειδικότητας. Το CD-ROM "Bio-Syllabus for European Environmental Education" (Βιοκεντρικό Πρόγραμμα Σπουδών για Ευρωπαϊκή Περιβαλλοντική Εκπαίδευση) αποτελεί ένα παράδειγμα βιο-εκπαίδευσης στην πράξη (βλ. σελ. 16).

Δρ. Αγή Βλαβιανού-Αργιρίου, Πρόεδρος και Διευθύντρια της ΒΙΟ

Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον τομέα της παγκόσμιας ευαισθητοποίησης για το περιβάλλον. Στο παρελθόν, οι κυβερνήσεις και οι διεθνείς οργανισμοί σπάνια ασχολούνταν με τα περιβαλλοντικά θέματα, ενώ τώρα τα θέματα αυτά απασχολούν την πλειοψηφία των διεθνών συσκέψεων. Σε τομείς όπου έχουν εφαρμοστεί δυναμικά προγράμματα, οι περιβαλλοντικές συνθήκες έχουν βελτιωθεί σημαντικά. Ωστόσο, έχουμε ακόμα πολύ δρόμο μπροστά μας. Εάν δεν υπάρξει ένα μακροπρόθεσμο όραμα αρμονικής ανάπτυξης με το περιβάλλον, θα χαθεί πολύτιμος χρόνος και αξιόλογες προσπάθειες θα καταλήξουν στο κενό. Η ραγδαία καταστροφή του στρώματος του όζοντος και η επακόλουθη αύξηση της θερμοκρασίας αποτελούν ζητήματα αιχμής. Ενώ επιδιώκεται σε παγκόσμια κλίμακα η μείωση των εκπομπών αερίων που ευθύνονται για το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η πλειοψηφία των σχετικών μέτρων δεν διακρίνονται για τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά τους ή εφαρμόζονται σε πολύ μικρό βαθμό. Η νέως συμφωνηθείσα καλούνται να θεσπίσουν μέτρα που θα ικανοποιήσουν με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα τις ταυτόχρονα αυξανόμενες ενεργειακές ανάγκες, ελαχιστοποιώντας ούλοτα κινδύνους για το περιβάλλον.

Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη και προώθηση διεθνώς δικαίου και πολιτικής που θα στηρίζει την προστασία των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας, αποτελούν προτεραιότητα. Μία στρατηγική είναι να ενδυναμωθούν οι διεθνείς και εθνικοί μηχανισμοί που υποστηρίζουν προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης, επέμειν η δημιουργία ενός διεθνούς δικαστικού μηχανισμού, ο οποίος θα μπορεί να ρυθμίζει διάφορα περιβαλλοντικά θέματα. Η Β.Ι.Ο. έχει την τιμή να συμμετέχει ενεργά στις διαδικασίες ίδρυσης ενός Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον, το οποίο, εκτός από τη ρύθμιση διεθνών περιβαλλοντικών διενέξεων θα προωθεί και νέες ιδέες σε θέματα νομικού και δικαστικού ελέγχου. Το πρόσφατο συνέδριο της Β.Ι.Ο. με τίτλο "Επιλύοντας την Περιβαλλοντική Κρίση - Ανάγκη για ένα Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον" που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 22 Ιανουαρίου 2001 (βλ. σελ. 1, 6-7, 15), είναι μέρος των διαδικασιών αυτών.

Η διαφύλαξη της βιοποικιλότητας και του πολιτισμικού πλούτου της ανθρωπότητας είναι ζωτικής σημασίας για τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών. Μέχρι να τεθούν σε εφαρμογή προτεινόμενα μέτρα και μεταρρυθμίσεις, συχνά έχουν ήδη ξεπεραστεί. Η βιο-θεώρηση της τεχνολογίας μπορεί να παρέχει τις απαραίτητες διαστάσεις για τεχνολογική και κοινωνική ανάπτυξη με μακροπρόθεσμη παγκόσμια προοπτική. Η τεχνολογία μπορεί να συνεισφέρει τα μέγιστα στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά χρειάζεται το κατάλληλο ηθικό πλαίσιο που θα την καθοδηγήσει. Κάθε ειδικότητα και κάθε τομέας της κοινωνίας μπορεί να βοηθήσει σε αυτήν την προσπάθεια, έτσι ώστε με τις βιοκεντρικές αξίες να κινητοποιηθούν και να αγωνιστούμε όλοι για ένα καλύτερο αύριο.

Bio News

Έκδοση της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής
Εκδότης - Αρχισυντάκτης — Αγή Βλαβιανού-Αργιρίου
Επιμέλεια Σύνταξης — Λένα Παπαδημητρίου
Επιμέλεια Έκδοσης — Κώστας Τριανταφύλλου
Σύμβουλοι Έκδοσης — Θεοχάρης Μαυρόπουλος, Χρήστος Κουκουμίδης, Σπύρος Πρίτσος, Αλεξάνδρα Τάρη, Δημήτρης Συνοδινός, Χρήστος Δημόπουλος
Σύμβουλος ΜΜΕ — Αντώνης Χειμώνας

ISSN 1106 - 5117

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Τιμ. Βάσσου 10, 115 21 Αθήνα
ΤΗΛ: (01) 64.32.419, FAX: (01) 64.34.093
E-MAIL: bio@hol.gr • URL: http://www.hol.gr/bio

Παγκόσμια οικονομική διακυβέρνηση και ανθρώπινα δικαιώματα

Wilton Park, Μ. Βρετανία

Από 16 έως 20 Οκτωβρίου 2000 το Βρετανικό Υπουργείο Εξωτερικών πραγματοποίησε συνέδριο με θέμα "Ανθρώπινα Δικαιώματα και Παγκόσμια Οικονομική Διακυβέρνηση" στα πλαίσια της προτοβουλίας Wilton Park. Το Wilton Park είναι ένας ανεξάρτητος οργανισμός του Βρετανικού Υπουργείου Εξωτερικών που φέρνει σε επαφή ανθρώπους που κατέχουν θέσεις επιρροής σε κυβερνήσεις, μη κυβερνητικούς οργανισμούς, ακαδημαϊκούς θεσμούς και κέντρα λήψης αποφάσεων από όλο τον κόσμο, με σκοπό να αναλύσουν τα διεθνή γεγονότα. Το εμπόριο και η παγκοσμιοποίηση, οι τομείς υγείας και ο ρόλος της εξουσίας, ήταν μερικά από τα θέματα που συζητήθηκαν στο συνέδριο.

ιδρυση της το 1985, η Βιοπολιτική τονίζει ότι η ανάπτυξη δεν μπορεί να πραγματοποιείται με μοναδικό στόχο την αποκόμιση του μέγιστου οικονομικού οφέλους. Η έννοια του κέρδους χρειάζεται να επαναστραφεί σε παγκόσμιο επίπεδο ώστε το περιβάλλον και η βιοποικιλότητα, ο πραγματικός πλούτος της ανθρωπότητας, να αποτελέσουν μετρίομα παράγοντα ευημερίας κάθε έθνους. Μόνο τότε τα ανθρώπινα δικαιώματα θα είναι ασφαλή.

Συμμετείχαν ακόμα οι: Nicholas Hopkinson, Υποδιευθυντής του Wilton Park - Percy Mistry, τ. Οικονομικός Διευθυντής της Παγκόσμιας Τράπεζας - Julia Hausgarn, Πρόεδρος και Ι-

δρύτρια του Ιδρύματος Δικαιώματα και Ανθρωπότητα - Marc le Gros Aallen, Υποδιευθυντής του Τμήματος Ανάπτυξης και Επιθεώρησης του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου - Gary Sampson, Διευθυντής του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στη Γενεύη - Manuel Suarez-Mier, Συνεργάτης του Κέντρου για την Έρευνα και την Ανάπτυξη, Μεξικό.

Ευρω-Αραβική Συνεργασία

Ο Μέλος του Συμβουλίου του Ευρω-Αραβικού Κέντρου Συνεργασίας, η Πρόεδρος της Β.Ι.Ο. συμμετείχε σε συνέδριο του Ινστιτούτου Πετρελαίου στο Κάιρο και σε σύσκεψη του Ευρω-Αραβικού Κέντρου Συνεργασίας στην Αλεξάνδρεια, 7-9 Νοεμβρίου 2000.

Στην ομιλία της κατά την ενορατήρια τελετή του συνεδρίου του Ινστιτούτου Πετρελαίου, η Πρόεδρος της Β.Ι.Ο. τόνισε την ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες για την εξοικονόμηση των μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως το πετρέλαιο, και τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το Ινστιτούτο Πετρελαίου στην έρευνα και εφαρμογή νέων λύσεων. Ένας από τους βασικούς στόχους της Β.Ι.Ο. είναι η ευαισθητοποίηση των ειδικών στο χώρο της ενέργειας, οι οποίοι με τη σειρά τους θα παρέχουν την τεχνογνωσία που χρειάζεται για να προληφθούν οι καταστροφές και να επιτευχθεί μια βιώσιμη παγκόσμια οικονομία.

Παγκοσμιοποίηση και παγκοσμιότητα

Την Παρασκευή 19 Ιανουαρίου 2001, η Πρόεδρος της Β.Ι.Ο. μίλησε σε συνέδριο που διοργάνωσε η Πνευματική Εστία Π. Κανελλόπουλος στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών με θέμα "Παγκοσμιοποίηση και Παγκοσμιότητα". Το συνέδριο τίμησαν με την παρουσία τους και τις ομιλίες τους και οι: Δρ. Χαράλαμος Χάρακας, Δικηγόρος - Ανδρέας Ανδριανόπουλος, τέως Υπουργός - Οδυσσέας Κυριακόπουλος, Πρόεδρος του ΣΕΒ - Π. Ρουμελιώτης, τέως Υπουργός - Δρ. Χ. Μερτζάνης - Καθηγητής Μιχάλης Πουλαντζάς - Καθηγητής Θ. Τάσιος - Θ. Γεωργίου, Συγγραφέας - Καθηγητής Δ. Μακρής - Καθηγητής Γ. Καββαδίας.

Συνεργασία με τη Δημόσια Διοίκηση της Ρουμανίας

Κατά τη διάρκεια επίσημης επίσκεψης της Πρόεδρου της Β.Ι.Ο. στη Ρουμανία τον περασμένο Σεπτέμβριο, συζητήθηκε εκτενώς πλαίσιο συνεργασίας για την οργάνωση σεμιναρίων και την πληροφόρηση στελεχών της Ρουμανικής Κυβέρνησης σε σχέση με τις αρχές της Βιοπολιτικής.

Η Κυβέρνηση της Ρουμανίας, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία και την παραγωγή επιρροής της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, ζήτησε επίσης τη δημιουργία παραρτήματος Βιοπολιτικής στη Ρουμανία, καθώς και προγραμμάτων συνεργασίας με μη κυβερνητικές οργανώσεις που προσοθούν παρόμοια ιδανικά με τη Βιοπολιτική και απευθύνονται στους νέους. Συζητήθηκε ακόμα η συνδρομή της Βιοπολιτικής για την έκδοση περιοδικού περιβαλλοντικού περιεχομένου στη Ρουμανία.

Τέλος, η Σχολή Δημόσιας Διοίκησης της Ρουμανίας πρότεινε να συνεργαστεί με τη Β.Ι.Ο. στην πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο την περιβαλλοντική ενημέρωση και κατάρτιση κρατικών στελεχών που φοιτούν στη Σχολή. Τα προγράμματα αυτά θα λάβουν χώρα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων του Διεθνούς Πανεπιστημίου για το Βιο-Περιβάλλον, με τη συμβολή ειδικών και επιστημόνων απ'όλο τον κόσμο.

Βιο-εκπαίδευση και Ευρωπαϊκή Ένωση

Συνεργασία Ελλάδας-Σλοβακίας στα πλαίσια του προγράμματος TEMPUS

Σεμινάρια με θέμα την περιβαλλοντική εκπαίδευση και την περιβαλλοντική διαχείριση πραγματοποιήθηκαν από στελέχη της Βιοπολιτικής στην Academia Istropolitana Nova της Σλοβακίας, τον Αύγουστο του 2000, στα πλαίσια του προγράμματος TEMPUS της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο οποίο συμμετέχει η Β.Ι.Ο. σε συνεργασία με την Action Link/Action Synergy A.E.

Στη συνέχεια, ομάδα από τη Σλοβακία επισκέφθηκε την Ελλάδα το Νοέμβριο του 2000 και τον Ιανουάριο του 2001, προκειμένου να λάβει μέρος σε πρόγραμμα της Βιοπολιτικής σε συνεργασία με το Ενεργειακό Κέντρο Πελοποννήσου στην Καλαμάτα. Έγινε ενημέρωση από αμετούς της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης για το πρότυπο ε-

νόσ "Βιοκεντρικού Δήμου", καθώς και για τα πολιτιστικά δρώμενα της περιοχής (πολιτιστική κληρονομιά, βιοπολιτισμός και προοπτικές στα πλαίσια της περιφερειακής ανάπτυξης κλπ.). Πραγματοποιήθηκε επίσκεψη στην Αρχαία Μεσσήνη και στα Κάστρα Πύλου και Κορώνης. Επίσης οι συμμετέχοντες κατατόπισαν για το σχέδιο ανάπτυξης της Καλαμάτας μετά από φυσική καταστροφή (σεισμός του 1986), όπως και για θέματα ανάπτυξης και περιβάλλοντος, εξοικονόμησης ενέργειας και διάδοσης Α.Π.Ε. από το Ενεργειακό Κέντρο Πελοποννήσου. Ακολούθησε ολιγοήμερη παραμονή στην Αθήνα και επίσκεψη στο εργοστάσιο της ΕΛΑΔΣ Α.Ε., όπου έγινε ενημέρωση για την περιβαλλοντική πολιτική της εταιρείας που είναι πρωτοπόρος στο χώρο αυτόν.

Περιβαλλοντική εκπαίδευση στη Μόσχα Πανεπιστήμιο Mendeleev

Από τις 11 μέχρι τις 13 Οκτωβρίου 2000, το Πανεπιστήμιο Mendeleev της Μόσχας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το Υπουργείο Βιομηχανίας, Επιστημών και Τεχνολογίας, τη Ρώσικη Ακαδημία Επιστημών, την Εταιρεία Ρώσων Χημικών, τη Διεθνή Ένωση Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Χημείας (IUPAC) και την Ρωσική Επιτροπή της UNESCO, διοργάνωσε συνέδριο με θέμα "Χημική Εκπαίδευση και Βιώσιμη Ανάπτυξη".

Η Πρόεδρος της Β.Ι.Ο. κυρία Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη έδωσε την εναρκτήρια ομιλία στο συνέδριο και προέδρευσε σε μερικές από τις συνεδριάσεις που ακολούθησαν. Μεταξύ των εμφανών μελών της Ρωσικής ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς και πληθώρας επιστημόνων που συμμετείχαν στο συνέδριο, ξεχώρισαν ο Υφυπουργός Παιδείας Vladimir Shadrin, ο Υφυπουργός Βιομηχανίας, Επιστημών και Τεχνολογίας Gennady Tereshenko, και ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου Mendeleev Pavel Sarkisov.

Δημοκρατία, σταθερότητα, ειρήνη στη Νοτιοανατολική Ευρώπη Καθοριστικός ο ρόλος των γυναικών

Το Διεθνές Ινστιτούτο για τη Δημοκρατία και ο Ελληνικός Πολιτικός Σύνδεσμος Γυναικών διοργάνωσαν συνέδριο με τη συμμετοχή γυναικών βουλευτών, κυβερνητικών αντιπροσώπων και ευρωβουλευτών από τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Βουλγαρία, τη Μεγάλη Βρετανία, την Ελλάδα, την Ισπανία, την Κροατία, το Μαυροβούνιο, την Ουγγαρία, την ΠΓΔΜ, τη Ρουμανία, τη Σλοβενία και την Τουρκία.

Το θέμα του συνεδρίου ήταν "Επίτευξη Δημοκρατίας, Σταθερότητας και Ειρήνης στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: ο Καθοριστικός Ρόλος των Γυναικών". Η κα. Άννα Καραμάνα, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Γενική Γραμματέας του Ελληνικού Πολιτικού Συνδέσμου Γυναικών, προσκάλεσε την Πρόεδρο της Β.Ι.Ο. στο συνέδριο για να μοιραστεί τις απόψεις της Βιοπολιτικής.

Η Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη τόνισε τον σημαντικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι γυναίκες στην προσπάθεια επί-

τευξης παγκόσμιων ειρήνης και σταθερότητας, διαμέσου της διεθνούς συνεργασίας για το περιβάλλον. "Ο βίος είναι το πολυτιμότερο αγαθό στον πλανήτη μας, που αντιπροσωπεύει μόνο ένα μικρό σημείο μέσα στο σύμπαν. Με τη διαίρεση του πλανήτη μας σε ολοένα μικρότερα τμήματα διαχείρισης, το μόνο που επιτυγχάνεται είναι περισσότερες απειλές για το περιβάλλον.

Ο δρόμος για ένα ενωμένο μέλλον περνάει μέσα από την αποδοχή του πνεύματος του βίου και την εφαρμογή προγραμμάτων διεθνούς συνεργασίας για την περιβαλλοντική προστασία. Οι γυναίκες μέλη των κοινοβουλίων, με τις γνώσεις και την εμπειρία που διαθέτουν, είναι ικανές να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη τέτοιων ιδεών, και να προωθήσουν ένα βιοκεντρικό όραμα ελπίδας και παγκόσμιας περιβαλλοντικής αμοιότητας για να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των γενεών του μέλλοντος."

Πρόοδος της ΒΙΟ

2000

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Ανανέωση της υποψηφιότητας για το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης από τον Συμπρόεδρο της βραβευμένης με Νόμπελ Διεθνούς Ένωσης Ιατρών για την Πρόληψη του Πυρηνικού Πολέμου

- Υποψηφιότητα για το Βραβείο J. William Fulbright για την Διεθνή Κατανόηση

- Εκλογή της Προέδρου ως Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρω-Αραβικού Κέντρου Συνεργασίας

- Συμμετοχή ως Ίδρυτικό Μέλος στην Βαλκανική Ακαδημία Επιστημών, Νέου Πολιτισμού και Βιώσιμης Ανάπτυξης

- Βράβευση Ευροpe 500 από την έκδοση Barons Who's Who των ΗΠΑ

ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- "Βιο-Περιβάλλον: Νέα Αναγέννηση στις Επιχειρήσεις" Συνέδριο σε συνεργασία με το Ιταλικό Εμπορικό Επιμελητήριο για την Ελλάδα. Ξενοδοχείο Holiday Inn, Αθήνα

- "Βιο-Διπλωματία: Όραμα για τις Διεθνείς Σχέσεις" Συμπόσιο με τη συμμετοχή πρόεβρου από 20 χώρες. Αθηναϊκή Λέσχη

- Σύνζηση στοργυλής τραπέζης με θέμα "Βιοπολιτική - η νέα ηθική για τη χλιετία" στα πλαίσια του Παγκόσμιου Συνεδρίου Βιο-Ηθικής της Διεθνούς Εταιρείας Βιο-Ηθικής, Gijon, Ισπανία

- 5η Βιο-Ολυμπιάδα των Νέων στην Αγία Πετρούπολη

ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

- Βράβευση με το Βραβείο του Βίου του Ted Turner, στα γραφεία του CNN στην Ατλάντα των ΗΠΑ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Βιο-Πολιτισμός - Βιο-Περιβάλλον - Πολιτιστικές Αξίες για τη Χιλιετία: Η Διάσταση της Πάτμου" Ομιλία για τις εκδηλώσεις Πάτμος 2000

- Παρουσίαση στην Ακαδημία του Βατικανού κατά τη διάρκεια της Ετήσιας Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Ακαδημίας Βατικανού

- Συμμετοχή στην ημερίδα "Περιβαλλοντικές υποχρεώσεις και ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις" στην Βρετανική Πρεσβεία στην Αθήνα

- Συμμετοχή στη διοργανωτική σύσκεψη για το συνέδριο "Τρόποι Ζωής για τη Χιλιετία" του Συμβουλίου της Ευρώπης, Παρίσι

- Ομιλία στο συνέδριο του Αμερικανικού Ιδρύματος για την Ελληνική Γλώσσα και τον Πολιτισμό, Φλόριδα, ΗΠΑ

- Συμμετοχή στο συνέδριο του Wilton Park στο Wiston House, Μ. Βρετανία, για την προετοιμασία της Σύσκεψης Κορυφής "Earth Summit 2002"

- Ομιλία της Προέδρου στη συνάντηση του Διεθνούς Κέντρου Βιο-ηθικής στην Τεργέστη, Ιταλία

- Εναρτήρια ομιλία στο συνέδριο του Ευρω-Αραβικού Κέντρου Συνεργασίας με θέμα "Η Περιβαλλοντική Προστασία Επιβάλλεται" Αλεξάνδρεια, Αίγυπτος

- Συμμετοχή της Βιοπολιτικής στο Πρόγραμμα Leonardo da Vinci της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Ομιλία στο συνέδριο της Ένωσης Δημοσιογράφων Τουρισμού, "Τουρισμός-Πολιτισμός" στην αρχαία Ολυμπία

- Συμμετοχή σε Ομάδα Εργασίας του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης για την ίδρυση του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον, Χάγη, Ολλανδία

- Συμμετοχή στην ανακοίνωση του "Καταστατικού για τη Γη", Ανάκτορο Ειρήνης, Χάγη, Ολλανδία

- Δεκαήμερο πρόγραμμα διδασκαλίας της Β.Ι.Ο. σε θέματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας για στελέχη του δημοσίου και καθηγητές πανεπιστημίων από την Ανατολική Ευρώπη, στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος TEMPUS. Ακαδημία Istitropolitana Nova, Μπρατσόβα, Σλοβακία

- Εναρτήρια ομιλία στο Τέταρτο Ετήσιο Συνέδριο Απόδημων Αρχαδίων

- Κυρίως ομιλία στην ολομέλεια του συνεδρίου Praga 2000 Natura Megapolis του IUCN, Πράγα, Τσεχία

- Συμμετοχή στη διάσκεψη κορυφής State of the World Forum, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

- Συμμετοχή στη συνεδρίαση του Ιδρύματος για το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον, Metropolitan Club, Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

- Πρόσκληση συνεργασίας στον τομέα της δημόσιας διοίκησης από την Εθνική Ένωση Δημοσίων Υπαλλήλων της Ρουμανίας

- Εναρτήρια ομιλία στο διεθνές συνέδριο Χημικής Εκπαίδευσης και Βιώσιμης Ανάπτυξης στο Πανεπιστήμιο Mendeleev της Μόσχας

- "Ποια είναι η επίπτωση της παγκοσμιοποίησης στο περιβάλλον;" Κυρίως ομιλία στη σύσκεψη κορυφής Wilton Park, Μ. Βρετανία

- Κυρίως ομιλία στο Ινστιτούτο Πετρελαίου στο Κάιρο

- Κυρίως ομιλία στη σύσκεψη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρω-Αραβικού Κέντρου Συνεργασίας στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου

- Κυρίως ομιλία στη σύσκεψη για την ίδρυση Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον, Ρώμη

- Σεμινάρια Βιοπολιτικής με θέμα την περιβαλλοντική εκπαίδευση και την περιβαλλοντική διαχείριση στην Academia Istitropolitana Nova της Σλοβακίας, στα πλαίσια του προγράμματος TEMPUS της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Συμμετέχοντες από το προαναφερόμενο πρόγραμμα επισκέπτονται την Ελλάδα και λαμβάνουν μέρος σε πρόγραμμα Βιοπολιτικής σε συνεργασία με το Ενεργειακό Κέντρο Πελοποννήσου

- Παρουσίαση των Πρακτικών του Παγκόσμιου Πανηλικιακού Συνεδρίου σε ειδική τελετή στο Μέγαρο Παλαίος Βουλής, με βράβευση του Δημάρχου Αθηναίων και άλλων προσώπων

- Συμμετοχή στο συνέδριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης "Ενεργειακές Επιλογές για το 2020," Βρυξέλλες

- Συμμετοχή στην οργανωτική επιτροπή του συνεδρίου "Τρόποι Ζωής για την Τρίτη Χιλιετία" της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης, και κυρίως ομιλία σε σχετική σύσκεψη στο Παρίσι

ΕΚΔΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Β.Ι.Ο.

- "Βιοκεντρικό Πρόγραμμα Σπουδών για Ευρωπαϊκή Περιβαλλοντική Εκπαίδευση" CD-ROM και εγχειρίδια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με τη χορηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (υπό έκδοση)

- Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη "Ολυμπιάδα του Βίου" (Ελληνική έκδοση 111 σελ.)

- "Βιοπολιτική - Βιο-πολιτισμός - Ολυμπιάδα του Βίου" πρακτικά του συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην Αρχαία Ολυμπία 20-22 Αυγούστου 1999 (υπό έκδοση)

- "Περιβαλλοντική Νομοθεσία, Ενέργεια και Περιβάλλον, Περιβάλλον και Βιομηχανία." Εγχειρίδια ανοικτής μάθησης στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού προγράμματος Leonardo da Vinci "Βιο-Περιβάλλον και Νέα Χιλιετία"

- "Βραβεία του Βίου στην Αγία Πετρούπολη - Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Χιλιετίας" βιντεοταινία (Αγγλικά και Ελληνικά)

- "Οι Κόγι της Κολομβίας - η Βιοπολιτική βραβεία την παράδοση της προστασίας του περιβάλλοντος" βιντεοταινία (Αγγλικά και Ελληνικά)

- Τριμηνιαία έκδοση του BioNews, της επίσημης εφημερίδας της Β.Ι.Ο.

- "Βιοπολιτική - το βιο-περιβάλλον - νέες διαστάσεις στον πολιτισμό" δημοσίευση στον τόμο πρακτικών του συνεδρίου "Πολυ-πολιτισμικές Προκλήσεις στην Ευρώπη" που πραγματοποιήθηκε στο Ζάγκρεμπ της Κροατίας

- "Προστασία των υδάτινων πόρων και βιο-περιβάλλον - προτεραιότητα για τη χλιετία" δημοσίευση στον τόμο πρακτικών του συνεδρίου MEDCOAST/EMECs. Διεθνές Κέντρο EMECS, Ιαπωνία

- "Βιοπολιτική - το βιο-περιβάλλον: μεγά-πόλεις ή βιο-πόλεις" δημοσίευση στον τόμο πρακτικών του συνεδρίου "Praga 2000 Natura Megapolis"

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Ο διεθνώς φήμης δημοσιογράφος Keith Suter σχολιάζει την πορεία της Βιοπολιτικής σε ραδιοφωνική εκπομπή στο Radio 2GB News Commentary της Αυστραλίας

- Προγράμματα στο δορυφορικό πρόγραμμα ANTI TV Satellite Pacific

- Εκτενείς δημοσιεύσεις στον ξένο Τύπο. Συνεντεύξεις στα ΜΜΕ Ισπανίας, ΗΠΑ, Αιγύπτου, Σλοβενίας κλπ.

- Εβδομαδιαία ολοσέλιδη αρθρογραφία Αδέσμευτο Τύπο

- Βιο-ηθική, βιο-οικονομία, βιο-νομοθεσία, βιο-διπλωματία, βιο-φιλοσοφία, κλπ. παρουσιάζονται εκτενώς στο Internet (<http://www.hol.gr/bio>)

2001

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

- Ανανέωση της πρότασης υποψηφιότητας για το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης

ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

- "Επίλυση της Περιβαλλοντικής Κρίσης - Ανάγκη για ένα Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον." Διεθνές συνέδριο στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών με τη συμμετοχή του Γενικού Γραμματέα του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, μελών Ανωτάτων Δικαστηρίων, νομικών, καθηγητών και άλλων προσωπικοτήτων διεθνούς κύρους

ΣΥΝΕΔΡΙΑ, ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ, ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- "Οι συνέπειες της παγκοσμιοποίησης για το βιο-περιβάλλον." Εισήγηση στο επιστημονικό συνέδριο "Παγκοσμιοποίηση και Παγκοσμότητα," που διοργανώνει η Πνευματική Εστία Παναγιώτης Κανελλόπουλος στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών

- Ομιλία στο συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Περιβαλλοντικού Δικαίου με θέμα "Ολυμπιακοί Αγώνες και Περιβάλλον"

- Πρόγραμμα TEMPUS της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ομάδα από τη Σλοβακία επισκέπτεται την Ελλάδα και λαμβάνει μέρος σε πρόγραμμα Βιοπολιτικής σε συνεργασία με το Ενεργειακό Κέντρο Πελοποννήσου και την Action Link/Action Synergy AE

- Συμμετοχή στην ετήσια Γενική Συνέλευση της Ακαδημίας του Βατικανού

- Διάλεξη κατά την ολομέλεια του συνεδρίου "Τρόποι Ζωής για την Τρίτη Χιλιετία" της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης

- Παρουσίαση ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ευρω-Αραβικού Κέντρου Συνεργασίας σε συνέδριο με θέμα την περιβαλλοντική τεχνολογία. Πανεπιστήμιο Rostock, Γερμανία

- Ομιλία στην ολομέλεια του συνεδρίου καθαρότερης παραγωγής στο Πανεπιστήμιο Lund της Σουηδίας

- Διάλεξη στο συνέδριο "Ολυμπιακές Αξίες, Τουρισμός, Πολιτισμός" στην Αρχαία Ολυμπία

- Διάλεξη και συμμετοχή στην Επιστημονική Επιτροπή του 11ου Διεθνούς Συνεδρίου "Η Περιβαλλοντική Προστασία Επιβάλλεται" στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου

- Ομιλία στο διεθνές συνέδριο για την προστασία του πλανήτη Γη. Δημοκρατικό Πανεπιστήμιο Θράκης

- Συμμετοχή ως Αντιπρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Βιοηθικής στην ετήσια σύσκεψη της Επιστημονικής Επιτροπής στη Gijon της Ισπανίας, και ομιλία σε σχετικό συνέδριο

- Ομιλία στο συνέδριο του Ιδρύματος Forum 2001 "Γαία και Πολιτισμός" στην Ιταλία

- Σεμινάρια Βιοπολιτικής και βιο-ηθικής στο Βασικό Πανεπιστήμιο San Sebastian της Ισπανίας

- Διάλεξη στο Διεθνές Συνέδριο Βιοηθικής, Πανεπιστήμιο Οπόρτο, Πορτογαλία

ΕΚΔΩΣΕΙΣ ΤΗΣ Β.Ι.Ο.

- "Βιοκεντρικό Πρόγραμμα Σπουδών για Ευρωπαϊκή Περιβαλλοντική Εκπαίδευση" CD-ROM και εγχειρίδια περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με τη χορηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (υπό έκδοση)

- "Βιοπολιτική - Βιο-πολιτισμός - Ολυμπιάδα του Βίου" πρακτικά του συνεδρίου που πραγματοποιήθηκε στην Αρχαία Ολυμπία 20-22 Αυγούστου 1999 (υπό έκδοση)

ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Προγράμματα στο δορυφορικό πρόγραμμα σε διάφορες χώρες

- Εβδομαδιαία ολοσέλιδη αρθρογραφία του Αδέσμευτο Τύπο

- Βιο-ηθική, βιο-οικονομία, βιο-νομοθεσία, βιο-διπλωματία, βιο-φιλοσοφία, κλπ. παρουσιάζονται εκτενώς στο Internet (<http://www.hol.gr/bio>).

Παγκοσμιοποίηση και ηθικές αξίες

συνέχεια από σελ. 1

Τα χρονικά περιθώρια στενεύουν, καθώς, μέσα με την ημέρα οι καταστροφές του περιβάλλοντος μας ξεπερνούν. Αποδεικνύεται έτσι ότι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλίσουμε την επιβίωσή μας στο μέλλον είναι να δραστηριοποιηθούμε άμεσα. Η κοινωνία μοιάζει με ανεστραμμένη πυραμίδα και κινδυνεύει να ανατραπεί, επειδή έχουν θεθεί λανθασμένες προτεραιότητες.

Το Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον - μία πρωτοβουλία που κάνει πράξη τη φιλοδοξία της Β.Ι.Ο. για παγκόσμια περιβαλλοντική εκπαίδευση - δρα ως καταλύτης που μπορεί να εμφορήσει στην κοινωνία βιοκεντρικά πρότυπα. Αποτελεί μία νέα εκπαιδευτική πρόκληση, που αντιστέκεται στην τάση για υπερεξειδίκευση, ενώ συγχρόνως επιζητά τη μελέτη και την κατάρτιση που στοχεύουν στον σεβασμό και την καλύτερη κατανόηση του περιβάλλοντος.

Η παρούσα χρήση αξιών καθίσταται οβα-

ρή απειλή όχι μόνο για το περιβάλλον αλλά και για την ειρήνη. Γι' αυτό υπάρχει επείγουσα ανάγκη να αντλήσουμε δύναμη και έμπνευση από τα διαχρονικά ιδανικά του παρελθόντος και να οικοδομήσουμε νέα πρότυπα για το μέλλον. Το Ολυμπιακό Πνεύμα δύναται να διαδοματίσει πρωταρχικό ρόλο στη συνεργασία τέχνης και τεχνολογίας για τον αναπροσδιορισμό της αισθητικής αξίας της ζωής στον πλανήτη μας. Μια "Ολυμπιάδα Αξιών", και όχι μόνο οσμωτική δύναμη, μπορεί να αποτελέσει ένα παγκόσμιο ιδεώδες για τη χλιετία. Η Πολιτιστική Ολυμπιάδα και τα Βραβεία του Βίου με τη συμμετοχή κάθε ειδικότητας και κάθε επαγγέλματος - σύμφωνα με την πρόταση που έχει υποβάλει η Β.Ι.Ο. από την ίδρυσή της 1985 και είναι σήμερα αποδεκτή από κορυφαίους αντιπροσώπους σε 111 χώρες - μπορούν να κινητοποιήσουν όλους τους πολίτες του κόσμου ώστε να συνεισφέρουν από κοινού στην πνευματική αναγέννηση της ανθρωπότητας.

Παγκόσμια Πανηλειακή Συνομοσπονδία Μέγαρο Παλαιάς Βουλής

Η Παγκόσμια Πανηλειακή Συνομοσπονδία πραγματοποιήσε εκδήλωση για την παρουσίαση των Πρακτικών του Β' Παγκόσμιου Πανηλειακού Συνεδρίου, καθώς και απονομή Βραβείων, στο Μέγαρο Παλαιάς Βουλής, την Κυριακή 19 Νοεμβρίου 2000.

Στην παρουσίαση των Πρακτικών του Β' Παγκόσμιου Πανηλειακού Συνεδρίου συνέλεξαν οι Πρόεδροι της Β.Ι.Ο. προλογίζοντας τον τόμο πρακτικών, ο Πρόεδρος και Γενικός Διευθυντής του Κέντρου Ολυμπιακής Εξευερίσεως κ. Σταύρος Λαμπρινίδης μιλώντας για την Ελλάδα της Ειρήνης προς το 2004 και την

Ολυμπιακή εκεχειρία, και ο Δήμαρχος Αθηνών κ. Δημήτρης Αβραμόπουλος μιλώντας για το οδοιπορικό της πόλης των Αθηνών προς τους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004.

Βραβεία απενεμήθησαν στην κα. Γιάννα Δασκαλάκη-Αργελοπούλου, Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων Αθήνα 2004, και στον Δήμαρχο Αθηνών.

Την εκδήλωση διοργάνωσαν ο Πρόεδρος της Παγκόσμιας Πανηλειακής Συνομοσπονδίας κ. Δημήτρης Κανκάς, ο Γενικός Γραμματέας κ. Σταύρος Ευσταθάσιος, ο κ. Γεώργιος Τσίμης και ο κ. Ανάτολος Δημητράσιος.

Καθαρές Μορφές Ενέργειας

Η Πράσινη Βίβλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Στην προσπάθεια να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση της κοινωνίας από τις μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να επιτευχθεί μία βιώσιμη παγκόσμια οικονομία, αποπτά ιδιαίτερη σημασία η έρευνα και η ανάπτυξη εναλλακτικών, ανανεώσιμων και περιβαλλοντικά καθαρών πηγών ενέργειας, καθώς και η εφαρμογή μακροπρόθεσμης πολιτικής από τα κράτη και τους διεθνείς οργανισμούς.

Για να θεσμοθετηθεί η πολιτική αυτή, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, 4-5 Δεκεμβρίου 2000, συνέδριο με θέμα "Ποιες Ενεργειακές Επιλογές για την Ευρώπη του 2020; Σύζηση επί της Νέας Ευρωπαϊκής Επιτροπής της Πράσινης Βίβλου". Το Συνέδριο διοργανώθηκε από την Υπηρεσία Δεδομένων Ευρώπης με τη βοήθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Συζητήθηκαν ζητήματα που θα ασχολούσαν την Ευρωπαϊκή πολιτική τα επόμενα χρόνια, όπως:

- Η οικονομική ανάπτυξη βασίζεται στο πετρέλαιο.
- Το παγκόσμιο περιβάλλον:
- Δυνατότητες και Αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Απαραίτητο συνεργάτες.
- Ελέγχοντας την προσφορά, μια υποστία;
- Επενδύοντας με ασφάλεια στον τομέα της ενέργειας.
- Αέριο, μια νέα εποχή;
- Ο ρόλος των επιχειρήσεων.
- Ανανεώσιμες υλές: ενέργεια με υπερβολικό

κόστος;

- Το τέλος της πυρηνικής ενέργειας: μια απίθανη αποστολή;
- Περιβάλλον: νέο περιορισμό.
- Κάτο: ορθολογιστική ή νέο ενεργειακό παράδειγμα;
- Είναι η πυρηνική ενέργεια στοιχείο κατοχύρωσης των υποσχέσεων του Κάτο;
- Το δυναμικό της ενεργειακής αποδοτικότητας.

- Έχουν μέλλον τα βιοκαύσιμα;

- Ο ρόλος των δημοσίων αρχών.
- Προς μια νέα ενεργειακή πολιτική: το παράδειγμα του Βελγίου.
- Ο νέος κώδικας της Ε.Ε. στη βοήθεια των κρατών μελών και στην προστασία του περιβάλλοντος.

- Αποκεντρωμένες αγορές: προς μία αναδιανομή των ενεργειακών πηγών.

- Τεχνολογίες του μέλλοντος: από την προσφορά στη ζήτηση.
- Πώς οι ανανεώσιμες υλές μπορούν να γίνουν οικονομικά βιώσιμες.

- Περιβαλλοντική πρόοδος από τη βιομηχανία του άνθρακα.

- Επιτηρημένα παραδείγματα στον έλεγχο της προσφοράς.
- Δυναμιώνοντας τους διεθνείς δεσμούς.
- Οι ενεργειακές προκλήσεις της ενδυνάμωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Φυσικό αέριο: η νέα βάση.

- Η εμφάνιση των τοπικών αγορών: το Σκανδιναβικό μοντέλο.

Ερμηνεία της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ περί Οικοτόπων

Με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στις 7/11/2000, τα κράτη μέλη της ΕΕ δεν μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές απαιτήσεις, καθώς και τις περιφερειακές και τοπικές ιδιομορφίες, κατά την επίλυση και οριοθέτηση των περιοχών που προτείνονται να χαρακτηριστούν κοινοτικής σημασίας.

Το προδικαστικό ερώτημα, που τέθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο της Αγγλίας (High Court of Justice for England and Wales), αφορούσε στην ερμηνεία του Άρθρου 4, παράγρα-

φος 1, της οδηγίας 92/43 ΕΟΚ για την διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας χλωρίδας και πανίδας.

Συγκεκριμένα, στην πρόταση να συμπεριληφθεί η εκβολή του ποταμού Σέβρον στην εθνική λίστα με τις προτεινόμενες Ειδικές Ζώνες Διατήρησης, η εταιρεία First Corporate Shipping Ltd. (αρμόδια αρχή για τον λιμένα του Μπρίστολ όπου εκβάλλει ο ποταμός) υπέβαλε αίτηση για δικαστικό έλεγχο, υποστηρίζοντας ότι η περιοχή δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στην λίστα για οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους.

Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον Συναντήσεις σε Νέα Υόρκη και Ρώμη

Το Ίδρυμα για το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον, μια πρωτοβουλία υπό την αιγίδα του Amedeo Postiglione, Μέλους του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ιταλίας, διοργάνωσε με μεγάλη επιτυχία δύο ημερίδες για την προώθηση της ίδρυσης Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον.

Η πρώτη ημερίδα πραγματοποιήθηκε στο Metropolitan Club της Νέας Υόρκης, στις 7 Σεπτεμβρίου 2000, επ' ευκαιρία της Συνάντησης Κορυφής για τη Χιλιετία των Ηνωμένων Εθνών. Σκοπός της ημερίδας ήταν να συντονίσει τις ενέργειες ίδρυσης του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον στα πλαίσια της δράσης του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης και της UNEP.

Η δεύτερη ημερίδα ελαβε χώρα στο Μέγαρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ιταλίας στη Ρώμη, στις 10 Νοεμβρίου 2000. Συζητήθηκε ο έλεγχος και η δικαιοδοσία του ανθρώπινου δικαιοκράτους σε ένα καθαρό περιβάλλον.

Και στις δύο ημερίδες συμμετείχαν διακεκριμένες προσωπικότητες όπως: μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Ευρωκοινωνικού βουλίου, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου των Υπουργών της Ιταλίας, ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Ιταλίας, ο Καθηγητής Alfred Rest του Πανεπιστημίου της Κολωνίας, η Πρόεδρος

της Β.Ι.Ο., μέλη του Αμερικανικού Οργανισμού Προστασίας του Περιβάλλοντος (EPA), μέλη της η Διεθνούς Ένωσης Δικαστών και άλλοι ειδήμονες.

Βιοκαύσιμα - Αναπτυξιακό σχέδιο

Ένα νέο πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας θα δοθεί στη δημοσιότητα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη Σύνοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Gothenburg, τον ερχόμενο Ιούνιο, όταν η Σουηδία θα έχει την προεδρία της Κοινότητας.

Ένα από τα κύρια στοιχεία του προγράμματος είναι η εκπατρία για την προώθηση της χρήσης εναλλακτικών μορφών καυσίμων, όπως τα βιοκαύσιμα (μη-ορυκτά καύσιμα). Αυτή ήταν η απάντηση της Επιτροπής στην επερώτηση του Ευρωβουλευτή Jan Mulder, για το αν η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη προτάσεις για την ανάπτυξη των βιοκαυσίμων, δεδομένων των τάσεων στην αγορά ενέργειας. Η Επιτροπή τόνισε ιδιαίτερα ότι τέτοιου είδους εξελίξεις θα πρέπει να υποστηρηθούν και από κάποια μορφή φορολογικές ελαφρύνσεις. Στο μεταξύ, τα κράτη-μέλη δεν έχουν φτάσει ακόμα σε συμφωνία για το πρόχειρο κείμενο της σχετικής Οδηγίας, η οποία χρονολογείται από τις αρχές της δεκαετίας του '90.

Η απάντηση της Επιτροπής δείχνει ότι η προώθηση των βιοκαυσίμων είναι ένας από τους κύριους στόχους της Κοινότητας. Ειδικά για το θέμα της επιχορήγησης καλλιέργειών που δεν σχετίζονται με την παραγωγή τροφίμων αλλά βιομάζας, η Επιτροπή εξηγεί ότι δεν προβλέπεται η παροχή τέτοιας υποστήριξης από το πρόγραμμα Alleneer που αφορά στις εναλλακτικές μορφές ενέργειας. Εξάλλου, υπενθυμίζει ότι η Κοινή Αγροτική Πολιτική προβλέπει την προώθηση τέτοιων καλλιεργειών για παραγωγή ενέργειας, χωρίς όμως την παροχή ειδικής οικονομικής βοήθειας.

Λέγεται ότι η Επιτροπή βλέπει θετικά το θέμα ανάπτυξης πετρελαίου με βιοπετρέλαιο, κατά τρόπο αντίστοιχο με αυτόν που εφαρμόζεται ήδη στη Γαλλία και στην Αυστρία. Η σχετική γαλλική νομοθεσία που καλύπτει αυ-

τήν την προακτική έχει ήδη γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή, ενώ κανένας φορέας της ΕΕ ή κράτος-μέλος δεν έχει εκφράσει αντιρρήσεις για την ιδέα. Εξάλλου, η Επιτροπή δέχεται προτάσεις για νομοθέτηση πλαισίου που θα καθιστά υποχρεωτική την ανάμιξη μικρής ποσότητας βιοπετρελαίου. Ωστόσο, οι αρχές της ΕΕ θεωρούν ότι κάτι τέτοιο δεν είναι δυνατόν να γίνει στην παρούσα φάση, καθώς πολλά κράτη-μέλη θα αντιμετώπιζαν προβλήματα, λόγω της έλλειψης πρώτων υλών και παραγωγής, δικτύων διανομής κλπ.

Η Επιτροπή αφήνει στη διακριτική ευγέρεια των κρατών-μελών να αποφασίσουν το είδος της πολιτικής που θα ακολουθήσουν στο θέμα, ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες που αντιμετωπίζουν. Για παράδειγμα, σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες τομείς στη Γερμανία, χρησιμοποιείται κυρίως βιοπετρέλαιο χωρίς άλλες προμειξίες. Η Επιτροπή έχει αναθέσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης να διενεργήσει μηχανομηούς τυποποιήσεις των βιοκαυσίμων, λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες χρήσης τους (αναμειγμένα κυρίως ή και καθαρά). Επίσης, ως μέρος της πολιτικής της για την ποιότητα των καυσίμων, η Επιτροπή εξετάζει την ιδέα να υποβάλει προτάσεις για καθορισμό συγκεκριμένων προδιαγραφών για τα βιοκαύσιμα.

Αν και η Επιτροπή επιθυμεί την προώθηση των βιοκαυσίμων, αναγνωρίζει ότι η αποτελεσματικότητά των σχετικών πολιτικών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από φορολογικά ζητήματα, δεδομένου ότι ο ανταγωνισμός στην αγορά καυσίμων θα είναι ιδιαίτερα δύσκολος, αν δεν υιοθετηθούν μέτρα φορολογικών ελαφρύνσεων. Το συγκεκριμένο θέμα όμως δεν είναι τόσο απλό, δεδομένου ότι η Κοινωνική νομοθεσία επιτρέπει τέτοιου είδους εξαιρέσεις μόνο σε πιλοτικά προγράμματα και είναι δύσκολο να παρακαμφθεί.

Σημειώστε...

- Παγκόσμια Ημέρα Υδροβιοτόπων...2 Φεβρουαρίου
- για το Νερό...22 Μαρτίου
- Μετεωρολογίας...23 Μαρτίου
- της Γης...22 Απριλίου
- για την Αλλαγή του Κλίματος...15 Μαΐου
- Περιβάλλοντος...5 Ιουνίου
- για την Διαφύλαξη του Στρώματος του Όζοντος...16 Σεπτεμβρίου
- Προστασίας των Ζώων...4 Οκτωβρίου
- Βιοποικιλότητας...29 Δεκεμβρίου
- Ευρωπαϊκή ημέρα για τα Πάρκα...24 Μαΐου
- χωρίς Αυτοκίνητο...22 Σεπτεμβρίου

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Ανατροπή της Περιβαλλοντικής Κρίσης Ανάγκη για Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον

Ζάμπειο Μέγαρο
22 Ιανουαρίου 2001

Πρόγραμμα Συνεδρίου

Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον - Αναγκαιότητα και Δομή
Συντονιστές: Tjaco van den Hout, Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη

Εισαγωγικά σχόλια. Ηθικό πλαίσιο για την προστασία του βιο-περιβάλλοντος.

Καίτη Κυριακοπούλου

Επίτιμη Πρόεδρος του ΔΣ, ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνας

Η ανάγκη για το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον.

Δικαστής Amedeo Postiglione

Μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ιταλίας και Διευθυντής του Ιδρύματος για το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον

Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον. Ναι, αλλά με ποιά μορφή;

Καθηγητής Giovanni Conso

Επίτιμος Πρόεδρος του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας

Περιβαλλοντικά θέματα του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον.

Δρ. Ivano Iai

Μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας

Επιχειρήσεις και Χρηματοδότηση

Συντονιστές: Καθηγητής Udo Simonis, Γιώργος Κρεμλής

Συμβολή μιας βιομηχανίας στην προστασία του περιβάλλοντος.

Αντώνης Γκορτζής

Σύμβουλος Εταιρικών Σχέσεων και ΜΜΕ Ομίλου Unilever, Πρόεδρος της Περγκόμας Ομοσπονδίας Διαφημιζομένων, Πρόεδρος Συνδέσμου Ελλήνων Διαφημιζομένων

Χρηματοδοτήσεις και Περιβάλλον

Κωνσταντίνος Κανόνης

Πρόεδρος Ελληνο-Ρουσικού Εμπορικού Επιμελητηρίου

Περιβάλλον και η εθνική των επιχειρήσεων. Διεθνής συνεργασία.

Παναγιώτης Κουτσίκος

Πρόεδρος της ERGO ABEE και της Επιτροπής ΟΣΕΠ

Διεθνείς Προτάσεις

Συντονιστές: Καθηγητής Alfred Rest, Γιάννης Σαρμάς

Οι προσπάθειες να τεθεί ένας Διεθνής Οργανισμός για το Περιβάλλον στο λειτουργικό πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών.

Καθηγητής Udo Simonis

Κέντρο Επιστημών του Βερολίνου, Γερμανία

Δημοκρατικές διαδικασίες ως σύστημα αξιών στην προστασία του περιβάλλοντος.

Δρ. Χαράλαος Χάρακας

Διαγρόφος

Πρόσβαση στο Περιβαλλοντικό Δίκαιο - Εκτελεστικές Μέθοδοι

Συντονιστές: Αντώνης Γκορτζής, Δρ. Ivano Iai

Η θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόσβαση στο περιβαλλοντικό δίκαιο.

Γιώργος Κρεμλής

Διευθυντής Τμήματος "Νομικές Υποθέσεις, Νομοθετικές Δραστηριότητες και Εφαρμογή του Κοινωνικού Δικαίου Περιβάλλοντος", Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Εισρηκτική επίλυση των υπερεθνικών περιβαλλοντικών προβλημάτων. Γιατί όχι από ένα Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον;

Καθηγητής Alfred Rest

Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Κολωνίας, Γερμανία

Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον. Προτάσεις για τη δομή και το προεξοκίμενο.

Γιάννης Σαρμάς

Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Διεθνής Διοίκηση

Συντονιστής: Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη

Εθνικές και πονές. Η ανάγκη για ένα παγκόσμιο εκτελεστικό όργανο για τον αέρα και το νερό.

Francine Cousteau

Πρόεδρος του Ιδρύματος Equipe Cousteau, Γαλλία

Επιδιώξεις τις περιβαλλοντικές διαμάχες. Από τη διαπραγμάτευση στην υλοποίηση.

Tjaco van den Hout

Γενικός Γραμματέας Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, Ολλανδία

Συμπεράσματα του Συνεδρίου

Η προστασία του βίου. Μια άμεση προτεραιότητα.

Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη

Πρόεδρος και Ιδρύτρια της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής

Αποφάσεις - Προτάσεις

Όλοι οι σύνεδροι συμμετείχαν στην διαμόρφωση των αποφάσεων και προτάσεων κατά τη διάρκεια ομαδικών συζητήσεων την Κυριακή, 21 Ιανουαρίου. Επίσης, συμμετείχαν και οι:

John Hartland - Ειδικός Σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης
Maggi Mikaelsson - Βουλευτής Σουηδίας

ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Καίτη Κυριακοπούλου

Επίτιμη Πρόεδρος της ΑΕΕ Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνας

Η προστασία του περιβάλλοντος αφορά κάθε ανθρώπινο όν και εάν δεν αντιληφθούμε έγκαιρα αυτό το γεγονός φοβόμαστε ότι δεν θα μπορούσαμε να διαφυλάξουμε τον πλανήτη μας για τις επόμενες γενιές. Η εκπαίδευση είναι ο μόνος τρόπος να επιτύχουμε αυτή την αφύπνιση. Γι'αυτό η διδασκαλία της Βιοπολιτικής είναι κατ'ελάχιστον σημαντική και πρέπει να ξεκινάει από το νηπιαγωγείο. Επίσης πρέπει να ληφθούν μέτρα και σε άλλους τομείς, όπως είναι οι επιχειρήσεις και οι βιομηχανίες στις οποίες χρειάζεται να επιβάλλονται κανόνες προστασίας του περιβάλλοντος. Είναι απαραίτητο η ηθική να αποτελέσει προτεραιότητα για τις κυβερνήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Όμως τη μεγαλύτερη ευθύνη φέρουν οι οικονομικά αναπτυγμένες χώρες που οφείλουν αυτή τους την ανάπτυξη στην εκμετάλλευση όχι μόνο του φυσικού τους περιβάλλοντος αλλά και των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. Η δημιουργία Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον επιβάλλεται. Δεν έχουμε άλλο καιρό για χάσιμο

Ιστορικό και Δομή του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον

Amedeo Postiglione

Μέλος του Ανωτάτου Δικαστηρίου της Ιταλίας και Διευθυντής του Ιδρύματος για το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον

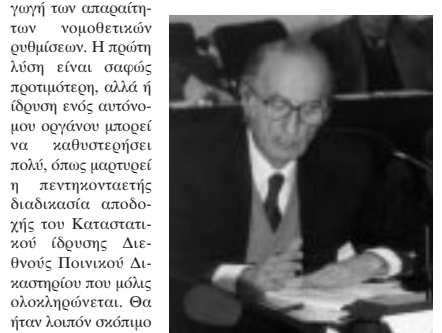
Μεγάλη προσδοκία που έχει συντελεστεί από το 1988 έως σήμερα στην προσπάθεια ίδρυσης ενός Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον, ενώ παράλληλα η περιβαλλοντική δικαιοσύνη σε παγκόσμιο επίπεδο έχει μια καλά καθορισμένη ηθική, γιατί η πρόκληση για την πραγματοποίησή της είναι επιτακτική. Πολλές επιμέρους σύγχρονες ανάγκες όμως έχουν δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια, όπως: Οικολογική ανάγκη: διασφάλιση της βιωσιμότητας πάνω στη γη. Οικονομική ανάγκη: όρια και ευκαιρίες για την παγκόσμια οικονομία. Νομική ανάγκη: εξασφάλιση του ανθρώπινου δικαιώματος για το περιβάλλον, και ενδυνάμωση της διεθνούς περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Κοινωνική ανάγκη: διασφάλιση πληροφόρησης, συμμετοχή και πρόσβαση ατόμων και ΜΚΟ στα θέματα δικαιοσύνης. Πολιτική ανάγκη: παρεμπόδιση και επίλυση περιβαλλοντικών συγκρούσεων μέσω μιας παγκόσμιας και ισορροπημένης ανάπτυξης. Θρησκευτική ανάγκη: σεβασμός και διατήρηση του αγαθού της Δημιουργίας. Ηθική ανάγκη: αντίδραση στην υποβάθμιση του πλανήτη μας μέσα από θέσπιση νέων κανονισμών για τα άτομα και για τις κοινωνικές υποχρεώσεις. Πολιτιστική ανάγκη: διασφάλιση της ανθρώπινης κληρονομιάς. Επιστημονική ανάγκη: ένας ανεξάρτητος παγκόσμιος φορέας για την προώθηση της ελευθερίας και της αλήθειας για τον προορισμό του πλανήτη.

Καθηγητής Giovanni Conso
Επίτιμος Πρόεδρος Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας

Το συνέδριο της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής στην Αθήνα - λίγες τρεις ημερών και αισθητικών αξιών - για την ίδρυση Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον δεν μπορεί παρά να ενισχύσει τη θεομορφία ενός τέτοιου εκτελεστικού οργάνου. Για τη θεομορφία αυτή μπορούμε να ακολουθή-

σουμε δύο κατευθύνσεις. Ή να δημιουργηθεί ένα αυτόνομο δικαστήριο για την εκδίκαση περιβαλλοντικών εγκλημάτων, ή να χρησιμοποιηθούν τα διεθνή αρμόδια όργανα με την εισα-

γωγή των απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων. Η πρώτη λύση είναι σαφώς προτιμότερη, αλλά η ίδρυση ενός αυτόνομου οργάνου μπορεί να καθυστερήσει πολύ, όπως μαρτυρεί η πενηνταετής διαδικασία αποδοχής του Καταστατικού Ίδρυσης Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που μόλις ολοκληρώνεται. Θα ήταν λοιπόν σκόπιμο να ενταχθεί η εκδίκαση περιβαλλοντικών εγκλημάτων στη δικαιοδοσία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου με τις κατάλληλες τροπολογίες. Αυτό δεν αποτελεί μόνο πολιτική, επιστημονική ή νομική ανάγκη, αλλά κυρίως ηθική και αισθητική.

Καθηγητής Alfred Rest

Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου της Κολωνίας

Για την καταπολέμηση της υπάρχουσας μεγάλης ανεπάρκειας στην επιβολή των νομικών πλαισίων, πέρα από την δημιουργία αποδοτικής διαχειριστικής δομής, είναι ζωτικής σημασίας για το μέλλον ένα όργανο δικαστικού ελέγχου από ανεξάρτητα ιδρύματα. Αν και η εθνική νομοθεσία δεν μπορεί να παραβλεφθεί, συχνά δηλώνει την έλλειψη επιβολής του διεθνούς νόμου όπως αποδεικνύεται από πρακτικές και πρόσφατες συγκριτικές νομικές σπουδές. Για την ενδυνάμωση της θέσης αυτού του Δικαστηρίου στην πιο άμεση λήψη αποφάσεων, χρειάζονται περισσότερες πρακτικές εμπειρίες στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος, οι οποίες με τη σειρά τους απαιτούν την πολιτική θέληση και υποστήριξη όλων των κυβερνήσεων της διεθνούς κοινότητας των κρατών.

Δρ. Ivano Iai

Μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου της Ιταλίας

Το Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου που υπεγράφη στη Ρώμη στις 17 Ιουλίου 1998 περιέχει ορισμένα ενδιαφέροντα στοιχεία σχετικά με το περιβάλλον. Τα στοιχεία αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά από ένα όργανο παγκόσμιας δικαιοσύνης. Τις ενέργειες που έχουν άμεση σχέση με το φυσικό περιβάλλον, όπως η χρήση δηλητηρίων ή τοξικών όπλων, αερίων κλπ., αλλά συνιστούν επίσης και εγκλήματα πολέμου, το Καταστατικό τις κατατάσσει και τις αντιμετωπίζει αποκλειστικά σαν εγκλήματα πολέμου, γνωρίζοντας ότι θα προκληθούν σοβαρές και μακροπρόθεσμες ζημιές στο περιβάλλον.

Εάν το Καταστατικό αυτό περιοριστεί στην προστασία του περιβάλλοντος μόνο στην περίπτωση εγκλημάτων πολέμου, μπορεί να επιτρέψει στη διεθνή δικαιοσύνη, όταν θα είναι ευρέως εφαρμοσμένη, να διαχειρίζεται και να καταδικάζει τα εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η δημιουργία του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον δεν θα παρεμποδίσει τη λειτουργία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, καθώς το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο περιορίζεται στις περιβαλλοντικές καταστροφές που έχουν προκληθεί από πολέμους.

Γιάννης Σαρμάς
Σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Μεγάλες προσπάθειες, παγκόσμια κινητοποίηση, μια ευρύτατη αναμονή της διεθνούς κοινής γνώμης και όμως, παρά τα πολυκρούτα κείμενα, όπως αυτό της διακήρυξης του Ρίο και της Agenda 21, η διαπίστωση είναι πικρή. Η διεθνής κίνηση για την προστασία του περιβάλλοντος έχει αποτύχει. Τα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν πρόσφατα εξ' αφορμής της διεθνούς

συνάντησης για τις κλιματολογικές μεταβολές είναι συντριπτικά. Η επιδείνωση είναι αισθητή σε όλους μας. Αλλά η διεθνής κοινότητα δεν φθάνει στη δικαστική επίλυση των διεθνών διαφορών παρά διστακτικά και μόνο όταν ένα ευρύτερο ευνοϊκό κλίμα έχει δημιουργηθεί. Αυτό που προέχει λοιπόν είναι να δρομολογηθεί σε νέες βάσεις μια νέα εξέλιξη. Να χτυπηθεί στη ρίζα του το κακό. Το ρεύμα που κινάει χωρίς εμπόδια πλέον είναι αυτό των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Η προστασία του περιβάλλοντος ως προστασία του βίου πρέπει να σεμνότητα να ενταχθεί σ' αυτό, να ακολουθήσει τα διδάγματα μιας ιστορίας που υπήρξε επιτυχημένη. Ίσως αντί για τον Ο-ΗΕ το πρώτο βήμα να το κάνει το Συμβούλιο της Ευρώπης στο πλαίσιο του οποίου λειτουργεί ο πιο επιτυχής θεσμός της διεθνούς κοινότητας, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Πρόσβαση στο Περιβαλλοντικό Δίκαιο Εκτελεστικές Μέθοδοι

Γιώργος Κρεμλής
Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Η πρόσβαση σε περιβαλλοντική δικαιοσύνη και νομολογία είναι θέμα ιδιαίτερης βαρύτητας ιδιαίτερα κατά την υλοποίηση περιβαλλοντικής πολιτικής και συνεπώς προστασίας του περιβάλλοντος. Σίγουρα, χωρίς δυνάμεις επιβολής του νόμου, η περιβαλλοντική νομολογία είναι ελλιπής. Με τη μεθοδικότητα επιτρέπεται μια ολική προσέγγιση για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε παρόμοιο επίπεδο. Στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υπάρχει περιβαλλοντικό δικαστήριο. Το δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕCJ) έχει μέσα στα καθήκοντά του να συσχετίζεται επί περιβαλλοντικών θεμάτων και συνεπώς να ενεργεί σαν περιβαλλοντικό δικαστήριο. Αυτό σπρώχνεται από άρθρα της ΕΕ. Οι περιβαλλοντικές υποθέσεις οι οποίες έχουν παρουσιαστεί μέχρι στιγμής στο παραπάνω σώμα παρουσιάζουν μεγάλη ποικιλία νομικών θεμάτων τα οποία είναι συνήθως πολύπλοκα και τεχνικά και απαιτούν τεχνική βοήθεια, την οποία συνήθως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή φέρνει στο δικαστήριο μέσω αξιωματούχων της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, συνοδεύοντας τον πρόεδρο της Επιτροπής στην προφορική και γραπτή υποστήριξη.

Διεθνείς Προτάσεις

Καθηγητής Udo Simonis
Κέντρο Επιστημών του Βερολίνου

Μια Παγκόσμια Περιβαλλοντική Πολιτική σύνορα θα δυνάμωνε, εάν η διαχείριση του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών, ή οι Επιτροπές των ΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη ήταν πιο αποτελεσματικές. Ομοίως, μια στρατηγική ανάπτυξης δεν είναι πανάκεια, μπορεί να είναι μόνο ένα στοιχείο και όχι ο πυρήνας μιας παγκόσμιας περιβαλλοντικής πολιτικής. Πολύς προτάσεις έχουν κατατεθεί για τη δημιουργία ενός Παγκόσμιου Οργανισμού για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, που θα υπάγεται σε εξειδικευμένη υπηρεσία των Η.Ε. Αυτός ο Οργανισμός θα μπορεί να ολοκληρώσει το έργο αυτόν που έχουν προαναφερθεί. Μεγάλη σημασία θα έχει η συμμετοχή ΜΚΟ στη λήψη αποφάσεων για αυτά τα θέματα.

Μεγίστη σημασία θα έχει η συμμετοχή ΜΚΟ στη λήψη αποφάσεων για αυτά τα θέματα.

Maggi Mikaelsson
Μέλος του Σουηδικού Κοινοβουλίου, μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου

Το δικαίωμα στο βίο είναι θεμελιώδες, σε μια εποχή που τα πάντα αλλάζουν. Οι ευθύνες του κάθε ατόμου ξεχωριστά είναι πολύ μεγάλες. Πρέπει ο καθένας από εμάς να υπερασπίζεται αυτό το δικαίωμα, που είναι ένα δικαίωμα για ζωή και το περιβάλλον. Οι ευθύνες των πολιτικών είναι σίγουρα μεγάλες, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι τους πολιτικούς τους εκλέγουν οι πολίτες κάθε κοινωνίας, και θα πρέπει να ελεγχονται αυτοί που ανησυχούν πραγματικά για την κατάσταση. Πίσω θα πρέπει να ασκείται και στις ιδιωτικές εταιρείες, με διάφορους τρόπους, π.χ. μπουϊκοτόνους προϊόντα που παράγονται με μεθόδους που δεν είναι φιλικά προσκευμένες στο περιβάλλον. Είναι ανάγκη να υπάρξει πίεση προς όλες τις κατευθύνσεις, για να υπάρξει αλλαγή στη νομοθεσία που καλύπτει τα περιβαλλοντικά θέματα, και εδώ πρέπει να γίνει ειδική μνεία προς τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για τις ενέργειες που έχει καταβάλει μέχρι σήμερα.

John Hartland
Ειδικός Σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης

Το Συμβούλιο της Ευρώπης συνεργάζεται με τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής, από τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Η συνεργασία θα συνεχιστεί και φέτος με την από κοινού ετοιμασία ενός συνεδρίου για τους τρόπους ζωής στην κοινωνία χιλιετίας, ένα συνέδριο που θα προωθήσει πολλά από τα θέματα που θα συζητηθούν εδώ σήμερα. Το Συμβούλιο της Ευρώπης παίρνει αποφάσεις μαζί με το Συμβούλιο των Υπουργών Εξωτερικών, στη βάση που δημιουργείται από τις προτάσεις που προέρχονται από την κάθε Κοινοβουλευτική Επιτροπή και

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Επιστημαίνοντας την ύπαρξη μιας παγκόσμιας περιβαλλοντικής κρίσης που απειλεί όλα τα οικοσυστήματα και τον βίο στον πλανήτη μας

Επιστημαίνοντας επίσης τις αυξημένες απαιτήσεις της κοινής γνώμης να δοθεί άμεσα λύση στην κρίση αυτή και να υπάρξει νέα ηθική

Αναγνωρίζοντας το βασικό ανθρώπινο δικαίωμα σε ένα υγιές περιβάλλον σε συνάρτηση με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την ανάγκη του κάθε ατόμου να έχει την κατάλληλη πρόσβαση στη δικαιοσύνη

Αναγνωρίζοντας ότι όλα τα κράτη και όλοι οι πολίτες πρέπει να συνεργάζονται για την εξάλειψη της φτώχειας και την προστασία του παγκόσμιου περιβάλλοντος προς όφελος των σημερινών αλλά και των μελλοντικών γενεών

Τονίζοντας ότι η διεθνής κοινότητα έχει την υποχρέωση, ως φύλακας των παγκόσμιων φυσικών πόρων, να διατηρήσει, να προστατεύσει και να αποκαταστήσει αυτούς τους πόρους και να προφυλάξει τη βιοποικιλότητα από περαιτέρω ρύπανση, μόλυνση, και εξαφάνιση

Τονίζοντας επίσης ότι ένα Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον μπορεί να συνεισφέρει και στην ανάπτυξη και προώθηση διεθνούς περιβαλλοντικού δικαίου

Επιστημαίνοντας ότι ένα τέτοιο δικαστήριο προτίθεται να είναι συμπληρωματικό ως προς τα διεθνή, περιφερειακά και εθνικά δικαστικά συστήματα, και τα όργανα που διαθέτουν δικαιοδοσία συμμόρφωσης και επιβολής

Επιβεβαιώνοντας τη Διακήρυξη της Χιλιετίας που υιοθετήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη στις 18 Σεπτεμβρίου 2000, και κυρίως τα άρθρα που σχετίζονται με το σεβασμό προς τη φύση και την προστασία του κοινού μας περιβάλλοντος

Υποθυμίζοντας το πνεύμα των αποφάσεων του συνεδρίου στο Πανεπιστήμιο George Washington στις 15-17 Απριλίου 1999, της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής στις 7 Ιουνίου 2000, και του συνεδρίου του Ιδρυάτος για το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον στη Ρώμη στις 10 Νοεμβρίου 2000

Αποφασίζεται ότι:

1. Υπάρχει επείγουσα ανάγκη να γίνουν εισηγήσεις σε κυβερνήσεις, διεθνείς οργανισμούς και μη-κρατικούς φορείς να λάβουν υπόψη, χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις, την εγκαθίδρυση Διεθνούς Δικαστηρίου για το Περιβάλλον με υποχρεωτική δικαιοδοσία και ευρεία νομική πρόσβαση.

2. Το βασικό ανθρώπινο δικαίωμα σε ένα υγιές περιβάλλον μπορεί να προστατευθεί καλύτερα διαμέσου ενός τέτοιου δικαστηρίου.

3. Μέχρι να ιδρυθεί το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον, το Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης είναι το αρμόδιο όργανο για την επίλυση περιβαλλοντικών διαφορών.

4. Οι πρόσφατες προσπάθειες του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης να αναπτύξει ένα συγκεκριμένο σύνολο κανόνων και διαδικασιών για την επίλυση διαφορών που αφορούν στους φυσικούς πόρους και στην προστασία του περιβάλλοντος είναι ευπρόσδεκτες.

5. Κυβερνήσεις και κοινοβούλια προσκαλούνται να ενστερνιστούν το πνεύμα αυτών των αποφάσεων σε επικείμενα συνέδρια και συσκέψεις που αφορούν σε όμοια ή παραπλήσια θέματα.

τους Βουλευτές κάθε Κράτους. Το Συμβούλιο της Ευρώπης θα διοργανώσει ημερίδα για τις περιβαλλοντικές επιδράσεις του πολέμου στη Γιουγκοσλαβία. Το Συμβούλιο έχει επιδείξει μεγάλη ευαισθησία σε αυτό το θέμα, και αν η πλειοψηφία των μελών κρατών συμφωνούν, θα υπάρξει μια πρόταση σε συνεργασία με το Συμβούλιο Ασφαλείας, για το τι μπορεί να γίνει σε κρίσιμες καταστάσεις όπως αυτές που ζήσαμε στον πρόσφατο πόλεμο. (συνέχεια στη σελ. 15)

Βιο-Αρχιτεκτονική

Αρχιτεκτονική και χωροταξία

Πολύ από τα προβλήματα των ευρωπαϊκών πόλεων θα μπορούσαν να επιλυθούν, εάν δινόταν περισσότερη έμφαση στο περιβάλλον. Η καθιέρωση αρχιτεκτονικών και χωροταξικών προτύπων που θα βασίζονται στην προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν τη μοναδική επιλογή για τη διατήρηση της ποιότητας ζωής και την αποφυγή μόνιμης περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Η μείωση της ρύπανσης, η ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και η εξοικονόμηση ενέργειας μπορούν να επεκταθούν, μέσω περιβαλλοντικά φιλικών κατασκευών και αστικού σχεδιασμού. Η ευαισθητοποίηση για αυτά τα θέματα και η πληροφόρηση για τις υπάρχουσες δυνατότητες παγκοσμίως είναι ζωτικής σημασίας για την ανάπτυξη νέων δυνατοτήτων και στόχων, όσον αφορά στην ανάπλαση αστικών και αγροτικών περιοχών, αλλά και ανθρώπινων οικισμών γενικότερα.

Το περιβάλλον αποτελεί μια αστείρευτη πηγή έμπνευσης. Η "βιο-αρχιτεκτονική" συνδέει τον σεβασμό για το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα με τη χωροταξία και τον αστικό σχεδιασμό. Η "Βιοπόλη", όπως προωθείται από την Β.Ι.Ο. από την ίδρυσή της το 1985, αποτελεί εκδήλωση αυτού του σεβασμού και λειτουργεί ως πρότυπο για την αρμονική συνεξέλιξη της ανθρωπότητας με το βιο-περιβάλλον. Βασίζεται στη χρησιμοποίηση ανανεώσιμων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, υδρογόνου κλπ.), πιο καθαρών παραγωγικών μεθόδων και φιλικών προς το περιβάλλον υλικών, στοχεύοντας στη δημιουργία ενός αυτόνομου και αυθημερόν ενταγμένου αστικού περιβάλλοντος με ελάχιστη παραγωγή αποβλήτων και ενεργό συμμετοχή όλων των μελών της κοινωνίας στην προστασία του βίου.

Διπλωματία

Η ρύπανση δεν διακρίνει εθνικά σύνορα και οι κοινές προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος δύνανται να αποτελέσουν τον ισχυρότερο δεσμό στη διεθνή συνεργασία. Ιδιαίτερα σε θέματα "διαουνοκρατικής ρύπανσης" είναι ζωτική η ανάγκη διεθνών αποδεκτών πολιτικών πράξεων. Η διπλωματία μπορεί να ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία για το περιβάλλον και να ωθήσει τα κράτη όχι μόνο να ελέγξουν αλλά και να προωθήσουν την πλήρη εξάλειψη της περιβαλλοντικής υποβάθμισης, μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνολογίας. Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις μεγάλες διεθνείς περιβαλλοντικές συσκέψεις (Ρίο, Κιότο κλπ.) μπορεί να είναι αποφασιστικός και να συμβάλει καθοριστικά στην αναστροφή των παγκόσμιων κλιματικών αλλαγών και στην εφαρμογή της Ατζέντα 21.

Η "βιο-διπλωματία" στοχεύει στην επιδίωξη περιβαλλοντικών στόχων μέσω διπλωματικών οδών και συνεισφέρει στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Οι διαφορές σε χρώμα, θρησκεία ή γλώσσα είναι ο πλούτος της ανθρωπότητας. Η αλληλεξέλιξη ανάμεσα σε όλες τις μορφές ζωής προσφέρει τις απαραίτητες εννοιακές διαστάσεις για να υπερβούμε τις μικροδιαφορές και τις εχθρότητες και να συμβάλουμε όλοι από κοινού σε μια παγκόσμια προσπάθεια διάσωσης του βίου στον πλανήτη μας.

Οι διπλωματικοί εκπρόσωποι όλων των κρατών θα πρέπει να είναι σε θέση να εκτιμήσουν τις δυνατότητες διεθνούς συνεργασίας που προσφέρει ο βίος και να διαχειριστούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την εξουσία που έχουν στα χέρια τους. Η συντονισμένη επιδίωξη της βιο-διπλωματίας στο διεθνές, εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, αναμφίβολα θα οδηγήσει σε συνεργασία και κατανόηση, α-

Βιο-Διπλωματία

"Βιοκεντρικό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης"

είναι να υποδείξει τον τρόπο με τον οποίο οι περιβαλλοντικές αρχές μπορούν να εφαρμοστούν περιλαμβάνοντας τη χωροταξία, την οικονομία, την παιδεία, την υγεία, την ηθική, την ακουστική και μια ευρεία επιλογή εκπαιδευτικών άρθρων για το περιβάλλον,

νεξαρτήτως διαφορετικών γραμμών. Η ανάπτυξη αποτελεσματικών σχεδίων περιβαλλοντικής διαχείρισης είναι ζωτικής σημασίας για την επιβίωσή μας σε αυτόν τον πλανήτη και θα πρέπει να αποτελέσει θέμα προτεραιότητας στις διεθνείς σχέσεις.

Οικονομία

Η αναδυόμενη Νομισματική Ένωση επιβεβαιώνει τις μελλοντικές απαιτήσεις της Ευρώπης. Παρά το αυξανόμενο ενδιαφέρον για οικονομική ανάπτυξη, υπάρχει επίσης έντονη ευαισθητοποίηση όσο αφορά στην ανάγκη για προστασία του περιβάλλοντος και για καλύτερη ποιότητα ζωής. Προκειμένου να στηρίξουν την στρατηγική "Προς την Αειφορία" του Πέμπτου Προγράμματος Δράσης για το Περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οικονομικοί παράγοντες πρέπει να ενθαρρύνονται στην υιοθέτηση περιβαλλοντικά φιλικών παραγωγικών διαδικασιών και σχεδίων διαχείρισης του περιβάλλοντος, όπως το EMAS (Environmental Management & Audit Scheme). Ο μακροπρόθεσμος στόχος, η μετατροπή της Ευρωπαϊκής οικονομίας σε μία οικονομία με αειφόρο ανάπτυξη για τις επόμενες γενιές, μπορεί να επιτευχθεί μέσω μακροπρόθεσμων οικονομικών πολιτικών στη βιομηχανία, στην ενέργεια, στις μεταφορές, στη γεωργία και στην περιφερειακή ανάπτυξη.

Σήμερα, υπάρχει κοινή διαπίστωση ότι η ανάπτυξη δεν

Βιο-Ενέργεια

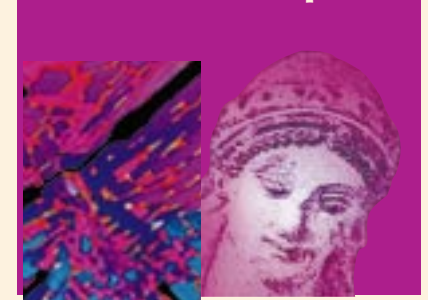
μπορεί πλέον να πραγματοποιείται με μοναδικό στόχο την αποκόμιση του μέγιστου οικονομικού οφέλους. Σημαντικά μέτρα έχουν ληφθεί παγκοσμίως, σε μια προσπάθεια να ελαχιστοποιηθούν οι ανηθικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Η παγκόσμια οικονομία αναθεωρεί τώρα ριζικά τη συμπεριφορά της, γεγονός που συνεπάγεται σημαντικές αλλαγές στο σύστημα των οικονομικών αξιών. Τα διοικητικά στελέχη των επιχειρήσεων ενθαρρύνονται να εισάγουν βιοκεντρικές αξίες στις δραστηριότητές τους. Αυτή η μετατόπιση στο οικονομικό σύστημα αξιών συνιστά ουσιαστικά στην αντικατάσταση του προηγούμενου δόγματος του ελέγχου της ρύπανσης (ρυπαίνω και επαυθαίνω) από μια νέα στρατηγική αποφυγής της ρύπανσης και εναρμόνισης της οικονομίας με το περιβάλλον (δεν ρυπαίνω), που κοινώς αναφέρονται ως καθαρότερη παραγωγή. Συμπληρωματική σε αυτό είναι η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που μπορεί να βοηθήσει στην αποφυγή εξάντλησης των φυσικών πόρων. Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας σημαίνει επίσης μείωση της ρύπανσης.

Ενέργεια

Η αειφόρος παραγωγή και χρήση ενέργειας θέτει σημαντικές προκλήσεις στην ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής. Μεταξύ των θεμάτων με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον είναι ο αυξανόμενος ρόλος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, η μείωση στην κατανάλωση ενέργειας, η επιβολή περιβαλλοντικών φόρων για την εκπομπή αερίων που σχετίζονται με την παραγωγή ενέργειας (οξείδια του άνθρακα, κλπ.) και η αλλαγή του τρόπου ζωής των Ευρωπαίων πολιτών, στοιχείο απαραίτητο για να εξασφαλιστεί η χρήση καθαρών πηγών ενέργειας.

Μέχρι πρόσφατα, η τεχνολογική πρόοδος βασιζόταν κυρίως στη εκτεταμένη εκμετάλλευση των ορυκτών καυσίμων, όπως ο άνθρακας, το πετρέλαιο, το φυσικό αέριο και, τις τελευταίες δεκαετίες, το ουράνιο. Πλέον, γίνονται σημαντικές προσπάθειες στην εξοικονόμηση αυτών των μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην μείωση της περιβαλλοντικής ρύπανσης από την κατανάλωσή τους. Ένας από τους βασικούς στόχους της Β.Ι.Ο. είναι η ευαισθητοποίηση των ειδικών στο χώρο της ενέργειας, οι οποίοι με τη σειρά τους θα αναζητήσουν εναλλακτικές μορφές ενέργειας, ώστε να ελαχιστοποιηθεί η εξάρτηση από τις μη ανανεώσιμες πηγές και να επιτευχθεί μια αειφόρος παγκόσμια οικονομία. Στο πλαίσιο

Βιο-Ηθική

αυτο, αποκτά ιδιαίτερη σημασία η έρευνα και η ανάπτυξη εναλλακτικών, ανανεώσιμων και περιβαλλοντικά καθαρών πηγών ενέργειας, όπως οι ηλιακοί, οι ηλιακές μπαταρίες, η αιολική ενέργεια, η υδροθερμική ενέργεια, η ενέργεια τήξεως, αλλά και η βιο-ενέργεια, δηλαδή η ενέργεια που παράγεται από ζωντανούς οργανισμούς.

Ηθική

Οι ανθρώπινες δραστηριότητες μεταβάλλουν το περιβάλλον κατά τρόπους που έχουν πολλές άγνωστες πτυχές και συνέπειες. Πρόσφατες ενδείξεις ότι οι ανθρώπινες επιπτώσεις αποτελούν σοβαρή απειλή για τη ζωή στον πλανήτη υποδεικνύουν την επείγουσα ανάγκη για "περιβαλλοντική ηθική", που θα βοηθήσει την κοινωνία στην επανεκτίμηση των προτεραιοτήτων της και στην ανάληψη δράσης έναντι των ανηθικών τάσεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει τις κατευθυντήριες γραμμές για ανάπτυξη που θα ικανοποιεί τις ανάγκες του παρόντος, χωρίς όμως να διαυδύνεται η δυνατότητα των μελλοντικών γενιών να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ένα ηθικό υπόβαθρο που θα στηρίζεται στην εκτίμηση και τον σεβασμό για το περιβάλλον μπορεί να εξασφαλίσει μια κοινωνία υπεύθυνου και ευαισθητοποιημένου πολιτών. Η ανάπτυξη ηθικών κατευθυντήριων γραμμών για την προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει να ερευνηθεί και να εφαρμοστεί έγκαιρα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η βιο-ηθική είναι ένα αναπόσπαστο στοιχείο της Βιοπολιτικής, που στοχεύει στη διατήρηση και προώθηση του βίου. Αναφέρεται κυρίως στα ηθικά θέματα που διέπουν όλες τις μορφές ζωής. Κατ' αυτήν την έννοια, η βιο-ηθική συμπληρώνει τη βιο-νομοθεσία, η οποία ασχολείται με τα νομικά προβλήματα που σχετίζονται με το περιβάλλον. Σε πολλές περιπτώσεις, η βιο-ηθική και η βιο-νομοθεσία θα πρέπει να συνδυάζονται. Για παράδειγμα η γενετική μηχανική έχει δημιουργήσει θέματα με νομικές αλλά και ηθικές διαστάσεις. Η βιο-ηθική μπορεί να θεωρηθεί ως εννοιολογική επιστήμη με φιλοσοφική διάσταση και ταυτόχρονα ως κατευθυντική ουσιαστικής δράσης, με βαθύ σεβασμό για τη ζωή. Η φιλοσο-

Γραμμα Σπουδών Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης"

σε διάφορους τομείς, όπως εκπαίδευση, δημόσια διοίκηση, διπλωματία, οικονομία. Στόχος ροστούν σε μια πληθώρα πεδίων και επαγγελματικών πρωτοβουλιών. Μεταξύ των θεμάτων νομοθεσία, η υγεία, η ιστορία, η τεχνολογία και ο τουρισμός. Συνδυάζει κείμενο, οπτικο-ήχο, αποτέλεσμα συνεισφοράς πρωτοπόρων ειδικών από περισσότερες από 110 χώρες.

φιική αντίληψη ότι κάθε άτομο, κάθε μορφή ζωής έχει μία μοναδική και απόλυτη αξία, είναι ύψιστης σημασίας για τη βιο-ηθική. Πώς είναι, λοιπόν, δυνατόν να συμβιβασουμε την ύπαρξή μας ως ανθρώπινα όντα σ' αυτόν τον πλανήτη η κάλ-λοντος;

Νομοθεσία

Η ενσυνείδητη περιβαλλοντικών διαστάσεων σε όλα τα πεδία άσκησης πολιτικής αποτελεί παράγοντα κλειδί για το μέλλον, διότι η προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω της ενεργού ανάμειξης των τομέων εκείνων που προκαλούν την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Η δέσμευση για την εφαρμογή των συμφωνημένων μέτρων μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με μια τακτική συλλογικής ευθύνης μεταξύ των διαφόρων φορέων, π.χ. κυβερνήσεων, βιομηχανίας και απλών πολιτών. Η Διεθνής Περιβαλλοντική Νομοθεσία αποτελεί ένα ουσιαστικό στοιχείο για την εφαρμογή αυτής της πολιτικής. Παρά το γεγονός ότι η Αρχή 10 της Διακήρυξης του Ρίο αναφέρει ότι "όλοι οι άνθρωποι θα πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση σε δικαστικές και διοικητικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων και των αποζημιώσεων", διαπιστώνεται συνεχώς ότι δεν μπορεί να επιτευχθεί περιβαλλοντική δικαιοσύνη χωρίς την ύπαρξη ενός διεθνούς νομοθετικού πλαισίου που θα ασχολείται αποκλειστι-

Βιο-Ιατρική

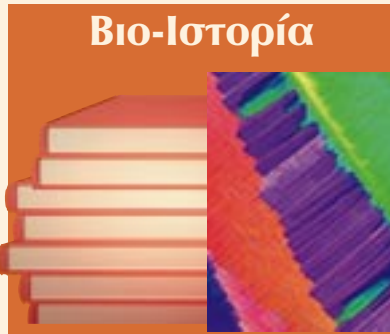
κά με περιβαλλοντικά θέματα. Μετά από τόσες τεχνηρωμένες περιβαλλοντικές καταστροφές, ένα τέτοιο νομοθετικό πλαίσιο αποτελεί ουσιαστική αναγκαιότητα και όχι μόνο απλή φιλοδοξία. Κατά συνέπεια, η ενσυνείδητη του περιβάλλοντος και του θέματος της περιβαλλοντικής ευθύνης σε όλες τις πτυχές της Ευρωπαϊκής και παγκόσμιας πολιτικής είναι άμεση προτεραιότητα.

Η κεντρική ιδέα της βιο-νομοθεσίας είναι η σύνδεση των δικαιωμάτων του βίου με την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των μελλοντικών γενιών. Επιπλέον, η βιο-νομοθεσία αναγνωρίζει ότι, εκτός των "ανθρώπινων δικαιωμάτων", υπάρχει και μια σειρά "ανθρώπινων υποχρεώσεων", που απορρέουν από την κοινή μας ευθύνη να διαφυλάξουμε το περιβάλλον και να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής σε παγκόσμιο επίπεδο. Κατά συνέπεια, είναι ουσιώδες να γίνεται ειδική αναφορά στη διεθνή νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος στον πλανήτη μας, καθώς και να επεκταθούν και να επανεκτιμηθούν οι ισχύουσες συνθήκες.

Υγεία

Το περιβάλλον είναι ο πλέον σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την ανθρώπινη υγεία. Η ρύπανση του αέρα και των υδάτων, και η διαβροση και οξίνιση του εδάφους, αποτελούν μερικούς μόνο παράγοντες που μπορούν να αποβούν επιβλαβείς για τη δημόσια υγεία και απορρέουν από την κακή διαχείριση του περιβάλλοντος. Εάν δεν γίνει κατανοητή η άμεση ανάγκη να τακτοποιηθεί η καταστροφή του περιβάλλοντος, δεν θα είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν αυτές οι απειλές. Εφόσον η σύγχρονη ιατρική δίνει έμφαση στην πρόληψη ως σημαντικότερη της θεραπείας, γίνεται σαφές ότι οι προσπάθειες θα πρέπει να εστιάσουν στην εξάλειψη όλων των πηγών ρύπανσης και στην δημιουργία ενός "υγιεινού" και καθαρού περιβάλλοντος. Όσο αφορά το Πέμπτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον της Ε.Ε., έχει γίνει πρόοδος σε μια σειρά θεμάτων, όπως: ελάττωση των καταστροφικών για το όζον ουσιών, ελάττωση των εκπομπών βαρέων μετάλλων και διοξειδίου του θείου, βελτίωση των προ-

γραμμάτων για την προστασία της φύσης και την ποιότητα των επιφανειακών υδάτων, βιομηχανικά απόβλητα και σχετικοί κίνδυνοι, κλπ.

Βιο-Ιστορία

Η δημόσια υγεία, η καταλληλότητα της επιστημονικής έρευνας και το ανθρώπινο δικαίωμα πρόσβασης σε ιατρική περίθαλψη έχουν γίνει αντικείμενο πολλών συζητήσεων και νομοθετικών πλαισίων. Σε αυτήν την προσπάθεια, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το περιβάλλον για το μέλλον της ανθρωπότητας, και όλες οι σχετικές αποφάσεις θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την αλληλεξάρτηση μεταξύ όλων των μορφών ζωής. Οι βιο-ιατρικές επιπτώσεις από την πρόοδο της τεχνολογίας και οι ανησυχίες για τη ρύπανση και τους υποβαθμιζόμενους φυσικούς πόρους δεν μπορούν να αντιμετωπίζονται απομονωμένα. Το περιβάλλον, ως κοινό σημείο αναφοράς, παρέχει ένα δυνατό σύνδεσμο για την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των προκλήσεων που ορθώνονται μπροστά μας.

Ιστορία

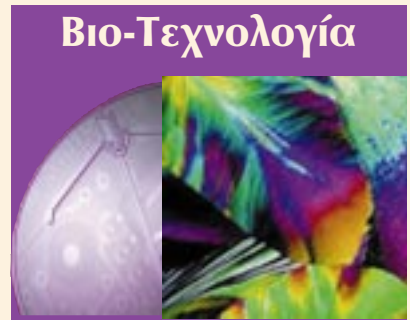
Το περιβάλλον έχει αλλοιωθεί δραματικά υπό την επίδραση του αναπτυσσόμενου πολιτισμού μας. Αυτό έχει οδηγήσει στη δημιουργία ενός νέου περιβάλλοντος στο οποίο η ίδια η ανθρωπότητα, που ευθύνεται για τις αλλοιώσεις, δεν έχει ακόμα προστασμοστεί. Ωστόσο, εάν θελήσουμε να επιβιώσουμε και να προσαρτησούμε το περιβάλλον μας, θα πρέπει να βρούμε έναν τρόπο όχι μόνο να προσαρμοσούμε στις αλλαγές του περιβάλλοντος, αλλά και να επανορθώσουμε

Βιο-Νομοθεσία

τις επιβλαβείς επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μας. Καθιερώνοντας στενοίς δεσμούς μεταξύ βιολογικής εξέλιξης και ανθρώπινης ιστορίας, μπορούμε να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις μας νέας εποχής και να δημιουργήσουμε αμοιβαίες σχέσεις με το περιβάλλον, ώστε να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τα σοβαρά προβλήματα των καιρών μας. Οι αυτόχθονες πολιτισμοί, οι γλώσσες και οι εθνοκλίτες ήταν και εξακολουθούν να είναι ένα σημαντικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ποικιλότητας. Η Ευρωπαϊκή προοπτική, όπως διαγράφεται από το Πέμπτο Πρόγραμμα Δράσης για το Περιβάλλον, συμπεριλαμβάνει τόσο την οικονομική όσο και την κοινωνική ανάπτυξη για τις παρούσες και τις μελλοντικές γενιές.

Μια σημαντική κατεύθυνση της βιο-ιστορίας αφορά στις αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στη βιόσφαιρα και την ανθρωπότητα σε διάφορες ιστορικές περιόδους. Επίσης, αφορά στους τρόπους με τους οποίους το περιβάλλον επηρέασε την

Βιο-Τεχνολογία

εξέλιξη του ανθρώπινου πολιτισμού. Η περιβαλλοντική συνείδηση στη διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας μπορεί να διακριθεί με μια άμεση εστίαση στις πρακτικές δραστηριότητες, στην πρόοδο της μυθολογίας, στη φιλοσοφική ερημνεία του φυσικού κόσμου και στην ολοκληρωμένη αντίληψη του βιολογικού περιβάλλοντος. Μέσα σε αυτό το βιο-ιστορικό πλαίσιο, η σύγχρονη φάση της βιο-ιστορίας χαρακτηρίζεται από την ταχύτητα αναπτυσσόμενη επιστήμη, τεχνολογία και πολιτισμό, αλλά και από περιβαλλοντικά θέματα και προβλήματα.

Τεχνολογία

Η τεχνολογία διευρύνει τους ορίζοντές μας, αλλά έχει επίσης και καταστροφικές συνέπειες για το περιβάλλον και τη ζωή στον πλανήτη. Η τεχνολογική ανάπτυξη που πραγματοποιείται χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι συνέπειες προς το περιβάλλον δεν μπορεί να είναι βιώσιμη. Νέες τεχνολογίες που αποτρέπουν τη ρύπανση, βασίζονται σε καθαρές πηγές ενέργειας και ενθαρρύνουν τη διατήρηση των φυσικών πόρων θα πρέπει να αναζητηθούν και να εφαρμοστούν. Επιπλέον, η πρόοδος που πραγματοποιείται σε κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας θα πρέπει να αξιολογείται με βάση τη συνεισφορά της στην προστασία του περιβάλλοντος. Αυτό συνεπάγεται την εφαρμογή, σε παγκόσμιο επίπεδο, πολιτικών πρόληψης των κινδύνων από τις βιομηχανικές δραστηριότητες, επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη καθαρών τεχνολογιών, καθώς και πηρινητική ασφάλεια.

Η "βιο-θεώρηση της τεχνολογίας", όπως προτείνει η Β.Ι.Ο. από το 1985, ανάγεται σε μια προσεκτική επανεκτίμηση των προτεραιοτήτων στην τεχνολογία, και στην ανάπτυξη πρωτοβουλιών που οεβθούν και υποβοηθούν το περιβάλλον. Οι πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνουν τόσο τις περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες όσο και την πρόοδο της γενετικής μηχανικής και της βιοτεχνολογίας, που θα πρέπει να πραγματοποιείται με στόχο την προστασία κάθε μορφής ζωής στον πλανήτη.

Τουρισμός

Ο τουρισμός είναι μία από τις πλέον ραγδαία αναπτυσσόμενες βιομηχανίες σε ολόκληρο τον κόσμο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση υποστηρίζει την ανάπτυξη του περιβαλλοντικού φιλικού τουρισμού και προωθεί την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών του επιπτώσεων, ως κίνητρο στοιχείου των σχετικών προγραμμάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, είναι σημαντικό ο τουρισμός να δίνει έμφαση στο περιβάλλον και στον πολιτισμό και να προωθεί τη διεθνή ανταλλαγή εμπειριών σε θέματα διατήρησης του περιβάλλοντος.

Το περιβάλλον δεν αναγνωρίζει σύνορα και συνδέει τους ανθρώπους σε έναν κοινό στόχο. Η τεράστια βιοποικιλότητα του πλανήτη μας μπορεί να διατηρηθεί, εάν καταβληθεί συνειδητή προσπάθεια να μετατραπεί ο τουρισμός σε μια πρωτοβουλία σεβασμού και καλύτερης κατανόησης του βιο-περιβάλλοντος. Η πολιτισμική ποικιλότητα, η παράδοση, η ιστορία και η μυθολογία μπορούν να γίνουν ο αφορμιστικός λίθος μίας νέας μορφής τουρισμού, του "βιο-τουρισμού". Ο βιο-τουρισμός δεν είναι ένα απλό, συμβατικό ταξιδιωτικό πρόγραμμα. Είναι μια μέθοδος εξερεύνησης της παγκόσμιας φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσω της γνώσης έρχεται η βαθύτερη κατανόηση και καλλιεργούνται στενοί φιλικοί δεσμοί. Ο βιο-τουρισμός λειτουργεί έξω από πολιτικά και εθνικά διαχωριστικά όρια. Είναι το μέσο με το οποίο θα επιτευχθεί η ειρήνη, με βάση τη συνεργασία και την αλληλοκατανόηση.

Βιο-Τουρισμός

BIO-ΥΓΕΙΑ

Η ανθρώπινη υγεία είναι άμεσα συνδεδεμένη με την υγεία του περιβάλλοντος. Όταν μια μορφή ζωής νοσεί, είτε είναι φυτό, ζώο, ή μικροοργανισμός, οι επιπτώσεις επηρεάζουν ολόκληρο τον πλανήτη. Οι κλιματικές αλλαγές, οι τοξικές ουσίες που εκλύονται στην ατμόσφαιρα και στα νερά, οι αναθυμιάσεις από τις χωματερές και άλλοι αναριθμητοί παράγοντες που δεν έχουν ακόμα μελετηθεί, μπορούν να δημιουργήσουν σοβαρότατα προβλήματα.

Μέχρι πρόσφατα, η αποσπασματική αντίληψη που είχαμε για τον βίο δεν καθιστούσε δυνατή τη σύνδεση της υγείας του ανθρώπου με την υγεία του περιβάλλοντος. Αξίζει να σημειωθεί και να κατανοηθεί από όλους τους πολίτες ότι η έκφραση των γονιδίων και η σύνθεση των πρωτεϊνών σ' έναν οργανισμό εξαρτώνται άμεσα από τις περιβαλλοντικές συνθήκες. Όταν τοξικοί παράγοντες παρεμβαίνουν στον οργανισμό μας, τότε είναι θαύμα όχι ότι δεν αρρωσταίνουμε αλλά ότι είμαστε υγιείς. Κάθε ζωντανός οργανισμός διέπεται από μια δυναμική ισορροπία. Κάθε δευτερόλεπτο συντελούνται τρισεκατομμύρια αντιδράσεις σε όλα τα κύτταρα του σώματός μας με θαυμαστή συμμετρία. Έτσι οι καθημερινές μας επιλογές πρέπει να χαρακτηρίζονται από προσοχή και επιφύλαξη. Κυρίως όμως χρειάζεται να αλλάξουμε τις επιλογές μας, έτσι ώστε να επαναφέρουμε την καλή φυσική ισορροπία του οργανισμού μας και να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής και την υγεία μας.

Κλιματολογικές αλλαγές

Οι αλλαγές που προκαλεί ο άνθρωπος στο παγκόσμιο κλίμα και η σταδιακή καταστροφή του στρώματος του όζοντος εγκυμονούν πολυάριθμους κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία. Ανεξάρτητα από τα μέτρα που θα ληφθούν για τον περιορισμό των κλιματολογικών μεταβολών, είναι σύγχορο ότι θα υποστούμε συνέπειες από τις μεταβολές αυτές, καθώς και από την υπεριώδη ακτινοβολία, μέσα στις ερχόμενες δεκαετίες. Οι επιστήμονες εκτιμούν ότι η μέση θερμοκρασία του πλανήτη θα αυξηθεί κατά 1-3,5 βαθμούς Κελσίου μέχρι το 2100. Η αύξηση της θερμοκρασίας θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία, και θα δημιουργήσει περιβαλλοντικά και δημογραφικά προβλήματα.

Οι κλιματολογικές αλλαγές αναμένεται να επηρεάσουν τη συχνότητα, την ένταση, τη διάρκεια και τον χρόνο εμφάνισης ακραίων καιρικών φαινομένων, όπως οι τυφώνες, οι ανεμοστρόβιλοι και οι πολύ έντονες βροχοπτώσεις. Επίσης, προκαλούν διαταραχές σε πολύπλοκες φυσικές και οικολογικές διεργασίες, συμπεριλαμβανομένου του κύκλου των λοιμοδίων ασθενειών, των αποθεμάτων πόσιμου νερού και της αγροτικής παραγωγής. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι για κάθε ελάττωση κατά 1% στα επίπεδα του όζοντος, θα προκαλείται αύξηση κατά 0,6% στα περιστατικά καταρράκτη των οφθαλμών λόγω της υπεριώδους ακτινοβολίας Β (UV-B), η οποία ευθύνεται και για σειρά άλλων οφθαλμολογικών παθήσεων καθώς και για τον καρκίνο του δέρματος.

Καρκίνος του δέρματος

Η αιτιατή σχέση μεταξύ της επιβλαβούς δράσης της υπεριώδους ακτινοβολίας και της ανάπτυξης μη-μελανωματικού καρκίνου του δέρματος στις εκτεθειμένες στον ήλιο περιοχές του σώματος είναι πλέον αναμφισβήτητη και βασίζεται τόσο στη συσχέτιση με το γεωγραφικό πλάτος όσο και με την υψηλή συχνότητα χροσμάτων στα ευπαθή πληθυσμιακά στρώματα. Συγκεκριμένες επαγγελματικές δραστηριότητες, όπως για παράδειγμα οι αγροτικές, με μεγαλύτερο αθροιστικά χρόνο έκθεσης στον ήλιο, παρουσιάζουν μεγαλύτερη συχνότητα εμφάνισης καρκίνου του δέρματος, ο οποίος συνήθως επικεντρώνεται σε συγκεκριμένα σημεία του σώματος. Νέα δεδομένα υποδεικνύουν ότι για κάθε ελάττωση της συζέντρωσης του όζοντος κατά 1%, η συχνότητα εμφάνισης μη-μελανωματικού καρκίνου του δέρματος θα αυξάνεται κατά 3%.

Τρόφιμα και βιοτεχνολογία

Η χρήση των αγροχημικών ουσιών αποτέλεσε τη βάση για τη μεγάλη αύξηση της αγροτικής παραγωγικότητας που επετεύχθη κατά τη διάρκεια των τελευταίων πενήντα χρόνων. Η βιομηχανία των χημικών παρασιτοκτόνων, η οποία εμφανίστηκε κατά τη δεκαετία του '50, προσέφερε στους αγρότες μια σειρά θαυματουργών χημικών ουσιών για τον έλεγχο των παρασίτων και την αύξηση της παραγωγής. Τα χημικά παρασιτοκτόνα ήταν φτηνά, αποτελεσματικά ως χαμηλές ποσότητες, εύκολα στη χρήση και χωρίς ειδική τοξική δράση. Τα αποτελέσματα τους είναι πλέον γνωστά: η ευρεία χρήση των χημικών παρασιτοκτόνων συνέβαλε σε μια άνευ προηγουμένου αύξηση της αγροτικής παραγωγής, αλλά είναι επίσης υπεύθυνη και για πολλά χροσμάτα δηλητηριάσεων αγροτών και κατοίκων των γεωργικών περιοχών, για τη μόλυνση των τροφίμων και του πόσιμου νερού, για την καταστροφή των φυτικών βιοτόπων και για την εξάλειψη πολλών μορφών άγριας χλωρίδας και πανίδας. Μακροπρόθεσμα φάνηκε ότι τα αγροχημικά ήταν κάθε άλλο παρά θαυματουργά.

Σήμερα, η βιοτεχνολογία θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη δημιουργία ενός συστήματος γεωργικής εκμετάλλευσης βασισμένου στις αρχές του σεβασμού για το περιβάλλον και της βιωσιμότητας. Δυστυχώς, όμως, η βιοτεχνολογία διαμορφώνεται σήμερα μέσα στο ίδιο κοινωνικό πλαίσιο και σύστη-

μα αξιών που οδήγησαν στην εξάρτηση από τα χημικά προϊόντα. Οι ίδιες αγροχημικές εταιρείες που ανέπτυξαν και προώθησαν τη χημική μορφή γεωργική εκμετάλλευση, είναι αυτές που τώρα διατηρούν την χρησιμότητα της βιοτεχνολογίας για τη διατήρηση υψηλής παραγωγής, για την ελάττωση της εξάρτησης από τα χημικά λάσματα και παρασιτοκτόνα, και για την εξάλειψη των προβλημάτων που προκάλεσε η εξάρτηση αυτή. Εκατομμύρια δολάρια επενδύονται στην έρευνα για τη δημιουργία γενετικά τροποποιημένων φυτών, ζώων και μικροοργανισμών, για την άμυνα κατά των παρασίτων, τη δημιουργία λάσμάτων και τη βελτίωση της παραγωγής. Η ανάπτυξη ανθεκτικών στα παρασιτοκτόνα καλλιεργειών αποτελεί μια απλή στρατηγική των χημικών εταιρειών για την προώθηση των πωλήσεων των φυτοφαρμάκων τους. Ωστόσο, διάφορες μελέτες συσχετίζουν τη δράση των παρασιτοκτόνων με κροσμάτα, δηλητηρίαση, καρκίνο, νευρικών διαταραχών και δερματικών παθήσεων σε ανθρώπους και ζώα. Τα φυτοφάρμακα εισέρχονται επίσης στα υπόγεια νερά και σε άλλες πηγές πόσιμου νερού, μολύνουν τις καλλιέργειες και καταστρέφουν την άγρια χλωρίδα και πανίδα και τους βιότοπους.

Σε ολόκληρη την Ευρώπη και την Ασία, υπάρχει ένας αυξανόμενος αριθμός επιστημόνων, δημοσίων αξιωματούχων και ευαισθητοποιημένων πολιτών που κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για τις συνέπειες της χρήσης της βιοτεχνολογίας στη γεωργία. Η Ιαπωνία, ο μεγαλύτερος εισαγωγέας των Αμερικανικών γεωργικών προϊόντων, μελετά πλέον την υποχρεωτική επίσημησή τους, ενώ πολλές Ευρωπαϊκές χώρες έχουν

διακόψει την εισαγωγή γενετικά μεταλλαγμένων προϊόντων εντός των συνόρων τους.

Διοξίνες

Οι ειδικοί τακτικά προειδοποιούν για τους κινδύνους που ενέχουν οι πλούσιες σε λιπαρά τροφές για την υγεία (καρδιακές παθήσεις, καρκίνος, κλπ.). Μελέτες υποδεικνύουν ότι οι λιπαρές τροφές μπορεί επίσης να περιέχουν ποσότητες ιδιαίτερα τοξικών χημικών ουσιών, όπως είναι οι διοξίνες.

Η διοξίνη είναι ένα τοξικό παράγωγο, που σχηματίζεται από την καύση οικιακών και άλλων επικινδύνων αποβλήτων, καθώς και από την παραγωγή φυτοφαρμάκων και προϊόντων χάρτου που περιέχουν χλώριο. Οι τοξικές αυτές ουσίες, συσσωρεύονται στους λιπαρούς ιστούς σε ολόκληρη την τροφική αλυσίδα. Απειροελάχιστες ποσότητες αυτών των ενόστων μπορούν να προκαλέσουν καρκίνο, βλάβες στο νευρικό σύστημα και στο ήπαρ, αζούρια και να μμηθούν τη δράση ορμονών, διαταράσσοντας τις λειτουργίες της αναπαραγωγής και της ανάπτυξης. Τα αναπτυσσόμενα έμβρυα που βρέφει είναι αυτά που αντιμετωπίζουν τους μεγαλύτερους κινδύνους από τη δράση των διοξινών. Υπολογίζεται ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες, κάθε βρέφος δέχεται μέσα στους πρώτους έξι μήνες με το θηλασμό ποσότητα διοξινών ίση με τη μέγιστη ποσότητα που προβλέπεται από την Αμερικανική Οργάνωση Προστασίας του Περιβάλλοντος για ολόκληρη τη διάρκεια ζωής του ανθρώπου.

Νερό

Η αυξημένη ζήτηση για νερό, καθώς και η ρύπανση από τα βιομηχανικά και οικιακά απόβλητα, προκαλούν πολλά προβλήματα στην παροχή κατάλληλου πόσιμου νερού. Περίπου ένα δισεκατομμύριο άνθρωποι στον πλανήτη δεν έχουν πρόσβαση σε ασφαλές πόσιμο νερό και δεν διαθέτουν επαρκή συστήματα αποχέτευσης των λυμάτων.

Ακόμα πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι σε αρκετά Ευρωπαϊκά κράτη η πρόβλεψη σε κατάλληλο πόσιμο νερό δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένη. Στη Λιθουανία αναφέρονται κάθε χρόνο πολλές εκατοντάδες περιστατικά ηπατίτιδας Α και μικροβιακής δυσεντερίας, που αποδίδονται στην ακατάλληλη χρήση του πόσιμου νερού. Πολλά ξεσπάσματα τυφοειδούς πυρετού, ηπατίτιδας Α και μικροβιακής δυσεντερίας αναφέρθηκαν σε όλη την Ευρώπη κατά την τελευταία δεκαετία. Στη Σουηδία, κατά τη διάρκεια των τελευταίων 10 χρόνων, καταμετρήθηκαν περίπου 27.000 περιπτώσεις ασθενειών που οφείλονται σε ακατάλληλο νερό.

Υποσιτισμός

Πρόσφατα, ο Γενικός Γραμματέας του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), Jacques Diouf, πρότεινε να γίνει μια ανασκόπηση της προόδου του "Σχεδίου Δράσης της Παγκόσμιας Διάσκεψης για τα Τρόφιμα", που συνήλθε τον Νοέμβριο του 1996. 186 χώρες που εκπροσωπήθηκαν στη διάσκεψη σε υψηλότατο πολιτικό επίπεδο, δεσμεύθηκαν να ελαττωθεί κατά το ήμισυ μέχρι το 2015 ο αριθμός των 800 εκατομμυρίων ανθρώπων που υποφέρουν από υποσιτισμό.

Τα αποτελέσματα δεν είναι ενθαρρυντικά, καθώς ο αριθμός των υποσιτιζόμενων ατόμων ελαττώνεται μόνο κατά 8 εκατομμύρια το χρόνο, σε αντίθεση με τα 20 εκατομμύρια που απαιτούνται προκειμένου να επιτευχθεί ο παραπάνω στόχος.

Εάν δεν επιτευχθεί η πρόδοος στον αγώνα κατά του υποσιτισμού, δεν πρόκειται να δοθεί αποτελέσματα πριν από το 2030. Μπορούμε να επιτρέψουμε άλλα 15 χρόνια καθυστέρηση;

ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Γενετική Μηχανική - Προβληματισμοί

Η μεγάλη δημοσιότητα που έχει επικεντρωθεί τελευταία σε θέματα που αφορούν γενετικά τροποποιημένες τροφές και ο τρόπος αντιμετώπισής τους από την κοινή γνώμη έχει οδηγήσει σε κάποιες αναλήθειες και παρεξηγήσεις ως προς τι ακριβώς είναι τα γονίδια και ποιος είναι ο ρόλος τους. Πολλές κόμμοι δεν αντιλαμβάνονται τον ρόλο των γονιδίων στην καθημερινή μας ζωή και αρκετοί δεν γνωρίζουν ότι αποτελούν κύριο στοιχείο της διατροφής μας.

Τα γονίδια βρίσκονται σε όλα τα κύτταρα των ζώων και των φυτών. Αποτελούνται από DNA και είναι κληρονομικές μονάδες που μεταφέρονται από γενιά σε γενιά μέσω της αναπαραγωγής. Συνεπώς, κάθε φορά που τρώμε ένα ζώο ή φυτό, καταναλώνουμε εκατομμύρια γονίδια και συνεπώς το DNA που τα αποτελεί. Δεν έχουν επίδραση όμως στο ανθρώπινο σώμα, γιατί ή διασπώνται κατά τη διαδικασία της πέψης ή, εάν επιβιώσουν, για παράδειγμα, στους σπόρους κάποιου φρούτου, περνούν αναλλοίωτα από το σώμα και απεκκρίνονται.

Δεν υπάρχει κανένας λόγος να πιστεύουμε ότι κατάσταση αλλάζει στις περιπτώσεις γενετικώς τροποποιημένων τροφίμων. Κάποιες αλλαγές που εντοπίζονται στα γονίδια δεν επηρεάζουν τον βασικό κορμό του DNA. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα είναι ακίνδυνα και πρέπει να καταναλώνονται με ιδιαίτερη προσοχή. Πρόσφατες έρευνες έχουν δείξει ότι η γενετική τροποποίηση τροφίμων μπορεί να δημιουργήσει καινούργια ανεπιθύμητα αλλεργιογόνα ή να μολύνει διάφορα προϊόντα με απειλητικά για τη δημόσια υγεία αποτελέσματα. Επίσης, πολλοί επιστήμονες φοβούνται ότι οι γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες μπορούν να επηρεάσουν σημαντικά περιβαλλοντικά προβλήματα, δημιουργώντας τεράστιας αντοχής παρασιτικά φυτά.

Για αιώνες ο άνθρωπος επιχειρεί γενετικές αλλαγές επάνω στα τρόφιμα. Πολλές παραδοσιακές μέθοδοι καλλιέργειας θα μπορούσαν να θεωρηθούν μία μορφή γενετικής μηχανικής: η επιλογή επιθυμητών χαρακτηριστικών, όπως πιο σπασίτερη σοδιά, καλύτερο χρώμα και υφή, και η αντοχή στα παράσιτα. Όμως υπάρχει μια βασική διαφορά ανάμεσα στους παραδοσιακούς τρόπους καλλιέργειας και στη γενετική τροποποίηση. Τα γονίδια που επηρεάζονται και "ανακατεύονται" προέρχονται από σχεδόν πανομοιότυπους από γενετικά πλεθώρα οργανισμούς. Όμως στα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα, μία γονιδιακή ακολουθία του DNA ενός φυτού ή ζώου "κόβεται", για να τοποθετηθεί στο DNA ενός άλλου είδους φυτού ή ζώου. Το "κόψιμο" αυτό γίνεται με την βοήθεια κάποιων ειδικών ενζύμων που δρουν σαν ψαλίδια. Το πρόβλημα που δημιουργείται από αυτή την διαδικασία, λένε πολλοί επικριτές επιστήμονες, είναι ότι με το να ανταλλάσσονται γονίδια μεταξύ διαφόρων φυτών ή ακόμα και μεταξύ φυτών και ζώων, υπάρχει περίπτωση να αλλάξουν τα χαρακτηριστικά των καλλιεργειών με ανεπιθύμητους και επικίνδυνους τρόπους.

Τα γονιδιακά τροποποιημένα προϊόντα υπόκεινται περίπλοκη να έχουν ιδιαίτερα αρνητικά αποτελέσματα για την ανθρώπινη υγεία. Καινούργιες καλλιέργειες μπορεί να δημιουργήσουν ανεπιθύμητα αλλεργιογόνα ή τοξικές ουσίες που επηρεάζουν κάποια ένζυμα ή ορμόνες στο ανθρώπινο σώμα. Για παράδειγμα, σε μια από τις πρώτες προσπάθειες γενετικής τροποποίησης τροφίμων, DNA από φιστίκια χρησιμοποιήθηκε για τη δημιουργία γενετικά τροποποιημένης σόγιας. Δυστυχώς, άνθρωποι οι οποίοι ήταν αλλεργικοί στα φιστίκια, παρουσίασαν αλλεργικές αντιδράσεις και στη σόγια. Το πιο ανησυχητικό συμπέρασμα, όμως, είναι ότι τροποποιημένες πρωτεΐνες από ζωντανούς οργανισμούς που δεν έχουν καταναλωθεί ποτέ από τον άνθρωπο, μπορεί να καταλήξουν στο καθημερινό μας τραπέζι με άγνωστα αποτελέσματα για την υγεία μας.

Επίσης, οι ριζικές αλλαγές στις καλλιέργειες μπορεί να προκαλέσουν καταστροφές σε διάφορα οικοσυστήματα. Επιστήμονες από το Πανεπιστήμιο Cornell στις Η.Π.Α. αναφέρουν ότι η γύση από γενετικά τροποποιημένα καλαμπόκια είναι πιθανόν να μεταφερθεί μέσω του αέρα σε κοντινά λουλούδια, και να καταστρέψει τις νέμρες κάποιων ενεργειακών εντόμων. Όλα τα παραπάνω δείχνουν ότι η γενετική μηχανική είναι μια επικίνδυνη διαδικασία. Η επικινδυνότητα αυτή προέρχεται κυρίως από την πολυπλοκότητα και την αλληλένδετη σχέση μεταξύ των τμημάτων ενός ζωντανού οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου και του DNA. Η τοποθέτηση ξένου γενετικού υλικού στο γονιδίωμα ενός οργανισμού, οπωσδήποτε θα επιφέρει κάποια αναταραχή με άγνωστα τις περισσότερες φορές αποτελέσματα.

Ο κίνδυνος βρίσκεται κυρίως στο γεγονός ότι η επιστήμη ακόμα ξέρει πολύ λίγα πάνω στο θέμα. Είναι αδύνατο να προβλεφθούν συγκεκριμένα προβλήματα που μπορεί να παρουσιάσει ένας γενετικά τροποποιημένος οργανισμός. Η πρόοδος της επιστήμης δεν μπορεί να εμποδιστεί, μπορεί όμως να κατευθυνθεί σωστά μέσω της "βιο-θεώρησης της τεχνολογίας". Είναι απαραίτητο λοιπόν, να δημιουργηθεί μια βιοεθνητική ηθική υποδομή που θα κατευθύνει αυτή την ομολογουμένως πολλά υποσχόμενη τεχνολογία σε μια πορεία που θα ωφελήσει την ανθρωπότητα και το βιο-περιβάλλον γενικότερα.

Η τροποποίηση του Άρθρου 24 απειλή για τα δάση της Ελλάδος

Εντονες αντιδράσεις από μεγάλο αριθμό φορέων έχουν προκαλέσει οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του Άρθρου 24 του Συντάγματος περί Δασικών Εκτάσεων. Με πρόσημα την ποιότητα ζωής, το δικαίωμα στην κατοικία, τις χρήσεις γης και τους όρους πολεοδομικής, οι τροποποιήσεις αυτές θα ανοίξουν τον δρόμο για τον αποχαρακτηρισμό εκτάσεων που θεωρούνται δασικές και θα οδηγήσουν στην οικοπεδοποίηση τους, κυρίως σε περιστατικές και νησιώτικες περιοχές.

Οι αντιδράσεις επικεντρώνονται σε τρεις προτεινόμενες προσθήκες στο Άρθρο 24, που ουσιαστικά θέτουν την προστασία του περιβάλλοντος σε ανταγωνισμό με την οικονομική ανάπτυξη και μες απομακρύνουν από την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης.

Με την προσθήκη: "Νόμος ορίζει τα σχετικά με την έννοια και την προστασία των δασών..." στην παράγραφο 1 του Άρθρου 24, η χρήση της "έννοιας" του δάσους ουσιαστικά παραδίδεται στην εκάστοτε κυβέρνηση, που θα μπορεί να χαρακτηρίζει και να αποχαρακτηρίζει δασικές εκτάσεις ανεξάρτητα από τον λόγο της επιστήμης.

Στην παράγραφο 3 της πρότασης αναθεώρησης εισάγεται ο όρος του "δικαιώματος στην κατοικία" για τον αποχαρακτηρισμό δασών και δασικών εκτάσεων, νομιμοποιώντας έτσι την καταστροφή των τελευταίων ζωνών πρασίνου γύρω από τις μεγάλες πόλεις για οικιστική χρήση.

Επίσης, ο χωροταξικός, πολεοδομικός και οικιστικός σχεδιασμός πρέπει να γίνεται "έτσι ώστε να διατηρείται πάντα θετικό το συνολικό περιβαλλοντικό ισοζύγιο", χωρίς όμως να υπάχτει χωρικός ή χρονικός προορισμός. Αυτή η ασάφεια μπορεί να οδηγήσει στην εκτεταμένη καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος χωρίς να αποδυναμείται έγκαιρα η διατήρηση ή μη του περιβαλλοντικού ισοζυγίου. Τέλος, οι τροποποιήσεις στα άρθρα 94 και 95 οδηγούν στην κατάργηση του δικαιώματος προσφυγής των πολιτών και των φορέων στο Συμβούλιο της Επικρατείας.

Αντά συμβαίνουν στην Ελλάδα, όταν την ίδια στιγμή η Ε.Ε. δίνει έμφαση στην προστασία των υπαρχόντων δασών. Συγκεκριμένα, στα πλαίσια της πρόφατα δημοσιευμένης αναφοράς του ερευνητικού προγράμματος "CarboEurope", με τίτλο "Θεώρηση της απορρόφησης του άνθρακα στη βιοσφαίρα: η Ευρωπαϊκή προοπτική", υποστηρίζεται ότι είναι προτιμότερη την διαφύλαξη των υπαρχόντων δασών από τη δειροδότηση νέων. Οι συντάκτες της αναφοράς θεωρούν επίσης ότι τα νέα δάση θα μπορούσαν να αντισταθίσουν τις εκπομπές του πλεονάζοντος διοξειδίου του άνθρακα για μια προσωρινή περίοδο, γεγονός που θα μπορούσε να εξασφαλίσει ένα περιθώριο χρόνου περίπου 100 ετών, ώστε να εφαρμοστούν άλλες στρατηγικές ελάττωσης των αερίων του θερμοκηπίου. Τα συμπεράσματα αυτά, τα οποία παρουσιάστηκαν στη Διάσκεψη της Χάγης για το Κλίμα, σε συνέχεια της αντίστοιχης του Κιότο, παρέχουν στήριξη στις πολιτικές αποφάσεις της ΕΕ για τις κλιματολογικές αλλαγές.

Σχολιάζοντας την αναφορά, ο Ευρωπαίος Επίτροπος για την Ήρενη, Philippe Busquin, είπε ότι "οι πρόσφατες αποφάσεις για τις κλιματολογικές αλλαγές έδειξαν ότι δεν έχει καθοριστεί επιστημονικά ο βαθμός στον οποίο τα δάση μπορούν να συμβάλουν στην απορρόφηση του άνθρακα. Τα συμπεράσματα της καινούργιας αναφοράς είναι σημαντικά, διότι υπο-

στηρίζουν αποτελεσματικά την Ευρωπαϊκή θέση ενάντια στη δημιουργία νέων δασών για την εξισορρόπηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Το Πρωτόκολλο του Κιότο περιλαμβάνει επιλογές για την αντιμετώπιση των εκπομπών άνθρακα, όπως η δημιουργία νέων δασών.

Όπως απαιτείται από το Πρωτόκολλο του Κιότο, η ΕΕ συμφωνεί στην περικύλιση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα για το διάστημα 2008-2012 κατά 8%, σε σχέση με τα επίπεδα του 1990, με απώτερο στόχο τη σταθεροποίηση των επιπέδων του CO2 στην ατμόσφαιρα. Η απόφαση να περιληφθεί στο πρωτόκολλο του Κιότο η δημιουργία δασών, ως δεξαμενών απορρόφησης του άνθρακα, έχει δημιουργήσει πολλούς προβληματισμούς μεταξύ των επιστημόνων και των πολιτικών. Η αναφορά του προγράμματος "CarboEurope" συνοψίζει, μέσα από μια Ευρωπαϊκή οπτική γωνία, την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στην προσπάθεια επαναφοράς του κύκλου του άνθρακα σε φυσολογικά επίπεδα και εξετάζει σημαντικά θέματα που έχουν να κάνουν με τις μεθόδους υπολογισμού και εξααφίρωσης. Η αναφορά, που χρηματοδοτήθηκε από την ΕΕ με 15 εκατομμύρια Ευρώ, εξετάζει τα ακόλουθα κυρίως θέματα:

- Ποιο είναι το χρονικό διάστημα παραμονής του άνθρακα σε μια συγκεκριμένη θέση, όπως τα δάση και οι ωκεανοί;
- Πώς μπορούν να υπολογιστούν οι πραγματικές δυνατότητες μιας δεξαμενής απορρόφησης του άνθρακα;
- Από τι εξαρτάται η πρόσληψη του άνθρακα από το περιβάλλον;
- Οι εκπομπές CO2 στην Ευρώπη οδηγούν σε αντίστοιχες εκπομπές σε άλλες περιοχές;
- Ποιες είναι οι διαδικασίες που επιτρέπουν την απορρόφηση του CO2 από τη χερσαία βιοσφαίρα, με δεδομένους ρυθμούς;
- Ποιες είναι οι μελλοντικές προβλέψεις όσον αφορά στις εκπομπές άνθρακα στη βιοσφαίρα;

Η διαφύλαξη των υπαρχόντων δασών είναι προτιμότερη από τη δημιουργία νέων

Μεγαλώνει η τρύπα του όζοντος - Λιώνονται οι πάγοι

Σύμφωνα με την Ιαπωνική Μετεωρολογική Υπηρεσία, η τρύπα του όζοντος πάνω από την Ανταρκτική έχει φτάσει τα 28,4 εκατομμύρια τετραγωνικά χλμ., ξεπερνώντας κατά πολύ το παγκόσμιο ρεκόρ των 27 εκατομμυρίων τετραγωνικών χλμ. του 1998.

Η ζώνη του όζοντος απορροφά την υπεριώδη ακτινοβολία. Αυτή η υψηλής ενέργειας, βιολογικά καταστροφική ακτινοβολία μπορεί να προκαλέσει καρκίνο του δέρματος, βλάβη στην όραση και στο ανοσοποιητικό σύστημα, καθώς και να αναταράξει την ενυάσθητη ισορροπία ενός ολόκληρου οικοσυστήματος.

Οι αναφορές άλλων επιστημόνων που μελετούν τις επιδράσεις του φαινομένου του θερμοκηπίου στην Αρχτική και στην Ανταρκτική είναι εξίσου ανησυχητικές. Η μείωση του στρώματος πάγου στην Ανταρκτική και η εξεστίαση δειγμάτων πάγου δείχνουν ότι οι σημερινές θερμοκρασίες είναι οι υψηλότερες των τελευταίων 500 χρόνων και συνεχώς αυξάνονται.

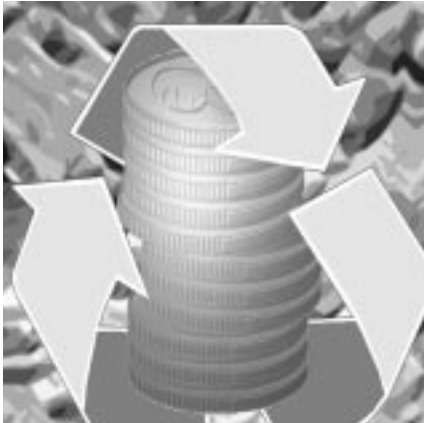
Ο πληθυσμός των πιγκίνων Adelle έχει μειωθεί σημαντικά, και σε ένα νησί της Ανταρκτικής έχει εξαφανιστεί ο μισός πληθυσμός - περίπου 8.000 άτομα. Οι επιστήμονες εστιμούν ότι θα υπάρξει μετατόπιση των δασών προς τα βόρεια, με αποτέλεσμα τη δημιουργία πιο ξηρών δασών, αυξημένου κινδύνου πυρκαγιάς και την ευδαιμόνηση των εντόμων.

Στην Αρχτική, επίσης, παρατηρούνται οι υψηλότερες θερμοκρασίες των τελευταίων 400 ετών. Το γεγονός αυτό συμβα-

δίζει με τα περισσότερα μοντέλα πρόβλεψης του κλίματος, που προβλέπουν αναστροφή αύξησης της θερμοκρασίας στους πόλους λόγω των υψηλότερων επιπέδων διοξειδίου του άνθρακα και άλλων αερίων που επιδρούνται το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Οι επιπτώσεις από το φαινόμενο του θερμοκηπίου έχουν αρχίσει να επηρεάζουν την άγρια πανίδα της Αρχτικής. Τα καριμπού στον Βόρειο Καναδά υποφέρουν από έλλειψη τροφής λόγω της αυξημένης ποσότητας χιονιού στα χερμερικά βροχότοπα, αναμενόμενο αποτέλεσμα των ηπιότερων χειμώνων. Επίσης η ανάπτυξη της σημιάδας αυξάνεται σε βάρος των φυτών που αποτελούν τροφή για τα καριμπού και άλλα είδη άγριας πανίδας. Τέλος, η αυξημένη χιονόπτωση των τελευταίων χρόνων έχει κάνει πιο δύσκολη την επιβίωση των μικρών καριμπού.

Ο πάγος στη θάλασσα του Αρχτικού Κύκλου μειώνεται κατά 37.000 τετραγωνικά χλμ. το χρόνο και είναι 40% λεπτότερος απ' ότι ήταν 40 χρόνια πριν. Αυτό έχει τραγικές συνέπειες για την άγρια χλωρίδα και πανίδα, μια εκ των οποίων είναι η καταστροφή του βιοτόπου των πολικών αρκτοειδών. Επίσης, από την τήξη των πάγων προβλέπεται εισροή γλυκού νερού στον Βόρειο Ατλαντικό, φαινόμενο που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τα ωκεάνια ρεύματα που μεταφέρουν θερμότητα γύρω από τη γη και βοηθούν έτσι στην διατήρηση του παγκόσμιου κλίματος.

BIO-ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ -

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Ανακυκλώσιμα υλικά

Από τα υλικά τα οποία βρίσκονται στη μάζα των οικιακών απορριμμάτων όπως το χαρτί, το γυαλί, τα σιδηρούχα μέταλλα, το αλουμίνιο, τα πλαστικά και τα απορρίμματα κήπων θεωρούνται κατά τεκμήριο ανακυκλώσιμα.

Χαρτί

Τα είδη του χαρτιού που συνήθως ανακτώνται μέσω των συνήθων προγραμμάτων ανακύκλωσης είναι εφημερίδες, χαρτοσακούλες, κουτιά από χαρτόνι, χαρτί γραφείου.

Το χαρτί των απορριμμάτων χωρίζεται σε κατηγορίες (ποιότητας), ανάλογα με την ποιότητα των υλών και τον βαθμό των ξένων προσμίξεων. Γενικά θεωρείται ότι όσο μεγαλύτερες είναι οι ίνες τόσο καθαρότερο και καλύτερης ποιότητας είναι το χαρτί και κατά συνέπεια υψηλότερη η τιμή αγοράς του. Με την ανακύκλωση υποβαθμίζονται οι ίνες του χαρτιού π.χ. η ανάμειξη και επεξεργασία του με νερό τις σπείει και τις κονταίνει. Κατά συνέπεια δεν μπορεί να αναανακυκλωθεί άπειρες φορές λόγω της φθοράς που οι ίνες αυτές υφίστανται.

Η ανάκτηση του χαρτιού γίνεται με πολλούς τρόπους, με συνθετότερο αυτόν της συλλογής στο σπίτι ή στην επεξεργασία και την συλλογή σε κάδους, με πιθανή την διαλογή του χαρτιού κατά ποιότητα.

Εφημερίδες: Η ανακύκλωση εφημερίδων αποτελεί την οικονομική ορατικότητα των περιουσιών προγραμμάτων ανακύκλωσης και ιδιαίτερα Διαλόγη στην Πηγή.

Στο σπίτι οι εφημερίδες δένονται ή τοποθετούνται σε σακούλες, ώστε να είναι έτοιμες για συλλογή και μεταφορά στο κέντρο ανακύκλωσης. Εκεί το χαρτί συνήθως δεματοποιείται για να μεταφερθεί ευκολότερα και οικονομικότερα στον τελικό αγοραστή-χρήστη.

Χαρτόνι: Συνήθως το χαρτόνι αποτελεί την συσκευασία για μεταφορά άλλων προϊόντων. Πηγές παραγωγής τους είναι τα super-markets, οι αποθήκες χονδρικής, τα εργοστάσια. Η ανακύκλωση που δρομολογείται για το χαρτόνι είναι διαφορετική από αυτή για τις εφημερίδες. Τα κουτιά ισοπεδώνονται και δένονται για μεταφορά σε χαρτοβιομηχανίες με στόχο την κατασκευή χαρτονιού και κουτιών διαφορετικού τύπου.

Χαρτί υψηλής ποιότητας: Είναι το χαρτί από εκτυπώσεις, το χαρτί γραφείων που περιέχει ίνες πολύ υψηλής ποιότητας. Το παραγόμενο νέο προϊόν μπορεί να είναι χαρτί γραφίματος ή tissue (χαρτομάντιλα, χαρτοπετσέτες, χαρτί τουαλέτας), είναι δε πιθανή η διαλογή του σε ποιότητες πριν την μεταφορά.

Μικτό χαρτί: Περιλαμβάνει περιοδικά, βιβλία, εφημερίδες που αποτελούν την χαμηλότερη ποιότητα χαρτιού που περιέχεται στα οικιακά απορρίμματα. Μετά την συλλογή, το χαρτί μεταφέρεται στον τελικό χρήστη ως έχει ή μετά από επεξεργασία, ανάλογα με τις ποσότητες και το κόστος της πρόσθετης διαλό-

Η ταξινόμηση των πολιτών ανάλογα με την συμμετοχή τους στα προγράμματα ανακύκλωσης έχει ως εξής:

- Ο Εκπαιδευμένος-** πλένει όλα τα υλικά, αφαιρεί τα καπάκια από τα μπουκάλια, διπλώνει το πλαστικό περιτύλιγμα
- Ο Ενθουσιώδης-** συλλέγει και πλένει σπιδήποτε που μοιάζει με πλαστικό
- Ο Διστακτικός-** σπιδήποτε πλαστικό μπταίει στη σακούλα ανακυκλώσιμων. Ποτέ δεν πλένει τίποτα, τα μπουκάλια συχνά είναι μισογεμάτα.
- Ο Αδιάφορος-** οι σακούλες ανακυκλώσιμων χρησιμοποιούνται για όλα τα απορρίμματα.

γής του. Τα προϊόντα που παράγονται από ανακυκλωμένο χαρτί είναι πιασάρια, χαρτί μονόσεων, χαρτί γραφίματος και χαρτομάντιλα, πετσέτες, χάρτινα κουτιά. Για λόγους καλαισθησίας μπορεί να προστεθεί λευκό χαρτί στην εξωτερική επιφάνεια του νέου προϊόντος.

Τέλος, οι προσμίξεις που συνήθως απαντώνται στο ανακυκλωμένο χαρτί είναι πλαστικά, μεταλλικά αντικείμενα (συνδετήρες, συρραφείς), πλαστική ή κέρνη επικαλυμμένα και φαγητά.

Γυαλί

Η ανακύκλωση του γυαλιού αφορά μπουκάλια, γυάλινα δοχεία, τζάμια, πιάτα, γυάλινα υψηλής αντοχής σε θερμοκρασία, κρύσταλλα τα οποία συνήθως βρίσκονται σε ακτίνια 230-250γλμ από το υαλοφυγίο εργοστάσιο. Πηγές παραγωγής του είναι τα εργοστάσια κατασκευής, εμφιάλωσης και συσκευασίας μπουκαλιών, τα κέντρα διασκέδασης, τα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια, τα νοικοκυριά και διάφορα καταστήματα.

Το γυαλί υποδιαιρείται σε τρεις κατηγορίες λευκό, πράσινο και καφέ. Κατά την συλλογή, θραύεται για να μειωθεί ο όγκος του και δημιουργείται το υαλόθραυσμα. Γυαλί καφέ χρώματος χρησιμοποιείται για μπουκάλια μπύρας και φαριμάκων τα οποία είναι χημικά εναισθητά στο φως και πράσινο χρώματος για τα μπουκάλια κρασιού και αναψυκτικού.

Το προς ανακύκλωση γυαλί συλλέγεται ανάμεικτο σε ξεχωριστούς υποδοχείς (containers), σε δοχεία για κάθε χρώμα, σε κέντρα ανακύκλωσης, ή με την μέθοδο της συλλογής πόρτα-πόρτα. Με την μέθοδο αυτή η συλλογή του γυαλιού μπορεί να γίνεται και μαζί με άλλα υλικά.

Οι τιμές αγοράς του διαχωρισμένου γυαλιού είναι υψηλότερες από εκείνες του ανάμεικτου, το οποίο χρησιμοποιείται μόνο για παραγωγή πράσινο γυαλιού.

Το τελικό προϊόν της ανακύκλωσης γυαλιού μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην παραγωγή υαλοβόμβας, fibreglass, σιμάτων για τους δρόμους. Προϊόντα της βιομηχανίας γυαλιού είναι και φιάλες, τζάμια παραθύρων, βάζα, φωτιστικά και διακοσμητικά (πεπιεσμένο και ψηφιδωτό γυαλί).

Όσον αφορά τις προσμίξεις, οι ετικέτες δεν αποτελούν πρόβλημα. Προβληματικά κατά την επεξεργασία είναι τα πιάματα, τα μεταλλικά αντικείμενα και δαχτυλίδια, τα κεραμικά, η σκόνη και οι πέτρες που πιθανόν να καταστήσουν τα προϊόντα ακατάλληλα για χρήση, επειδή μερικά από αυτά δεν τήκονται στον φούρνο και δημιουργούν φυσαλίδες στο τελικό προϊόν.

Το υαλόθραυσμα μικτού χρώματος χρησιμοποιείται στα πυρσότουβλα και στα τοίβλα, στο τοιμένο και στην άσφαλτο που πολλές φορές δεν είναι επιτυχώς εμπορεύσιμα.

Σιδηρούχα μέταλλα

Τα σιδηρένια κουτιά που χρησιμοποιούνται στη συσκευασία αποτελούνται από χάλυβα με λεπτή εσωτερική επικάλυψη καοστέρου (tin cans) για να αποφεύγεται το σκουριασμά του και για να προστατεύεται το περιεχόμενο του κουτιού. Η επικάλυψη του κουτιού μπορεί να είναι και από χρώμο. Ο καοστέρος είναι υλικό μεγάλης αξίας, πολύ μεγαλύτερης αυτής του χάλυβα, και αντιπροσωπεύει το 0,5-1% του συνολικού βάρους του κουτιού.

Η διαλογή και ανακύκλωση των σιδηρένιων κουτιών μπορεί να γίνει στο σπίτι ή σε

Ανακύκλωση και διαχείριση απορριμμάτων

Σαν ανακύκλωση μπορεί να οριστεί η διαδικασία της συστηματικής συλλογής, διαλόγης και επαναφοράς υλικών από τα απορρίμματα στον κοινωνικό και οικονομικό κύκλο. Η ανακύκλωση αποτελεί μια σημαντική συνιστώσα στο φάσμα διαχείρισης των απορριμμάτων με το οποίο πρέπει να συναρπάξει. Η πορεία της δεν είναι ευθύγραμμη, συναντάει προβλήματα και προσορκίζει σε παγιωμένες συνήθειες του κοινού.

Σήμερα η ανακύκλωση, παράλληλα με την μείωση της ποσότητας των παραγόμενων απορριμμάτων και την ασφαλή τελική τους διάθεση, αποτελεί μια σύγχρονη απαίτηση, αναπόσπαστο συστατικό της διαχείρισης των απορριμμάτων και σε πολλές χώρες νομοθετική υποχρέωση των τοπικών αρχών.

Οφέλη από την ανακύκλωση

Τα οφέλη από την λειτουργία προγραμμάτων ανακύκλωσης μπορούν να συνομειωθούν σε οφέλη από την μείωση της ποσότητας των απορριμμάτων που μεταφέρεται στις χωματερές, από την εξοικονόμηση ενέργειας λόγω της παραγωγής νέων προϊόντων από τα υλικά ανακυκλώσιμα, και από την δημιουργία θέσεων εργασίας.

Μείωση της ποσότητας των απορριμμάτων

Η μειωμένη ποσότητα των απορριμμάτων που οδηγείται για ταφή μεταφράζεται σε μικρότερη επιβάρυνση του περιβάλλοντος είτε αυτή αφορά στη ρύπανση των νερών, είτε του αέρα στην περιοχή της χωματεράς στην οποία αυτά διατίθενται. Επίσης, λόγω της ανακύκλωσης απομακρύνονται ανεπιθύμητα υλικά, καθώς και υλικά με επικίνδυνες εκπομπές, με συνέπεια να επιτυγχάνεται καλύτερη απόδοση των εγκαταστάσεων καθώς όπου λειτουργούν τέτοιες μονάδες.

Οι διαρκώς αυξανόμενες ποσότητες απορριμμάτων, η αύξηση του κόστους συλλογής και διάθεσής τους, όπως και η δυσκολία εξεύρεσης νέων χώρων διάθεσης, δημιουργούν εννοιακό κλίμα για την εφαρμογή της ανακύκλωσης, επειδή με αυτόν τον τρόπο παρατείνεται ο χρόνος λειτουργίας των υφιστάμενων χωματερών.

Ένα ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί η σχέση "όγκου:βάρους" που κάθε συστατικό των οικιακών απορριμμάτων καταλαμβάνει μέσα στον Χ.Υ.Τ.Α., όπως δείχνουν τα σχετικά αποτελέσματα από μετρήσεις που έγιναν στις ΗΠΑ, στοιχεία που συνηγορούν υπέρ της απόσπασης - μέσω της ανακύκλωσης - υλικών από τα απορρίμματα.

Εξοικονόμηση ενέργειας

Η χρησιμοποίηση ανακυκλωμένων (δευτερογενών) υλικών έχει σαν αποτέλεσμα την εξοικονόμηση ενέργειας και την μείωση της ρύπανσης κατά την διαδικασία επεξεργασίας και κατασκευής νέων προϊόντων.

Η εξοικονόμηση υλικών από πρωτογενείς πηγές, αν συνδυαστεί με την αυξανόμενη έλλειψη πρώτων υλών και το συνεπαγόμενο αυξημένο κόστος εξαγωγής τους, επηρεάζει θετικά την ανακύκλωση. Ένα από τα αποτελέσματα της ανακύκλωσης είναι και η ανάκτηση ενέργειας με την μορφή του Καύσιμου από απορρίμματα (RDF), και η εξοικονόμηση λιπαμάτων με την παραγωγή του εδαφοβελτιωτικού (compost). Τέλος, λόγω της απομάκρυνσης των νέων Χ.Υ.Τ.Α. από κατοικημένες περιοχές, εξοικονομούνται σημαντικά ποσά από τα έξοδα μεταφοράς των απορριμμάτων στις χωματερές αυτές.

Η Διαλογή στην Πηγή (ΔοΠ) διαθέτει το προτέρημα ότι, μέσω της συμμετοχής των κατοίκων, ανακά υλικά ΡΡΙΝ αυτά τα υλικά αναμειχθούν με τα υπόλοιπα απορρίμματα. Έτσι, η εφαρμογή της ανακύκλωσης με την μορφή της ΔοΠ έχει επιπτώσεις ΚΑΙ στο κόστος συλλογής των απορριμμάτων, επειδή παρεμβαίνει και επηρεάζει την διαδικασία συλλογής και μεταφοράς τους.

Η ανακύκλωση μειώνει την

ποσότητα των

απορριμμάτων και

εξοικονομεί ενέργεια.

Ανακυκλώσιμα υλικά

είναι το χαρτί, το γυαλί, το

σιδηρούχα μέταλλα, το

αλουμίνιο, τα πλαστικά και

τα απορρίμματα κήπων.

Διαχείριση Απορριμμάτων

containers και από εκεί να μεταφερθούν στο κέντρο ανακύκλωσης. Εκεί με την χρήση μαγνητικού διαχωριστή γίνεται ο διαχωρισμός των αλουμινένιων από τα σιδηρένια τα οποία αφού θραυτούν και δεματοποιηθούν μεταφέρονται στην βιομηχανία. Τα διμεταλλικά είναι τα κουτιά μπίρας και αναρτυπικών που αποτελούνται από χάλυβα και τα οποία έχουν αλουμινένιο κατάλα. Το πρόβλημα στην περίπτωση αυτή έγκειται στο ότι και μετά τον ειδικό τεμαχισμό να παραμένουν προσμίξεις (άλουμινίο) στον χάλυβα.

Αλουμίνιο

Η ανακύκλωση αλουμινίου αφορά κυρίως στα κουτιά αναψυκτικών και μπίρας, ενώ άλλα είδη αλουμινίου που θα μπορούσαν να ανακυκλωθούν είναι υδροροές, πλαίσια παραθύρων, έπιπλα κλπ, εξαρτήματα αυτοκινήτων.

Η μεταφορά των ανακυκλωμένων αλουμινένιων κουτιών στην βιομηχανία μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους, όπως χύμα, δεματοποιημένα και συμπιεσμένα.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα του αλουμινίου είναι η πολύ υψηλή τιμή που το υλικό έχει σαν scrap, κάτι που ενισχύει την σε υψηλά ποσοστά ανακύκλωση του. Και αυτό, λόγω της σημαντικής εξοικονόμησης ενέργειας που έχει η βιομηχανία που τα χρησιμοποιεί αντί για πρώτη ύλη. Η ανακύκλωση του μπορεί να γίνει σε κάδους ή/και σε κέντρα ανακύκλωσης, κύρια δε σε κέντρα αγοράς υλικών. Μετά τη συλλογή τους, τα κουτιά αλουμινίου διαχωρίζονται από τα σιδηρούχα και τα διμεταλλικά με τη χρήση μαγνητικού διαχωριστή. Τα κουτιά του αλουμινίου μπορούν να ανακυκλωθούν άπειρες φορές χωρίς να χάνουν τις ιδιότητές τους.

Πλαστικά

Τα πλαστικά προϊόντα προέρχονται από πολλά ή από ένα είδος ρητίνης ή από σύνθεση ρητινών. Χαρακτηριστικό γνώρισμα των πλαστικών, είναι η σχέση του βάρους προς τον όγκο που αυτά καταλαμβάνουν, η οποία φτάνει και μέχρι 1:3. Η αλλαγή της συσκευασίας των προϊόντων προς όφελος του πλαστικού είχε σαν συνέπεια την δραματική αύξηση της συμμετοχής του στα απορρίμματα τα τελευταία κυρίως χρόνια.

Υπάρχουν πολλά προβλήματα με τα πλαστικά από την άποψη της δυνατότητας ανακύκλωσής του. Αυτά οφείλονται στο ότι:

α) υπάρχουν πολλές ποιότητες και τύποι πλαστικών με διαφορετικές φυσικές ιδιότητες και χημική σύσταση,

β) τα διάφορα είδη είναι αρκετά δύσκολο να αναγνωρισθούν και

γ) υπάρχουν σ'αυτά πολλές προσμίξεις.

Η ανακύκλωση των πλαστικών αφορά κυρίως PVC, PET και HDPE. Αρκετά πρόσφορη μεθοδολογία ανάκτησης του PVC είναι αυτή της σύλλογης οπίσ-οπίσ και πιθανόν η μεταφορά του με ειδικό όχημα για συμπύεση.

Από PET είναι κατασκευασμένες οι φιάλες που περιέχουν ανθρακούχα αναψυκτικά και τα μπουκάλια αναψυκτικών ενώ από HDPE (High density polyethylene) είναι τα κουτιά γάλακτος, αναψυκτικών και εμφιαλωμένου νερού. Λόγω της χαρακτηριστικής σχέσης όγκου-βάρους, τα πλαστικά μπουκάλια θραυτούνται και δεματοποιούνται για την οικονομικότερη μεταφορά τους στην βιομηχανία, όπου κατά την επεξεργασία τους απομακρύνονται οι προσμίξεις (ετικέτες, κατάλοιπα και σκόνη).

Τα θερμοπλαστικά διαθέτουν την δυνατότητα επαναθέρμανσης και επαναδιαμόρφωσης, αν και η επαναθέρμανση υποβαθμίζει τελικά τα πλαστικά. Άλλα προβλήματα στα ανακυκλωμένα πλαστικά εμφανίζονται λόγω βιολογικών προσμίξεων που δεν καταστρέφονται. Τα μπουκάλια PET και HDPE δεν μπορούν να ξαναγίνουν μπουκάλια για τροφές.

Τέλος, προϊόντα από ανακυκλωμένο PET είναι διάφορα υποβληθικά υλικά για επιστρώσεις και επενδύσεις, οχονιά και πάγκοι, γεωφάρμακα και διαμορφωμένα πλαστικά, ενώ προϊόντα από ανακυκλωμένο HDPE είναι οι διάφορες βιομηχανικές επιστρώσεις διαπέδων, δεξαμενές και κάδοι..

Απορρίμματα κήπων (yard wastes)

Η ποσοστιαία συμμετοχή τους στα απορρίμματα στην Ελ-

λάδα είναι εντελώς άγνωστη. Οι ποιοτικές διαφορές και οι διακυμάνσεις στην παραγωγή αυτών των απορριμμάτων είναι έντονες όχι μόνο από Δήμο σε Δήμο αλλά και από περιοχή σε περιοχή μέσα στον ίδιο τον Δήμο.

Στα απορρίμματα κήπων συμπεριλαμβάνονται τα φύλλα των δέντρων, τα κούρεματα απ'το γρασίδι, οι θάμνοι και τα κλαδιά των δέντρων. Η αξιοποίησή τους μπορεί να γίνει με την παραγωγή εδαφοβελτιωτικού.

Η Διαλογή στην Πηγή (ΔοΠ)

Η ΔοΠ δεν αποτελεί απλά άλλο ένα πρόγραμμα διάθεσης των απορριμμάτων, αλλά μπορεί να θεωρηθεί σαν εναλλακτική λύση στα συστήματα διάθεσης και κεντρικής ανάκτησης. Οι παράμετροι από τους οποίους η ΔοΠ εξαρτάται, είναι:

- α) η διαθεσιμότητα ανακυκλώσιμων υλικών,
 - β) το κόστος των άλλων μεθόδων διαχείρισης των απορριμμάτων και
 - γ) οι τελικές χρήσεις των ανακυκλωμένων υλικών.
- Οι μορφές εφαρμογής της μεθόδου είναι άπειρες, χωρίς να υπάρχει κάποιο "θεωρητικό" εμπόδιο για την λειτουργία τους.

Για την εφαρμογή ενός προγράμματος ΔοΠ, απαιτείται η σύμφωνη και συνεργασία νοικοκυριών και ενός φορέα για την διαλογή, αποκομιδή και μεταφορά των ανακυκλωμένων υλικών στους εμπόρους ή τον τελικό χρήστη για την τελική επεξεργασία τους. Οι γενικές προϋποθέσεις επιτυχίας είναι η ενημέρωση και συμμετοχή του κοινού και το ξεπέρασμα των οργανωτικών δυσκολιών ώστε να εξασφαλιστεί η σωστή λειτουργία του προγράμματος.

Με την εφαρμογή της ΔοΠ δεν λύνεται οριστικά το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων. Απαιτείται σχεδιασμός για την συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος, που θα περιλαμβάνει την εφαρμογή και άλλων μεθόδων παράλληλα με αυτήν.

Η ΔοΠ κατέχει μια ιδιόμορφη θέση στο φάσμα διαχείρισης των απορριμμάτων επειδή, σε αντίθεση με τις άλλες μεθόδους, προϋποθέτει την ενεργή συμμετοχή των κατοίκων. Για τον λόγο δε αυτό μπορεί να χαρακτηριστεί και σαν δυναμική μορφή ανακύκλωσης.

Οι ιδιαιτερότητες της ΔοΠ

Οι ιδιαιτερότητες της Διαλογής στην Πηγή, σαν μεθόδου ανακύκλωσης των οικιακών απορριμμάτων, είναι οι εξής:

Επιπτώσεις στο σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων

Η ποσότητα των υλικών που "συμμετέχουν" στα προγράμματα ΔοΠ έχει σαν αποτέλεσμα την εξοικονόμηση ή/και μείωση του κόστους που συνδέεται με τα υφιστάμενα και τα μελλοντικά προγράμματα διαχείρισης των απορριμμάτων. Η εξοικονόμηση γίνεται μεγαλύτερη λόγω του επιπλέον κόστους μεταφοράς των απορριμμάτων σε απομακρυσμένους χώρους διάθεσης.

Επιπτώσεις και συμβατότητα με το περιβάλλον

Τα υλικά που συλλέγονται μέσω των προγραμμάτων Διαλογής στην Πηγή δεν επιβαρύνουν τις λειτουργούσες χωματερές. Το πλεονέκτημα αυτό αποτελεί ένα σημαντικό κίνητρο για την συμμετοχή σε τέτοια προγράμματα, ενώ είναι γνωστά τα προβλήματα που σχετίζονται με την εξεύρεση νέων χωματερών και την αποδοχή του κοινού.

Λόγω της μειωμένης ποσότητας απορριμμάτων που μεταφέρονται στις χωματερές και την συνεπαγόμενη αύξηση του χρόνου ζωής τους, τα προβλήματα και το κόστος που συνδέονται με τους νέους χώρους διάθεσης μπορούν να αναβληθούν ή/και να μειωθούν.

Στα παραπάνω πρέπει να συνυπολογιστεί και το όφελος από τα λιγότερα δρομολόγια που τα απορριμματοφόρα θα πραγματοποιούν προς τον χώρο διάθεσης τα οποία εκτελούνται κύρια μέσα από κατοικημένες περιοχές, όπως επίσης και η καλύτερη καθαριότητα που επιτυγχάνεται μέσα στον ίδιο τον Δήμο λόγω της μείωσης της ποσότητας των απορριμμάτων.

Συμμετοχή και ευαισθητοποίηση των πολιτών

Επειδή στα προγράμματα ΔοΠ οι κάτοικοι διαχωρίζουν τα υλικά, είναι η μόνη μέθοδος που όχι μόνο προϋποθέτει την συμμετοχή των κατοίκων, αλλά και την απαιτεί. Μέσω της συμμετοχής τους οι κάτοικοι ευαισθητοποιούνται, ενεργοποιούνται, ενώ παράλληλα ενισχύεται η περιβαλλοντική τους συνείδηση.

Η ΔοΠ δεν επιτυγχάνει τους στόχους της και δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς την καθημερινή ενεργή συμμετοχή των πολιτών, που είναι να διαχωρίζουν τα ανακυκλώσιμα υλικά από την υπόλοιπη μάζα των απορριμμάτων.

Ποιότητα των ανακυκλωμένων υλικών

Το πλεονέκτημα ΔοΠ από την άποψη της ποιότητας των ανακυκλωμένων υλικών είναι η καθαρότητά τους, επειδή αυτά διαχωρίζονται πριν αναμειχθούν με τα υπόλοιπα απορρίμματα. Το χαρακτηριστικό αυτό αποτελεί μοναδικότητα της μεθόδου και έχει σαν αποτέλεσμα να επιτυγχάνονται καλύτερες τιμές αγοράς από ανακυκλωμένων υλικών.

Οικονομικά πλεονεκτήματα της μεθόδου

Η επίκτηση των χρημάτων που εξοικονομούνται (κόστος σύλλογης και διάθεσης) είναι αρκετά πολύπλοκη, γιατί τα οργανωτικά στοιχεία αλλά και οι τεχνικές εναπόθεσης επιδρούν στην πραγματική εξοικονόμηση που επέλγει από ένα πρόγραμμα ΔοΠ.

Η σαφώς μεγαλύτερη επίδραση που εξασκεί η Διαλογή στην Πηγή είναι στα έξοδα σύλλογης και μεταφοράς, που αντιστοιχούν στο 80-90% του συνολικού κόστους διαχείρισης. Και αυτό διότι τα ανακυκλωμένα υλικά δεν μεταφέρονται πλέον στις χωματερές σαν απορρίμματα. Τα αποτελέσματα αυτής της εξοικονόμησης γίνονται ορατά με αργό ρυθμό, στην προοπτική του μελλοντικού επανεναρξιασμού των προγραμμάτων αποκομιδής του Δήμου.

Δημιουργία θέσεων εργασίας

Από μελέτες που έχουν γίνει στις ΗΠΑ, φαίνεται ότι στα προγράμματα ΔοΠ δημιουργούνται 3,5 θέσεις εργασίας για κάθε 1000 τόνους ανακυκλωμένων υλικών, ενώ σε άλλες μεθόδους διαχείρισης απορριμμάτων δημιουργείται 1 θέση εργασίας για 1000 τόνους απορριμμάτων. Παρόλα αυτά, σε σχέση με την οικονομική διάσταση των προγραμμάτων ανακύκλωσης, ενώ στα προγράμματα ΔοΠ απαιτείται επένδυση \$30.000-35.000 ανά θέση εργασίας, στις κεντρικές εγκαταστάσεις η αντίστοιχη επένδυση ανέρχεται σε \$60.000-150.000.

Σε κάθε περίπτωση, για την αξιολόγηση αυτών των στοιχείων απαιτείται προσεκτικότερη έρευνα με ιδιαίτερη ανάλυση των τοπικών χαρακτηριστικών.

Σε σχέση με αυτό, το πρόγραμμα ανακύκλωσης του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Ν.Αττικής έδειξε ότι στην ΔοΠ αντιστοιχεί 1 εργασία για 105 τόνους ανακυκλωμένων υλικών τον χρόνο, ενώ στον Χείρο Διάθεσης Σχιστού 1 θέση εργασίας αντιστοιχούσε σε 22.000 τόνους απορριμμάτων τον χρόνο.

Οργανωτικές δυσκολίες

Είναι φανερό ότι δεν υπάρχουν θεωρητικά εμπόδια και περιορισμοί για την ανάπτυξη ενός προγράμματος ΔοΠ. Υπάρχουν όμως πρακτικά προβλήματα που σχετίζονται με "την οργανωτική διάθροση του προγράμματος".

Η βασική διαφορά με τις άλλες μεθόδους διαχείρισης είναι ότι σε αυτές απλά αλλάζει η εγκατάσταση υποδοχής των απορριμμάτων, ενώ η ΔοΠ αποτελεί ένα ζωντανό οργανισμό επειδή η συμμετοχή του κοινού είναι απαραίτητη προϋπόθεση λειτουργίας της. Για τον λόγο αυτό απαιτείται ένας τελειοποιημένος οργανωτικός σχεδιασμός του προγράμματος.

Η απασχόληση αυτή ισχύει για όλα τα προγράμματα ΔοΠ και οι οργανωτικές δυσκολίες που αναφέρθηκαν έχουν σχέση με την ακριβεία και την συνέπεια ως προς την συχνότητα σύλλογής των υλικών, την σχέση φορέα διαχείρισης και συμμετεχόντων, την γρήγορη επίλυση των καθημερινών προβλημάτων που παρουσιάζονται κλπ.

Θα μπορούσε να αναφερθεί επιγραμματικά ότι η βασική οργανωτική υποδομή και λειτουργία της ΔοΠ έχει να κάνει με την καθημερινή υπέρβαση των δυσκολιών που ένα τέτοιο "δυναμικό" πρόγραμμα αντιμετωπίζει παρουσιάζει.

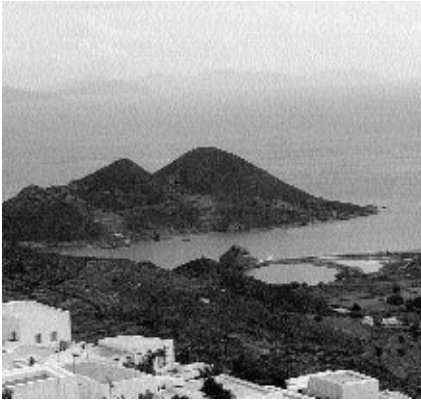
Τεχνικές της Διαλογής στην Πηγή

Στην πράξη, οι τεχνολογίες των προγραμμάτων ΔοΠ περιλαμβάνονται σε αυτές που εφαρμόζονται σε ευρεία κλίμακα στο εξωτερικό, οι οποίες είναι:

- Τα κέντρα σύλλογης υλικών,
- Τα κέντρα αγοράς υλικών,
- Η σύλλογη πόστα-πόστα,
- Η σύλλογη σε κάδους,
- Η ανακύκλωση χαρτί γραφείου,
- Η ανακύκλωση χαρτονιού και
- Η ανακύκλωση απορριμμάτων κήπου

Η ανακύκλωση στην Ευρώπη

Σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες η επιλεκτική σύλλογη χαρτιού και γυαλιού εφαρμόζεται από αρκετά χρόνια με σημαντική επιτυχία. Στην Ιταλία έχει φθάσει στο 28% για το χαρτί και 15% για το γυάλι, στην Ολλανδία στο 46% και 53% αντίστοιχα, στην Δανία στο 28% και 19%, στο Βέλγιο στο 30% και 42% και στην Γερμανία στο 32% και 26% αντίστοιχα.

Ολοκληρωμένη Διαχείριση Παρατίων Ζωνών

Η Ελλάδα έχει ένα από τα μεγαλύτερα αναπτύγματα ακτών στον κόσμο. Το μήκος της ακτογραμμής της ηπειρωτικής Ελλάδας είναι περίπου 6200 χλμ, ενώ το μήκος για το σύνολο της χώρας είναι 16000 χλμ περίπου. Ορισμένα άλλα εντυπωσιακά μεγέθη είναι: επιφάνεια χώρας ανά μονάδα μήκους ακτογραμμής: 17,7 χλμ²/χλμ και 8,8 km²/km αντίστοιχα. Κάτοικοι ανά μονάδα μήκους ακτογραμμής: 1400 κάτοικοι/km και 650 κάτοικοι/km αντίστοιχα. Το 57% του πληθυσμού και 9 από τα 15 μεγαλύτερα αστικά κέντρα εντοπίζονται στην παράκτια ζώνη. Το μεγαλύτερο μέρος του τουρισμού και του βιομηχανικού εξορμητικού τομέα καθώς και το 1/3 της γεωργικής γης βρίσκονται σε παράκτιες περιοχές. Επιπλέον, ο παράκτιος χώρος έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και από την πλευρά των φυσικών οικοσυστημάτων λόγω της συνύπαρξης και αλληλεπίδρασης τριών βασικών στοιχείων της φύσης: της θάλασσας, της ξηράς και του αέρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι περισσότερες από τις μισές των προτεινόμενων περιοχών Natura 2000 βρίσκονται στην παράκτια ζώνη. Από τα παραπάνω και μόνο μεγέθη-μερικά από τα οποία διπλασιάζονται κατά την θερινή περίοδο αχμής-και το σχετικό οικονομικό όφελος, είναι αυτονόητο το ενδιαφέρον, το οποίο θα έπρεπε να επιδεικνύεται για την ορθολογική διαχείριση της Ελληνικής παράκτιας ζώνης. Όμως κάθε άλλο παρά ικανοποιητικές προσπάθειες έχουν γίνει προς την παραπάνω κατεύθυνση, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι έχουν λείψει ενθαρρυντικές απόπειρες,

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση κάποιου προγράμματος ακολουθεί τις βασικές αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης στην παράκτια ζώνη λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες κάθε περιοχής. Η ολοκληρωμένη διαχείριση της παράκτιας ζώνης είναι μια συνεχής διαδικασία που απαιτεί:

- πολυδιάστατη προοπτική εξέταση στο σύνολό τους των πολυεπίπεδων συστημάτων των ασκούν επιρροή
- κατανόηση ειδικών συνθηκών στις συγκεκριμένες περιοχές-
- συνάρτηση της διαχείρισης με τις φυσικές διεργασίες
- λήψη αποφάσεων που δεν αποκλείουν/μελλοντικές/επιλογές/χρησιμοποίηση συμμετοχικού σχεδιασμού
- εξασφάλιση υποστήριξης και συμμετοχής όλων των φορέων
- χρήση πολλαπλών μέσων: νομικών οικονομικών, θελοούσιων συμφωνιών, παροχής πληροφοριών, τεχνολογικών λύσεων, έρευνας και εκπαίδευσης

Περιορισμοί για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων περιοχών

- Η απουσία θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση των παράκτιων περιοχών που να προσδιορίζει αρχές διαχείρισης, στόχους, προτεραιότητες και να προβλέπει την εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης, αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό περιορισμό, κοινό για όλα τα προγράμματα και γενικότερα τις πρωτοβουλίες για ολοκληρωμένη παράκτια διαχείριση. Οι ρυθμίσεις που προκύπτουν από τις επιμέρους τομεακές πολιτικές ή το νόμο για τον αιγιαλό και τη παραλία δεν υποκαθιστούν το παραπάνω κενό και σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπουν τη διαχείριση κατά τρόπο ολοκληρωμένο τόσο σε επίπεδο χωρικό όσο και σε επίπεδο πολιτικών, φορέων, πόρων, κλπ. Ως εκ τούτου δεν υπάρχει το αναγκαίο υπόστρωμα το οποίο θα διασφαλίζει την εφαρμογή των πορισμάτων των Προγραμμάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης
- Στην έμφαση από τους εμπλεκόμενους στην απόκτηση αναγκαίας γενικής υποδομής αλλά και υποδομών που σχετίζονται με την προστασία του περιβάλλοντος. Παρόλα αυτά διαπιστώθηκε ότι στο σύνολο των παράκτιων περιοχών απουσιάζει ένα στατηγικό σχέδιο που να εκτιμά συνολικά τις απαιτούμενες δράσεις αλλά και τις επιπτώσεις από αυτές και να τις θέτει σε ένα ευρύτερο πλαίσιο βιώσιμης ανάπτυξης. Η ύπαρξη ειδικών χωροταξικών μελετών δεν υποκαθιστά αυτό το κενό, καθώς έχουν πιο περιορισμένο χαρακτήρα, ενώ σε αρκετές παράκτιες ζώνες δεν έχουν εκπονηθεί, ή αν υπάρχουν δεν έχουν περάσει στο στάδιο της εφαρμογής ή της έδρασης σχετικών προεδρικών διαταγμάτων
- Οργανωτική και διοικητική ανεπάρκεια
- Μη ικανοποιητική εκπροσώπηση τομεακών συμφερόντων, απουσία φορέων κυρίως σε σχέση με τον τουρισμό
- Μεγάλες πιέσεις για ανάπτυξη του τουρισμού και κατ'επέκταση για δόμηση τόσο εντός των υπαρχόντων περιοχών όσο και στον ευρύτερο χώρο

Θέματα πολιτικής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο

- Ιδιαίτερη δραστηριοποίηση για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων περιοχών παρατηρείται και στο επίπεδο της Ε.Ε. η οποία αναγνωρίζει την οικολογική σημασία των παράκτιων περιοχών και το μεγάλο ενδιαφέρον για την οικονομική ανάπτυξη, διαπιστώνει όμως ότι:
 - Πολλά θέματα όπως η μεταφορά ρύπων και η ασφάλεια των θαλάσσιων μεταφορών υπερβαίνουν τα όρια ενός κράτους μέλους και απαιτούν κοινή αντιμετώπιση.
 - Οι διάφορες τομεακές πολιτικές της Κοινότητας, όπως για τον τουρισμό και τις μεταφορές έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις παράκτιες περιοχές και απαιτείται ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός
 - Είναι αναγκαία η ανταλλαγή εμπειριών και "καλών πρακτικών" σε θέματα ολοκληρωμένης παράκτιας διαχείρισης
- Η ανάγκη ανάληψης άμεσες δράσεις σε κοινοτικό επίπεδο, μεταξύ άλλων, προκύπτει από:
 - Τη σημαντική υποβάθμιση του παράκτιου περιβάλλοντος που έχει προκληθεί σε πολλές περιοχές λόγω της μη ορθολογικής διαχείρισης που έχει υιοθετηθεί.
 - Την επερχόμενη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με χιλ-

ρες της ανατολικής και κεντρικής Ευρώπης των οποίων οι παράκτιες ζώνες αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα και προκλήσεις.

Στο πλαίσιο αυτό οι τρεις Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Περιφερειακή Ανάπτυξη, Περιβάλλον και Άλιεα) συνεργάστηκαν για την υλοποίηση ενός προγράμματος επίδειξης για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων ζωνών με στόχο την αναγνώριση των προϋποθέσεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη τους.

Σε κάθε περίπτωση διαφαίνεται η ανάγκη για τη διατύπωση μίας Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων περιοχών, η οποία θα υποδεικνύει τρόπους για την καλύτερη αξιοποίηση των υπαρχόντων επιπέδων χρηματοδότησης.

Εκτός από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πολλοί άλλοι οργανισμοί συμπεριλαμβανομένου της UNEP (Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον), του ΟΟΣΑ και του Συμβουλίου της Ευρώπης, προωθούν ήδη ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για τη διαχείριση των παράκτιων περιοχών στις οποίες ο σχεδιασμός και η διαχείριση των δραστηριοτήτων του ανθρώπου υποδεικνύονται ως ο καλύτερος τρόπος για την επίλυση των προβλημάτων της παράκτιας ζώνης και της βελτιστοποίησης της χρήσης των πόρων της.

Σε εθνικό επίπεδο τα προβλήματα και οι δυνατότητες ανάπτυξης του παράκτιου χώρου επιβάλλουν την ανάγκη ορθολογικής διαχείρισης του, με την προοπτική μιας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό είναι καθοριστικός ο ρόλος του χωροταξικού σχεδιασμού ως πολιτικής συντονισμού και εξειδίκευσης στο χώρο επί μέρους τομεακών πολιτικών, της κατανόησης των οικισμών, των δραστηριοτήτων και των υποδομών στο χώρο παράλληλα με την προστασία των φυσικών πόρων και οικοσυστημάτων.

Πρέπει να επισημανθεί ότι το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, παρότι περιλαμβάνει πλήθος σχετικών νόμων και κανονιστικών διατάξεων που εν μέρει ασχολούνται και με το παράκτιο χώρο, δεν επαρκεί καθώς ακολουθεί μια αποστασιοποιητική προσέγγιση η οποία δυσχεραίνεται περαιτέρω εξαιτίας του μεγάλου αριθμού διαφορετικών υπηρεσιών και φορέων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και υλοποίηση δράσεων για την παράκτια ζώνη. Οι παράκτιες περιοχές αποτελούν περιοχές προτεραιότητας λόγω πιέσεων και συγκρούσεων αλλά και πολυδιάστατης αρμοδιότητας. Ως ενότητα αποτελούν και ιδιαίτερο αντικείμενο πολιτικής στο πλαίσιο του χωρικού σχεδιασμού.

Τα τελευταία χρόνια έχει αναγνωριστεί η αξία του παράκτιου χώρου σε εθνικό επίπεδο και έχουν προωθηθεί ειδικές δράσεις και προγράμματα με στόχο την **Ολοκληρωμένη Διαχείριση των περιοχών αυτών**. Στην Ελλάδα έχει ήδη εκπονηθεί το πρόγραμμα για τη βιώσιμη ανάπτυξη των Ελληνικών Ακτών και Νησιών που περιελάμβανε μία ειδικότερη ανάλυση των θεμάτων "αιγιαλός και παραλία", "χωροταξία, οικιστικά, παραθεριστική κατοικία", "φίση", και "νησιά". Το πρόγραμμα παρέχει γενικές και ειδικές αρχές για τη διαχείριση των περιοχών αυτών, κατευθύνσεις για την οριοθέτηση της παράκτιας ζώνης, τομεακές κατευθύνσεις στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης διαχείρισης και ειδικές προτάσεις για κάθε ένα από τα τέσσερα παραπάνω θέματα. Ο πρόσφατος νόμος για το χωροταξικό σχεδιασμό και την αιεφόρο ανάπτυξη παρέχει επίσης δυνατότητες για την ολοκληρωμένη διαχείριση των παράκτιων περιοχών καθώς προβλέπει τη διαμόρφωση ειδικών πλαισίων χωρικής ανάπτυξης για περιοχές με ειδικά προβλήματα όπως οι παράκτιες και νησιωτικές.

Πρόγραμμα TERRA

Η Ευρωπαϊκή Ένωση χρηματοδότησε και προώθησε την υλοποίηση 36 τοπικών και περιφερειακών προγραμμάτων επίδειξης, με σκοπό να εξαχθούν συμπεράσματα για την καλή πρακτική διαχείρισης της παράκτιας ζώνης. Το πρόγραμμα **TERRA** περιλαμβάνει μια ενότητα προγραμμάτων επίδειξης. Οι γενικοί στόχοι του TERRA περιλαμβάνουν την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και την προαγωγή της αιεφόρου ανάπτυξης, μέσω της δημιουργίας δικτύων συνεργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, για την υλοποίηση καινοτόμων και πειραματικών έργων στον τομέα της χωροταξίας σε περιοχές ενιασμένες όπως οι παράκτιες. Το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα

Επίδειξης καταδεικνύει ότι μια αποτελεσματική ευρωπαϊκή πολιτική για τη διαχείριση παράκτιων περιοχών, μπορεί να υλοποιηθεί μόνο με τη στενή συνεργασία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων και με την πλήρη συμμετοχή των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών φορέων.

Το Δίκτυο CoastLink

Το δίκτυο **CoastLink** είναι ένα δίκτυο παράκτιων περιοχών που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος **TERRA** και περιλαμβάνει προγράμματα από τις ακόλουθες τοπικές αρχές: Kent County Council, Cornwall County Council, Devon County Council και Down District της Μεγ. Βρετανίας, την περιφέρεια Storstroms της Δανίας, την ισπανο-πορτογαλική διαδημοτική ένωση ANAS και την Περιφέρεια της Ηπείρου. Καθένα από τα προγράμματα αφορά μεν μια παράκτια περιοχή, αλλά μέσω του δικτύου γίνεται ανταλλαγή εμπειριών και αναλαμβάνονται κοινές δράσεις, με στόχο την καλύτερη διαχείριση των παράκτιων περιοχών.

Το πρόγραμμα TERRA-CoastLink της Ηπείρου

Το πρόγραμμα **TERRA** που υλοποιείται στην **Ήπειρο**, αφορά το τμήμα της παράκτιας ζώνης του Ιονίου Πελάγους που ανήκει διοικητικά στην Περιφέρεια Ηπείρου. Το μήκος της παράκτιας ζώνης είναι περίπου 430 χλμ. Διοικητικά ανήκει σε δύο νομούς (Πρέβεζας και Θεσπρωτίας), συμπεριλαμβάνει 8 Δήμους (Σαγιάδας, Ηγουμενίτσας, Συρότων, Μαργαριτίου, Πάργας, Φαναρίου, Ζαλόγγου, Πρέβεζας) και 1 Κοινότητα (Πέρδικας). Οι μεγαλύτερες πόλεις είναι η Πρέβεζα και η Ηγουμενίτσα. Η συνολική επιφάνεια της παράκτιας ζώνης είναι 50115 εκτάρια, εκ των οποίων το 43% καλύπτεται από δάση και δασικές εκτάσεις, το 24% από γεωργική γη, το 22% από βουδωτόπους και το υπόλοιπο τμήμα της καλύπτεται από οικισμούς, επιφανειακά νερά κλπ.

Υπάρχουν 5 οικολογικά σημαντικές περιοχές που προτάθηκαν για ένταξη στο **Ευρωπαϊκό Δίκτυο ΦΥΣΗ 2000**: το Δέλτα και τα στενά Καλαμά, η θαλάσσια ζώνη από την Πάργα ως το ακρωτήριο του Αγ. Θωμά, οι εκβολές και τα στενά του Αχέροντα, το έλος Καλοδία και ο Αμβρακικός Κόλπος.

Εκτός από τις παραπάνω περιοχές, το φυσικό περιβάλλον της παράκτιας ζώνης διαθέτει ποικιλία τοπίων υψηλής αισθητικής αξίας. Σε ότι αφορά το δομημένο περιβάλλον, η περιοχή είναι διάσπαρτη από μνημεία όλων των ιστορικών περιόδων, ενώ υπάρχουν αρκετοί χαρακτηρισμένοι παραδοσιακοί οικισμοί (Πάργα, Πρέβεζα, Παλιά Σαγιάδα, Αγιά) αλλά και εγκαταλεημένοι παραδοσιακοί οικισμοί σε μικρή απόσταση από την ακτή. Το νέο λιμάνι της Ηγουμενίτσας, η Εγνατία οδός και η ζεύξη του Ακτίου - που αποτελούν τα τρία μεγαλύτερα έργα υποδομής της Περιφέρειας - συνδέονται άμεσα με την παράκτια περιοχή. Η γεωγραφική συνέχεια της παράκτιας ζώνης με την Αλβανία θεωρείται από τα στοιχεία που πρέπει να αξιολογηθούν ιδιαίτερα, στην προσπάθεια για μια ολοκληρωμένη διαχείριση.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Βιο-Διπλωματία

Στις εκδηλώσεις του Συνεδρίου παρευρέθησαν και οι ακόλουθοι Πρόεδροι και διπλωμάτες:

Οι **Πρόεδροι** της Αρμενίας κ. **Armen Petrossian**, της Μ. Βρετανίας κ. **David Madden**, του Ισραήλ κ. **Ran Curiel**, της Ιταλίας κ. **Agostino Mathis**, του Καναδά κ. **David Hutton**, της Κολομβίας κ. **Manuel Jose Bonett**, του Λουξεμβούργου κ. **Fernand Kartheiser**, της Ολλανδίας κ. **Paul Brouwer**, της Ουγγαρίας κ. **Istvan Pataki**, της Πολωνίας κ. **Wojtek Lamentowicz**, της Π.Γ.Δ.Μ. κ. **Ljunco Arsouski**, της Σλοβακίας κ. **Milan Dubcek**, της Σλοβενίας κ. **Bornd Mahnic**, της Ταϊλάνδης κ. **Precha Pitasant**, του Βατικανού Καρδινάλιος **Paul Fouad Tabet**, ο Διπλωματικός Εκπρόσωπος της Παλαιστίνης κ. **Abdullah Abdullah**, οι Επιτετραμμένοι των Πρεσβειών της Βραζιλίας κ. **Paolo Roberto Franca** και της Γιουγκοσλαβίας κ. **Goran Alexic**, ο Σύμβουλος της Γεωργιανής Πρεσβείας κ. **Akoki Lomidze**, ο Επιστημονικός Ακόλουθος της Πρεσβείας της Κίνας κ. **Zhang**, ο Σύμβουλος της Πρεσβείας της Ινδονησίας κ. **Bistok Damanik**, οι Επιτετραμμένοι της Πρεσβειών της Ολλανδίας κ. **Vervloed Johannes** και της Ουγγαρίας κ. **Maria Szekelyi**, ο Σύμβουλος της Πρεσβείας της Ουγγαρίας κ. **Karolyi Kiss**, ο Επιτετραμμένος της Πρεσβείας της Ουκρανίας κ. **Yevgen Berehynis** και ο Σύμβουλος της Πρεσβείας της Σουηδίας κ. **Sven Malmberg**.

Βιο-διπλωματία - αμυντικό πρότυπο για τη διάσωση της ζωής

Οι απειλές που υφίσταται ο βίος είναι πρόβλημα με διεθνείς διαστάσεις. Λύση αποτελούν τα υπό κατάρτιση προγράμματα ειρήνης και διεθνούς κατανόησης. Η διεθνής συνεργασία μπορεί να οδηγήσει σε μια νέα εποχή τις διπλωματικές σχέσεις, την εποχή της βιο-διπλωματίας. Αντί να εμπλέκονται σε μεταξύ τους συρράξεις, τα έθνη θα επικεντρώσουν τις προσπάθειές τους στον αγώνα για την προστασία του περιβάλλοντος. Έτσι η εξωτερική πολιτική των κρατών από διχαστική, θα μετατραπεί σε όραμα ενότητας και αλληλεξάρτησης.

Για τη βιο-διπλωματία, η πολιτιστική διαφοροποίηση συνθέτει την υγεία του σώματος της ανθρωπότητας. Η ανθρωπότητα πάλι είναι μέρος του σώματος του βίου, όπου το DNA, ο γενετικός κώδικας, είναι ο κοινός παρανομαστής κάθε ζωντανού οργανισμού. Τα δένδρα, πηγή οξυγόνου για τον πλανήτη μας, θεωρούνται οι πνεύμονες του σώματος του βίου. Μια βλάβη στους πνεύμονες δεν μπορεί να θεωρηθεί ένα μεμονωμένο γεγονός, αλλά προκαλεί πόνο σε όλο το σώμα. Αυτές οι σκέψεις αποτελούν κύριο άξονα δράσης της βιο-διπλωματίας, με απώτερο στόχο τη συνεργασία σε περιβαλλοντικά θέματα και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας. Παράλληλα, η βιο-διπλωματία μεριμνά για τη βελτίωση των ανθρωπίνων σχέσεων στον τομέα της παγκόσμιας ειρήνης, έχοντας πάντοτε, ως κύριο πυρήνα δράσης μια διεθνή και διαπολιτιστική προοπτική.

Για να τονωθεί όμως η προσπάθεια συνεργασίας για τη διάσωση του περιβάλλοντος, είναι ανάγκη να σταματήσει πλέον κάθε είδους επένδυση στον τομέα των πολεμικών εξοπλισμών και να στραφεί η προσοχή προς τον βίο. Ο ανταγωνισμός για την εξεύρεση καταστρεπτικών μέσων, πρέπει να μετατραπεί σταδιακά, σε διάθεση συνεργασίας για την προστασία κάθε μορφής ζωής, που κινδυνεύει. Η μεγαλύτερη πρόκληση για τον 21ο αιώνα θα είναι η ανάπτυξη νέων τρόπων διαχείρισης των αμυντικών προγραμμάτων ώστε η άμυνα για τη διάσωση του βιο-περιβάλλοντος να έχει την προτεραιότητα.

Σήμερα υπάρχουν καταστροφικά όπλα που αρκούν για να καταστρέψουν χιλιάδες φορές τη Γη. Η Γη είναι ο μόνος πλανήτης, εξ όσων γνωρίζουμε, όπου υπάρχει ζωή. Τι θα εξυπηρετήσει να την καταστρέψουμε, για να ικανοποιήσουμε την απληστία και τον καταναλωτισμό;

Η Ελλάδα χώρα κατεξοχήν φιλεργική, πρέπει να μεταφέρει το μήνυμα ότι ο πραγματικός εχθρός είναι η ρύπανση, ο αναλφραβτισμός, η ένδεια και οι αρρώστιες. Το αμυντικό σύστημα των χωρών χρειάζεται να μετασχηματισθεί ώστε να χρησιμοποιείται στην αναδίδωση, στον καθαρισμό των υδάτων και των ακτών, στην προστασία των εδαφών από τη διάβρωση, στην προστασία του στρώματος του οζόντος και στην αναβάθμιση των περιοχών που έχουν πληγεί από την πυρηνική ακτινοβολία. (Α.Β.Α)

συνέχεια από σελ. 7 Επιχειρήσεις και Χρηματοδότηση

Κωνσταντίνος Κανόνης
Πρόεδρος του Ελληνο-Ρωσικού Εμπορικού Επιμελητηρίου

Θα επενδύατε ποτέ στα πυρηνικά εργοστάσια του Τσερνομπίλ ή του Κοζλοντού; Θα αγοράζατε μοτοχές κάποιας βιομηχανίας που κατασκευάζει προϊόντα από αεμιπλουτισμένο ουράνιο; Θα δανειζατε χρήματα σε κάποια εταιρεία που διώκεται ποινικά επειδή μολύνει τα ποτάμια ή τις θάλασσες; Ασχετα από περιβαλλοντικές πεποιθήσεις, κανένας λογικός άνθρωπος δεν θα επέλεγε τέτοιες επενδύσεις γιατί αυτό θα αποτελούσε οικονομική αυτοκτονία.

Τα περιβαλλοντικά θέματα διαδραματίζουν πλέον σημαντικότατο ρόλο στις χρηματοδοτήσεις. Βραχυπρόθεσμα, μια εταιρεία που επενδύει χωρίς να λαμβάνει υπόψη το περιβάλλον μπορεί να έχει πλεονεκτήματα. Σύντομα όμως, οι κοινωνικές και οι οικονομικές πιέσεις αποκατάστασης των ζημιών στο περιβάλλον θα δημιουργήσουν τεράστιο οικονομικό βάρος στην εταιρεία.

Για δεκαετίες χρηματοδοτούσε την καταστροφή του βιο-περιβάλλοντος. Οι διεθνείς οργανισμοί έχουν ανταποκριθεί πολύ καλύτερα στις περιβαλλοντικές ανάγκες απ' ό,τι οι εμπορικές τράπεζες. Αντιλαμβάνομαι τους περιβαλλοντικούς κινδύνους χρηματοδότησης αναπτυξιακών προγραμμάτων, όλοι οι διεθνείς οργανισμοί απαιτούν τα προγράμματα που χρηματοδοτούν να πληρούν κανόνες μέγιστων για το περιβάλλον.

Η οικονομία και η οικολογία έχουν το ίδιο πρόθεμα - οίκος. Η οικονομία ασχολείται με τους νόμους του "οίκου" μας και οι οικολογία με τη λογική που πρέπει να διέπει τους νόμους αυτούς. Ο "οίκος" μας σήμερα είναι ο πλανήτης Γη.

Αντώνης Γκορτζής
Σύμβουλος Εταιρικών Σχέσεων και ΜΜΕ Ομίλου Unilever

Ο κύριος λόγος που οδήγησε την ΕΛΛΑΪΣ Α.Ε. στην ανάπτυξη ενός Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, είναι το αίσθημα ευθύνης και σεβασμού προς τους καταναλωτές, τους πελάτες μας αλλά και το κοινωνικό σύνολο. Το αίσθημα αυτό χαρακτήριζε πάντα την εταιρεία, από την ίδρυση της μέχρι σήμερα. Η αναγνώριση της σημασίας της προστασίας του περιβάλλοντος και η αποδοχή της μεγάλης αυτής ευθύνης, δεν είναι αποτέλεσμα της ιδιαίτερης ευαισθησίας που δείχνει τελευταία το κοινό στα θέματα αυτά. Είναι πίστη στην προσπάθεια, είναι δέσμευση για το αποτέλεσμα, είναι υποχρέωση για ένα καλύτερο αύριο.

Δρ. Χαράλαος Χάρκακας
Διατηρήσος

Σήμερα, υπάρχει μεγάλη ανάγκη αντιπαράθεσης των δεινών που έχει επιφέρει ο παγκόσμιος κύκλος κέρδους, για να μπορέσουμε να επιτύχουμε μια διακυβέρνηση υψηλών στόχων. Το Διεθνές Δικαστήριο για το Περιβάλλον, ανεξάρτητα

εάν θεθεί ή όχι υπό την αιγίδα του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης, θα πρέπει να εμπνευσθεί από το θεσμό και λειτουργία των δικαστηρίων και τις αξίες της δικαιοσύνης γενικότερα. Πρέπει να χρησιμοποιήσει το "Άξιακό Σύστημα" με το οποίο θα προσεγγίσει την ανατροπή της περιβαλλοντικής κρίσης.

Παναγιώτης Κουτσόκος
Πρόεδρος της ERGO ABBE και της Επιτροπής ΟΣΕΠ

Οι κυβερνήσεις και οι λαοί της υδρογείου πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι το πρόβλημα της ατμοσφαιρικής, θαλάσσιας και χερσαίας ρύπανσης δεν είναι πρόβλημα που απασχολεί μόνο κάποιους ιδιαίτερα ευαίσθητους πολίτες, αλλά ολόκληρο το ανθρώπινο γένος. Οι δαπάνες για την όσο το δυνατόν καλύτερη αποκατάσταση, αλλά κυρίως για την πρόληψη νέων ατυχημάτων και επιβαρύνσεων, πρέπει να είναι μεγάλες και ουσιαστικές. Η ανάπτυξη και ο πολλαπλασιασμός του ανθρωπίνου γένους δεν είναι δυνατόν και δεν είναι ουσιαστικό να τεθεί κάτω από δρακόντειο έλεγχο, αφού ούτε ουσιαστικά αποτελέσματα μπορεί να έχει, ούτε να διασφαλίσει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και το δικαίωμα για ελεύθερη δράση.

Biopolitics International Organisation

Bio-Architecture Bio-Economics Bio-Ethics Bio-History Bio-Technology

Bio-Syllabus
for European Environmental Education

Edited by Dr. Agni Vlavianos-Arvanitis

Bio-Diplomacy Bio-Energy Bio-Health Bio-Legislation Bio-Tourism

Bio-Θεώρηση της Τεχνολογίας

BIO Εκδόσεις

Τόμοι Προσπεκτικών Διεθνών Συνεδρίων

- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ I, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρώτο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Αθήνα, Μάιος 1987 (Αγγλική έκδοση 352 σελ.) 1988
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ II, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Δεύτερο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Αθήνα, Οκτώβριος 1988 (Αγγλική έκδοση, 540 σελ.) 1989
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ III, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Τέταρτο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Αθήνα, Ιανουάριος 1991 (Αγγλική έκδοση, 688 σελ.) 1991
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ IV, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη - R. Keles, Πέμπτο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Κωνσταντινούπολη, Μάιος 1992 (Αγγλική έκδοση, 303 σελ.) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ V, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Έκτο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο. "Διεθνές Φεστιβάλ Ζωγράφου", Αθήνα, Ιούλιος 1994 (Αγγλική έκδοση, 671 σελ.) 1996
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ VI, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη - J. Μαρνιέ, Έβδομο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Μπρατισλάβα, Ιούνιος 1997 (Αγγλική έκδοση, 527 σελ.) 1998
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ VII, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη - L. Karolyi, Ογδοο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Βουδαπέστη, Σεπτέμβριος 1998 (Αγγλική έκδοση, 271 σελ.) 1999

Επιχειρήσεις

- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΟΣ I, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Πρώτου Επιχειρηματικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Νοέμβριος 1992 (Ελληνική έκδοση, 132 σελ.) 1994
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΟΣ II, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Δεύτερου Επιχειρηματικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Δεκέμβριος 1993 (Ελληνική έκδοση, 177 σελ.) 1994
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΟΣ III, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Τέταρτου Επιχειρηματικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Οκτώβριος 1995 (Ελληνική έκδοση, 271 σελ.) 1996
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΟΣ I, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Δεύτερου Επιχειρηματικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Δεκέμβριος 1993 (Αγγλική έκδοση, 168 σελ.) 1995
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΟΣ II, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Τρίτου Επιχειρηματικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Harvard Club of New York City, Φεβρουάριος 1995 (Αγγλική έκδοση, 105 σελ.) 1996
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΜΟΣ III, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Τέταρτου Επιχειρηματικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο. "Κέρδος και Βιο-Περιβάλλον" Οκτώβριος 1995 (Αγγλική έκδοση, 239 σελ.) 1996

Διπλωματία

- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - Ο ΒΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΟΜΕΝΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Γαλλικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Οκτώβριος 1987 (Γαλλική έκδοση, 47 σελ.) 1987
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - Ο ΒΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΟΜΕΝΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ Διάλεξη από τον Εξοχότατο Λόρδο Eynalls στο Βιολογικό Συμπόσιο της Β.Ι.Ο., Μάιος 1988 (Αγγλική έκδοση, 19 σελ.) 1988
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ Διάλεξη από τον Πρόσβιο του Ισραήλ, M. Gilboa, στο Τρίτο Διεθνές Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Ιούνιος 1989 (Αγγλική έκδοση, 16 σελ.) 1989
- ΓΝΩΜΑΙ ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, Παρουσίαση στην Γενική Συνέλευση της Ακαδημίας Αθηνών από τον Ακαδημαϊκό Καθηγητή Κωνσταντίνο Μπίονη, Μάρτιος 1990 (Ελληνική έκδοση, 16 σελ.) 1990
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρακτικά του Ελληνο-Τουρκικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Μάιος 1990 (Αγγλική έκδοση, 79 σελ.) 1990
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΒΙΟ-ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Α. Βλαβιανού Αρβανίτη, Πρακτικά του Ελληνο-Ρουσικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Δεκέμβριος 1991 (Αγγλική έκδοση, 75 σελ.) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ, Α. Βλαβιανού Αρβανίτη, Πρακτικά του Ελληνο-Ινδικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Απρίλιος 1993 (Αγγλική έκδοση, 47 σελ.) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΟΜΕΝΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ Α. Βλαβιανού Αρβανίτη, Πρακτικά του Ελληνο-Τουρκικού Συμποσίου της Β.Ι.Ο., Απρίλιος 1995 (Αγγλική έκδοση, 104 σελ.) 1995

Εργαρεία

- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΔΙΑΤΑΣΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Ελληνική και Αγγλική έκδοση, 1985
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ, Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Ελληνική και Αγγλική έκδοση, 1985
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΠΛΑΣΙΟ ΣΠΟΥΔΩΝ (BIO-SYLLABUS) Ενημερωτική Έκδοση (Αγγλική και Ελληνική έκδοση) 1989, 1990
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ, Α. Βλαβιανού Αρβανίτη (Αγγλική και Ελληνική έκδοση) 1989, 1991
- ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, Περιλήψη δημοσιεύσεων και δραστηριοτήτων και πρότασης για πλαίσιο σπουδών (Bio-Syllabus), Αγγλική και Ελληνική έκδοση, 1991, 1992, 1993, 1994
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΟ-ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ, Α. Βλαβιανού Αρβανίτη - A. Oleskin (Αγγλική έκδοση, 152 σελ.) 1992 (Ρωσική έκδοση, 180 σελ.) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Α. Βλαβιανού Αρβανίτη (Ελληνική έκδοση, 191 σελ.) 1994
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, Α. Βλαβιανού Αρβανίτη (Γαλλική έκδοση, 48 σελ.) 1998
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, Α. Βλαβιανού Αρβανίτη (Ισπανική έκδοση, 48 σελ.) 1998

Περιοδικές Εκδόσεις

- BIO NEWS Εφημερίδα (Αγγλική και Ελληνική) 1987, 1994-2000

CD-ROM

- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ (Αγγλική έκδοση) 1999

Ταινίες

- ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ, Αγ. Πετρούπολη, Ρωσία, Σεπτέμβριος 1999 (Ελληνικά, Αγγλικά) 1999
- ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ, Oi Kogi της Κολομβίας, Οκτώβριος 1999 (Ελληνικά, Αγγλικά) 1999

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Το νέο CD-ROM της Β.Ι.Ο.

Με την ευγενική χορηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Το "Bio-Syllabus for European Environmental Education" είναι το νέο CD-ROM της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής (Β.Ι.Ο.), το οποίο θα κυκλοφορήσει σύντομα, χάρη στην ευγενική χορηγία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το CD αυτό κάνει πράξη την πεποίθηση της Β.Ι.Ο., ότι η εκπαίδευση είναι το κλειδί προκειμένου οι ακαδημαϊκοί, οι φοιτητές και γενικά οι επαγγελματίες σε κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα να αποκτήσουν περιβαλλοντική συνείδηση και υπευθυνότητα. Επίσης, υποστηρίζει το στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δώσει έμφαση στη σημασία της εκπαίδευσης, της πληροφόρησης και της εκπαίδευσης, ως μέσου περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και προώθησης άλλων συμπεριφορών σε κάθε τομέα της κοινωνίας. Τελικοί στόχοι είναι η ενισχυτοποίηση των μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και η επαρκής πληροφόρησή τους σχετικά με το περιβάλλον και την βιώσιμη ανάπτυξη. Το "Bio-Syllabus for European Environmental Education" χωρίζεται σε έντεκα κύριες ενότητες, περιλαμβάνει δεκά θεμάτα και μια ειδική αναφορά στο έργο και τις δραστηριότητες της Β.Ι.Ο. παγκοσμίως. Στόχος είναι να αποτελέσει ένα αποτελεσματικό και φιλικό για το χρήστη εκπαιδευτικό εργαλείο το οποίο θα τονίσει την πολυσχιδή φύση της προστασίας του περιβάλλοντος. Με έντονα ευρωπαϊκά χαρακτηριστικά, το CD αυτό αποτελεί παράδειγμα της εκπαιδευτικής προσπάθειας της Β.Ι.Ο. στην πράξη. Έχει σχεδιαστεί ως μια γενική πηγή πληροφοριών αλλά και ως ένα εξειδικευμένο εργαλείο, έτσι ώστε ερευνητές, εκπαιδευόμενοι, δημόσιοι λειτουργοί ή στέλεχη επιχειρήσεων να μπορούν να ανατρέξουν στο εντεταμένο αρχείο της Β.Ι.Ο. και να αντλούν πληροφορίες για μια πληθώρα περιβαλλοντικών θεμάτων από επιστήμονες και ειδικούς από όλο τον κόσμο.

Τα θέματα που παρουσιάζονται στο CD αφορούν στην αρχιτεκτονική, τη διπλωματία, την οικονομία, την ενέργεια, την ηθική, την νομοθεσία, την υγεία, την ιστορία, την τεχνολογία και τον τουρισμό, υπό μορφή ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη αυτή συνοδεύεται και από ηχητικό και φωτογραφικό υλικό γύρω από τις σημαντικότερες δραστηριότητες της Β.Ι.Ο.

Από την ίδρυση της το 1985, η Β.Ι.Ο. επιδιώκει να εμφορήσει σε όλους τους φορείς την αγάπη για τον βίο και να μεταδώσει το μήνυμά αυτό σε μαθητές, φοιτητές και επαγγελματίες, είτε είναι οικονομολόγοι, διπλωμάτες, βιολόγοι κλπ. Ανταγκρούοντας την τάση για ατόλητη εξειδίκευση, η Β.Ι.Ο. επιδιώκει να μεταδώσει σε κάθε τομέα έρευνας και εκπαίδευσης το σεβασμό για τη ζωή στον πλανήτη και να παρέχει το μέσο για μια ολοκληρωμένη περιβαλλοντική εκπαίδευση. Τα οικολογικά θέματα δεν τίθενται πλέον στο περιθώριο, ενώ προσοθείται και η περιβαλλοντική διάσταση σε πολλές θεματικές ενότητες, όπως η βιο-ιστορία, η βιο-νομοθεσία, η βιο-αρχιτεκτονική, ο βιο-τουρισμός κλπ. Επίσης, η Β.Ι.Ο. επιδιώκει να επηρεάσει τα κέντρα λήψης αποφάσεων σε κάθε επίπεδο και να τονίσει την ανάγκη να ενσωματώσουν το σεβασμό για το περιβάλλον σε όλους τους βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους σχεδιασμούς. Ωστόσο, κεντρικός της στόχος παραμένει η μορφοποίηση και διάδοση μιας νέας εναλλακτικής εκπαιδευτικής διαδικασίας, που να καθιερώνει ένα βιοκεντρικό σύστημα αξιών. Στην προσπάθειά της αυτή, αποφεύγει να επαναλαμβάνει τις προσπάθειες άλλων οργανισμών.

Η ελπίδα όλων είναι ότι το CD-ROM αυτό θα ενθαρρύνει την ευρωπαϊκή περιβαλλοντική εκπαίδευση και κατάρτιση σε όλα τα επίπεδα και θα συνεισφέρει σε μια ευρεία αλλαγή νοοτροπίας σύμφωνα με τα πρότυπα της βιώσιμης ανάπτυξης. Επίσης, προσδοκείται ότι θα ικανοποιήσει την ανάγκη για καλύτερα εκπαιδευτικά βοηθήματα στην παιδαγωγική έρευνα για περιβαλλοντικά θέματα, τα οποία στην παρούσα φάση θεωρούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως ιδιαίτερα ελλιπή.

Νέες εκδόσεις

ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Μονογραφία και πρότασεις για την Πολιτιστική Ολυμπιάδα και τον ρόλο της Ελλάδας στην προώθηση νέων αξιών για τη χιλιετία (2000)

ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

Πρακτικά του Συνεδρίου της Β.Ι.Ο. στην Αρχαία Ολυμπία, Αύγουστος 1999 (2001)

Επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση:

Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής, Τιμ. Βάσσου 10, Αθήνα 115 21
Τηλ. 6432419, Fax 6434093, e-mail: bio@hol.gr, website: www.hol.gr/bio